

2020. március XVI. évfolyam 3. szám

PEGAZUS

A LOVASOK LAPJA

GYEREKROVAT

*Indul az új
nyereményjáték!*

720 Ft

DÍJUGRATÁS

KELL A MŰHELYMUNKA

Izlandiak Tatán

GYÓGYÍTÁST SEGÍTŐ
AMERIKAI MINILOVAK

Pataproblémák

A MAGYAR LOVASSPORT SZÖVETSÉG KIADVÁNYA

FEDEZŐMÉNEK DIÓSPUSZTÁN

PIGEON CATCHER

Fedeztetési díj: **150 000 Ft + ÁFA**

SZÜLETÉSI IDEJE: 2009 FAJTA: angol telivér
NEME: mén SZÍNE: sárga

MOKARRIS

Fedeztetési díj: **350 000 Ft + ÁFA**

SZÜLETÉSI IDEJE: 2014 FAJTA: angol telivér
NEME: mén SZÍNE: pej

SILVER FROST (IRE)

Fedeztetési díj: **450 000 Ft + ÁFA**

SZÜLETÉSI IDEJE: 2006
FAJTA: angol telivér NEME: mén SZÍNE: szürke

ELÉRHETŐSÉGEK:
diospuszta@babolnamentes.hu
www.babolnamentes.hu
TELEFON: 06 30 444 6891
BALIKA ATTILA ménesvezető

Köszöntő

A lovassport versenyzői sokfélék. A tízéves kezdő lovastól az ötvenes évében járó amatőr vagy profi lovasig a versenyeken minden korosztály megtalálható. A lovasok sokszínű világában az élsportolók tábora a legkisebb.

A sportágakat minden országban a nemzetközi eredményességük alapján rangsorolják. A sportot szerető emberként az olimpiai közvetítések idején keresem az úszás, a kajak-kenu és a vívóversenyek időpontjait, nehogy lemaradjak a magyar sportolók sikereiről. Persze a lovaslátra is odakapcsolok, vágyakozva nézem a világ legjobbjaikat és reménykedem – hiszen oly sok korábbi olimpiai felkészülési tervben olvastam – abban, hogy egy európai helyszínen egyszer magyar lovas is indul majd.

Az olimpiára való kijutás sajnos legkevésbé sem a verseny helyszínétől, hanem sok más tényezőtől függ. Elengedhetetlen feltétele a megfelelő képességű ló tulajdonosának motivációja, hogy az olimpián láthassa a lovát versenyezni. Elengedhetetlen az élsportoló motiváltsága, hogy egyéb „hétköznapi” feladatait félretelve a lovat a legjobb tudása szerint eddze és versenyeztesse a legmagasabb cél érdekében. Fontos feltétel a szakmai háttér, edző, menedzser, állatorvos, patkolókovács munkája, amihez további komoly anyagi áldozatvállalás szükséges.

Minden sportvezető sportágának legmagasabb nemzetközi sikereire vágyik, ám szponzorok hiányában az élsport támogatása az országos szakszövetség számára szinte megoldhatatlan feladat.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium jóvoltából az elkövetkező években mégis lehetősége nyílik szövetségünknek az olimpiára való kijutás támogatására. A lovassport nem kapott még hasonló mértékű sportcélú támogatást, amit most kizárólag a nemzetközi eredményesség növelésének érdekében használhat fel. A forrás megfelelő lovak vásárlására ugyan nem elegendő, de a felkészülés szakmai háttere biztosítható általa. A szakmai tervek kidolgozása most a döntéshozó szakemberek kezében van.

A minisztérium támogatása komoly pillér, de önmagában az olimpiára való kijutáshoz nem elég.

Az olimpiai minősülés megszerzéséhez elkötelezett sportolók és kockázatvállalásra hajlandó lótulajdonosok egyaránt kellenek.

Stróbl Dorottya

A Magyar Lovassport Szövetség főtitkára

CÍMLAPFOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

tartalom

DÍJLOVAGLÁS

Szabizottság 2.0 – újratöltve 6

HÍREK

Újabb lépések a lovaskultúra egységéért 8

TALENT PROGRAM

Megvannak a szezon díjlovas reménységei 9

DÍJUGRATÁS

Kell a műhelymunka 12

SZABADIDŐS LOVAGLÁS

Pataki és Pataki, avagy lótenyésztés régen és ma 16

FOGATHAJTÁS

Fogathírek 17

BEMUTATJUK

Gyógyítást segítő amerikai minilovak 22

LÓTARTÁS

Pataproblémák 27

PORTRÉ

Tanítványból mester a mezőhegyesi lovarda homokján 30

SZAKOKTATÁS

Belovaglótanulóként az elméletre gyúrnék rá 32

LOVASTORNA

Sosem volt még ennyi versenylehetőségünk 33

HIRDETÉS
34 Holland minőség Magyarországon

LOVARDÁK
36 Különleges lovasélmények a Szigetközben

TENYÉSZTÉS
38 Az izlandi lovak közösségteremtő ereje

PORTRÉ
42 Szabadságérzet lóháton – Beszélgetés Mihók Margarétával

GALOPP
44 Nancho és a kancák éve

GALOPP
48 A Kincsem Park hírei

MILITARY
50 Mikor, ki, hol, hogyan? – Kalandozások a military történetében

LÓTARTÁS
54 Nyírrothadás

GYEREKEKNEK
56 ... A hobbilovaglás koronája, avagy anyukád rémálma: a tereplovaglás

ÉLETKÉPEK
59 Életképek, február

MAGYAR LOVASSPORT SZÖVETSÉG
62 Eredmények

Szakbizottság 2.0 – újratöltve

A Díjlovagló Szakág éves tisztújító közgyűlése rekordszámú résztvevővel zajlott le, a rangos eseménynek ismételten a Nemzeti Lovarda adott otthont.

A sok résztvevő, voksát leadni kívánó egyesület regisztrálása annyi időt vett igénybe, hogy még a kezdést is el kellett halasztani miatta egy órával. A szavazásra jogosult 118 egyesületből 100 képviseltette magát. A napirendi pontok is módosultak az előzetesen meghirdetethez képest, előre került az év „legjeinek” díjátadása, hogy akik csak ebben voltak érintettek, ne várjanak órákat. A közgyűlés levezető elnöke ismét Szabéni Dániel volt, aki a tőle már megszokott színvonalon és profizmussal látta el ezt a nem könnyű feladatot. A közgyűlés jogi felügyeletét dr. Bolla Krisztina, a Magyar Lovassport Szövetség hivatalos jogásza látta el. A díjátadást követően a régiófelelősök beszámolóit hallhattuk. A Közép-Magyarországi és az Északnyugati Régióban növekedés indult meg, ez a két régió a fővárosnak és az osztrák határszélnek köszönhetően nyilván könnyebb és jobb helyzetben van, mint az ország egyéb területei. Három

kiváló és igen színvonalas nemzetközi versenynek adott otthont két Pest megyei település, Pilisjászfalu, illetve Fót, valamint a Győr-Moson-Sopron megyei Móriakálnok. Május elején Pilisjászfalun, majd a rákövet-

kező héten Móriakálnokon mérethették meg magukat a lovasok. Szeptember második felében a fóti nemzetközi versenyre a hagyományoknak megfelelően ismét neves nemzetközi bírói gárdát hívtak meg. Talán ennek is köszönhető, hogy nemzetközileg is kiemelkedő, kiváló élvonalbeli díjlovasok jöttek el hozzánk. Végül ez a verseny nyerte el 2019-ben az Év Díjlovasversenye díjat. A Délnyugat, az Északkelet- és a Délkelet-magyarországi Régiók helyzete már közel sem ennyire rózsás, említésre méltó változás azonban, hogy ezekben a térségekben is megrendezésre került néhány kiváló országos minősítőverseny. Újra megnyitotta kapuit a díjlovasok előtt a felújított Mezőhegyes, így már a déli országrészben is lehetőségük van a lovasoknak megfelelő színvonalon, profi körülmények között versenyezni. Az északkeleti országrészben fekvő Szilvásvárad több kiváló versenyt rendezett az év folyamán a Lipicai Lovasközpontban. A gyönyörűen felújított

komplexum adottságai megfelelnek a nyugat-európai elvárásoknak, sőt a pazar környezetnek köszönhetően csodálatos, egyedülálló atmoszférában versenyezhetnek az ide érkezők.

A tavalyi évben elmaradt a régiós támogatás, mert az évente erre szánt 400 ezres keret a kiosztás után elaprózódott, és a visszajelzések alapján nagyon kevésnek bizonyult. Úgy döntöttünk, hogy átcsoportosítjuk a keretösszeget, így 2020-ban a régiók között 3 millió forint kerül majd szétosztásra. Reméljük, hogy ezt még egyéb támogatásokkal is ki tudjuk egészíteni.

A régiófelelősök után a szövetségi kapitány, Dallos Zsófia beszámolója következett. A tőle megszokott professzionális képes-videós beszámolót láthattuk, hallhattuk. Flott volt, gördülékeny és élvezhető. A tavalyi év elején meghatározott programjának főbb célkitűzései megvalósultak. A korosztályos Európa-bajnokságon mindhárom korosztályban képviseltettük hazánkat, összesen hét lovassal és egy csapattal; a póni Európa-bajnokságon csapattal vettünk részt; és a tavalyi évhez hasonlóan az U25 Európa-bajnokságon is volt magyar induló. A fiatal lovak világ-bajnokságán három lovunk indult, és a felnőtt Európa-bajnokságon szintén volt magyar résztvevő.

A beszámoló további részében a keretbe kerülés feltételeit és a főbb versenyeket, illetve az ott elért eredményeket részletezte a szövetségi kapitány. A 2020-as évre az elsődleges célkitűzések között a kontinentális bajnokságokon való részvétel szerepel, természetesen minél ütőképesebb csapattal. Sportdiplomáciai siker és óriási lehetőség, hogy az idei évben a gyerek és U25 Európa-bajnokságnak Pilisjászfalu ad otthont. Dallos Zsófia hangsúlyozta, hogy a válogatott keretbe történő szelektálásnál figyelembe kell vennie az egyre erősödő nemzeti és nemzetközi mezőnyt, így ennek tükrében fogja összeállítani a csapatokat, versenyzőket.

Végül, de nem utolsósorban Kertész Viktor, a Magyar Díjlovagló Szakbizottság elnökének 2019. évi beszámolója következett. Elsőként saját meglátásait és célkitűzéseit fejtette ki az elmúlt négy év tapasztalatai alapján – mint fogalmazott, az átláthatóság, igazságosság és béke voltak a fő

mozgatórugói. Majd a számok és statisztikai adatok tükrében tekintette át az elmúlt négy évet. Az adatok jól mutatják, hogy a szakág élete növekedésnek indult. Több verseny, több díjlovas, több bejelentett ló lett az elmúlt évek alatt. 2015-höz képest durván 30 százalékos növekedést ért el a szakág minden tekintetben. Folytatódott a bíróképzés is, melynek köszönhetően három új bírónk lett. Külön öröm, hogy Franyó Barbara – aki a bíróképzés egyik vezetője – nemzetközi bírói vizsgát tett, így már három nemzetközi bírója van

hogy bármelyik olimpiai szakágában legyen legalább egy olyan sportoló, aki kijut az olimpiára, és ott sikerrel részt is tud venni. Az MLSZ ezt a keretösszeget a díjlovagló, díjlovas és a lovastusa szakágak között egyenlő arányban osztotta szét, a szakbizottságok pedig javaslatot tehettek arra, hogy ezt a pénzt a szigorúan szabályozott támogatási célok és keretek között mire szánják. Az elnök itt külön hangsúlyozta, ha valaki támogatást kap, az nemcsak lehetőség, hanem nagyon komoly felelősség és kötelezettség is. Ha mi ezt a

■ 1. Dicső Gábor a szakbizottság új tagja | 2. A régi-új szakbizottság

szakágunknak. 2019-ben indult újtárra a vezetőszerű verseny sorozat, mely a legkisebbek bevonását tűzte ki célul. A külföldön már nagy népszerűségnek örvendő verseny szám a 4-8 éves korosztálynak szól. Hat verseny alatt több mint 30 starttal zárult az első év, a magyar díjlovagló bajnokságon pedig egy pónis és egy nagylovas vezetőszerűs bajnokot is avattunk.

A beszámoló második felében Kertész Viktor a szakág 2019-es pénzügyi gazdálkodását ismertette. Az éves nyitóegyenleg 8,6 millió forint, míg a záróegyenleg 11,4 millió forint volt. Az elnök gondosan részletezte a szakág bevételeit és kiadásait; külön fejezetet szánva az olimpiai támogatásnak, melyet a Magyar Lovassport Szövetség a kormánytól azzal a céllal kapott,

pénzt eltapsoljuk és semmilyen kézzelfogható eredményt nem tudunk felmutatni, akkor azok, akik ezért a támogatásért kilincseltek, továbbá azok, akik a pénz elosztásáról döntöttek, felelősségre lesznek vonva. Mi az 50 millió forintból felelősen 32 millió forintot tudtunk elkölteni. A maradék 18 millióról az MLSZ dönt, ami a támogatás célján továbbra sem változtat, hisz ez a pénz azért van, hogy valaki odaérjen az olimpiára. Frappáns hasonlatot hozott erre Kertész Viktor, miszerint, ha van egy kórház felújítására szánt pénz, akkor mi a kórházért vagyunk felelősek, de az odavezető utat az MLSZ intézi. Tehát hiába van egy szép új kórházunk, ha nem lehet megközelíteni, mert nincs út. Itt is hasonló a helyzet. Az MLSZ az 50 millió

forintra vonatkozó javaslatunkat szinkronba hozta a többi szakágéval és helyenként módosította, így lett végül a 32 milliós végösszeg. A közgyűlésen részletesen kiderült, hogy ki mire és mennyit kapott.

Tavaly felmerült az ötlet, hogy jegyezzünk be egy alapítványt, Kertész Viktor azért vetette fel ennek gondolatát, mert úgy látja, hogy a következő pár évben három pénzügyi lábón tud a szakág megállni. Az egyik a saját költségvetése, a másik az Innovációs és Technológiai Minisztériumtól kapott támogatás, és a harmadik lehetne az alapítvány. Egy nagyobb és több kisebb felajánlás is érkezett az alapítványba, összesen több mint 30 millió forint. Az átláthatóság kedvéért célszerű lenne ezen keresztül fogadni a beérkezett támogatásokat. Az alapítvány végül még nem lett bejegyezve, mert a Championátuson tartott megbeszélésen úgy érezte a szakági elnök, hogy nincs ezzel kapcsolatban egyértelmű támogatottság.

Sikerült elintéznünk, hogy két saját díjlovaglónégyszöge lett a szakágnak, ami bárki számára elérhető, aki hivatalos díjlovas-

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

■ Tisztújító szavazás

versenyt szeretne rendezni. Szükségszerű volt ennek beszerzése, mert sokszor szembesültünk vele egy-egy bajnokság előtt, hogy nincs négyező, ahol lovagoljanak a versenyzők, ha nem kapunk kölcsön egyet. Az elnöki beszámoló elfogadása után következett a tisztújítás. Az elnöki posztra egy jelentkező, míg a héttagú szakbizottság további hat helyére tíz jelentkező volt. Végül az elnöki poszton Kertész Viktor maradt, több mint 70 százalékos támogatottsággal; a szakbizottság további tagjainak

névsora pedig Dallos Zsófia, Dicső Gábor, dr. Fonyódi Ildikó, Kerekes Ágnes, Kiss Bianka, Szokola Csaba. A tagok tekintetében is egyhangú többsége volt mindenkinek. Ezúton is köszönjük a díjlovas közösség megtisztelő bizalmát! A továbbiakban is legjobb tudásunk szerint fogjuk ellátni a feladatainkat. Reméljük, négy év múltán egy még sikeresebb és nagyobb létszámú díjlovastársadalom lesz majd mögöttünk.

Kiss Bianka

ÚJABB LÉPÉSEK A LOVASKULTÚRA EGYSÉGÉÉRT

A jövőbeli eredményes együttműködés érdekében találkozott a Magyar Lovassport Szövetség Szabadidős Szakágának elnöke, Csilló Rita (a képen jobbról) az Országos Polgárőr Szövetség Lovas és Kutya Tagozatának újonnan felkért elnökével, dr. Radácsné Reszegi Ritával. A konstruktív, jó hangulatú egyeztetés során bebizonyosodott, hogy a polgárőr lovasok önként vállalt, szervezett és általános példát mutató tevékenysége, a szabadidős versenyeken való megjelenése mindkét szervezet számára kedvező.

A polgárőr lovasok portya- és járőrszolgálatok során hasznosítani tudják a versenyeken szerzett tapasztalataikat, és azok a szakmai továbbfejlődésüket is szolgálják. Az egyeztetés során a két vezető megállapodott, hogy az általuk irányított szervezetek kölcsönösen támogatják a jövőben egymást, ami számos előnyt jelent majd tagjaiknak. Nem zárkoznak el a közös célok meghatározásától, illetve közös rendezvények szervezésétől sem.

A lovasszakmai érdeklődés és az elhivatottság ékes bizonyítéka a Magyar Lovassport Szövetség Szabadidős Szakágának elő-

adásán való részvétel, ahol Dallos Gyula mesteredzőtől, örökös magyar bajnoktól, a Kincsem Nemzeti Lovas Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszeri biztostól, az OPSZ Lovas és Kutya Tagozatának elnökségi tagjától tanulhattak a résztvevők, köztük lovas rendőrök és lovas polgárőrök.

Az OPSZ SE tagjait az OPSZ Lovas és Kutya Tagozata az idei évben támogatni szándékozik a versenyekre való felkészítésben a lovasképzéseivel, melyeket

országszerte szervez, ahogyan a korábbi években is. Ösztönzésképpen kiírta Az Év Polgárőr Sportolója díjat, ezzel is kedvet csinálva polgárőreinek, hogy az OPSZ SE színeiben versenyezzenek a Magyar Lovassport Szövetség szabályai szerint.

Az OPSZ SE-tagság kedvező feltételeiről az opsz.lovassport@gmail.com e-mail-címen lehet tájékozódni. Az Országos Polgárőr Szövetség Lovas és Kutya Tagozatának rendezvényeiről, programjairól a legfrissebb információk a Polgárőr Lovas Tagozat Facebook-oldalán találhatóak.

MEGVANNAK A SZEZON DÍJLOVAS REMÉNYSÉGEI

Lezajlott a díjlovas Talentek vizsgálója, melyet a pilisjászfalui Unikornis Lovardában tartottak Johan Rockx vezetőedzővel. Ugyanazon a hétvégén a Nemzeti Lovardában az ugrólovas Talenteknek edzőtáboruk volt John Ledingham vezetésével; péntek este pedig egy nagyon tanulságos és szórakoztató beszélgetésen vehettek részt, melyen a magyar díjjugratósport női csillagai, Stróbl Dorottya, Hugyeczi Mariann és az első női magyar bajnok, Vándor Zsófia meséltek karrierjükéről Szebényi Dániel kérdéseire válaszolva.

A díjlovasoknál maradván, a négy korcsoportban összesen hatan szereztek a záróvizsga-eredményük alapján nemzetközi, és ötven nemzeti Talent minősítést (lásd a táblázatban). Az I. korcsoport lovasai (11-13 évesek) FEI gyermek egyéni feladatot lovagoltak záróvizsga-feladatként; a II. korcsoportosok (17 éves korig pónival) FEI póni egyéni feladatot; a III. korcsoportosok (17 éves korig) FEI junior egyéni feladatot; a IV. korcsoportosok pedig (20 éves korig) FEI fiatal lovas egyéni feladatot.

A nemzeti Talent minősítésű lovasok az országos bajnokságon való részvételhez nyertek támogatást; a Talent Program folytatásának egyik feltétele, hogy a támogatott versenyen minimum 63%-os eredményt kell elérniük.

A nemzetközi Talent minősítésű párosok számára két nemzetközi versenyen állja a Magyar Lovassport Szövetség a nevezési díjat, a startdíjat és a boxdíjat, emellett pedig ezen két alkalommal edzői támogatásra is jogosultak a lovasok. A választható versenyeket külön soroltuk fel, az edzői támogatás összegéről, illetve az érvényesítés módjáról pedig írásban kapnak tájékoztatást az érintett lovasok. A nemzetközi Talenteknek idén is felajánlotta a szövetség a sportpszichológussal való munka

folytatását, ötalkalmas egyéni foglalkozás keretein belül.

Sikeres felkészülést és eredményes versenyzést kívánunk mindenkinek!

Sikeres vizsgáját követően egy frissen felvett Talentessel, Major Kírával beszélgettünk.

Új vagy a Talentes lovasok között. Kérlek, mutatkozz be a Pegazus olvasóinak! Mióta lovagolsz, ki az edződ, mit kell tudnunk a lovadról? Mi inspirált arra, hogy jelentkezz a Talent Programba?

13 éves vagyok, lovasszaládba születtem, ezért már kiskorom óta lovak között élek. Ötévesen kaptam az első pónim, Sarah-t, és Kiss Biankával kezdtem meg a díjlovaglásra való felkészülést. Négy év edzés után elsodródtam a díjlovaglás felől és hobbiként tekintettem a lovaglásra, amelyben Koltai Polett volt a segítségemre. Pár év elteltével rájöttem, hogy mégis vonz a díjlovaglás és szeretném versenyszerűen folytatni, ezért Burger Orsolyához és Domján Martinhoz fordultam, akik segítettek a fejlődésemem. Később egy edzőtábor alkalmával Pilisjászfalura kerültem, ahol Páchl Benedek segített rálelni a helyes útra a pónim lovaglásával kapcsolatban. Végül édesapja, Páchl Péter mellett találtam meg a he-

→ TALENT PROGRAM

- 1. Az ugrólovások tanulságos motiváló beszélgetésen vehettek részt Stróbl Dorottya, Hugyecz Mariann és Vándor Zsófia segítségével
- 2. Nagy Panka Zina, Guilty | 3. Koszta Botond, Bicolor | 4. Major Kira Málna, Davida
- 5. Jakab Dalma, Da Felice | 6. Lázár Zsófia, Balerina Royal | 7. Major Kira Málna és Davida a vizsga alatt | 8. Nagy Rita Laura, Dano's Miracle
- 9. Rapi Kitti Krisztina, Dancing Queen
- 10. Johan Rockx | 11. Balázs Ramóna, Florenco
- 12. Ambach Fanni, Schufro Armani
- 13. Rajnai Emerencia, Shades of Gray
- 14. A vizsga utáni felszabadult pillanatok

VÁLASZTHATÓ VERSENYEK NEMZETKÖZI TALENTEKNEK

Póni

- Április 30. – május 5. CDIP – St. Margarethen (AUT)
- Május 13–17. CDIP – Pilisjászfalu
- Április 17–19. CDIP – Zakrzow (POL)
- Május 28–31. CDIP – Lipica (SLO)
- Június 9–14. CDIP – Hagen (GER)

Junior és fiatal lovas

- Május 13–17. CDIJ/Y – Pilisjászfalu
- Június 25–28. CDIJ/Y (CDIOJ/Y) – Máriakálnok
- Április 30. – május 5. CDIJ/Y – St. Margarethen (AUT)
- Május 28–31. CDIJ/Y – Lipica (SLO)
- Június 11–14. CDIJ/Y – Achleiten (AUT)

Gyermek

- Június 25–28. CDICH – Máriakálnok
- Július 9–12. CDICH – Pilisjászfalu
- Április 30. – május 3. CDICH – St. Margarethen (AUT)
- Május 13–17. CDICH – Pilisjászfalu
- Május 28–31. CDICH – Lipica (SLO)

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

lyem és a csapatomat. Péternek nagyon sok mindent köszönhetek, egyebek közt a sok fejlődést és azt, hogy eljutottunk a magyar bajnokságra a pónimmal.

Szeptember végére mindannyian beláttuk, hogy kinőttem a pónimat, és kihoztuk belőle a maximumot. Hosszas keresgélés után találtuk meg az igazi álolmpónit, Davidát a holland Van Baalen istállóban.

A ló hazaérkezése után megkezdtük a közös munkát és rövid időn belül jött a lehetőség, hogy jelentkezhetek a Talent Programba, ami óriási szó volt számomra, hiszen mindig is szerettem volna bekerülni. Mivel az idő nagyon rövid volt, félve vágtunk bele, de sikeres felvételit tettünk, ami nagyon nagy örömmel töltött el.

Gratulálunk hozzá mi is. Mit adott neked a Talent Program? Miben sikerült fejlődnöd, minek köszönhető ez? Johan Rockx miben tudott neked segíteni az edzéseken?

A Talent Program a rengeteg fejlődés mellett olyan csapattársakat adott, akik évek óta nemzetközi szinten versenyeznek, akik tapasztaltak, akikre felnézhetek és tudok tőlük tanulni. Az edzőtáborok során Johan más nézőpontból segítette a fejlődésemet és az összhangot a lovammal. Felemelő érzés volt, amikor ő is elégedett volt velem. Nagyon tetszett Johanban a lovakkal való munkája, pontossága, precizitása, illetve az, hogy olyan feladatokkal színesítette az edzéseimet, amelyeket hasznosítani tudok majd a későbbiekben is. Amit tanultam tőle ezen felül, az az volt, hogy minden feladatot külön megnéztünk és a pontosságra odafigyelve kielemeztünk, így tudtam precízebben végrehajtani legközelebb.

A 2020-as versenyszezonra milyen terveid vannak?

Legfőbb tervem a tapasztalatgyűjtés, és az, hogy a pónimmal minél nagyobb összhangban, pontosan végre tudjam hajtani a feladatokat. Mindenképpen szeretnék eljutni több nemzeti, illetve nemzetközi versenyre, amiben megint csak nagy segítségemre van a Talent Program. A távolabbi cél az az lenne, hogy kijuthassak az Európa-bajnokságra és jól szerepeljünk Davidával.

Az iskola mellett hogy jut időd a lovaglásra?

Diósdra járok egy amerikai iskolába, ahol délután 3-ig óráim vannak, ezért nagyon

NEMZETKÖZI TALENT MINŐSÍTÉSŰ PÁROSOK

I. korcsoport

Kosztá Botond – Bicolor II.
/ Magyar Lovasterápia Szövetség
(edző: Dallos Zsófia)

II. korcsoport

Major Kíra Málna – Davida
/ Dóra LK (edző: Pachl Péter)

III. korcsoport

Ambach Fanni – Schufro Armani
/ Hóka LSE (edző: Prutkay Zoltán)
Jakab Dalma – Da Felice / Ács
József LSE (edző: Cserpák Beatrix)
Lázár Zsófia – Balerina Royal / Lázár
Lovaspark SE (edző: Dallos Zsófia)

IV. korcsoport

Rapi Kitti – Dancing Queen BC
/ GB Dressage
(edző: Cserpák Beatrix)

NEMZETI TALENT MINŐSÍTÉSŰ PÁROSOK

I. korcsoport

Lőkös Lúcia – Pr. Fatuna S / Pannon
Royal LK (edző: Cserpák Beatrix)

II. korcsoport

Nagy Rita Laura – Dano's Miracle
/ Dóra LK (edző: Pachl Péter)

III. korcsoport

Balázs Ramóna – Florencio
/ 2010 / Dóra LK (edző: Pachl Péter)
Rajnai Emerencia – Shades of Gray /
Dóra LK (edző: Pachl Péter)

IV. korcsoport

Nagy Panka Zina – Guilty / Dóra LK
(edző: Pachl Péter)

nehéz összeegyeztetni az edzéseimet a tanulással. Iskola után a szüleim segítségével jutok el az Unikornis Lovardába, ami 50 percre van, de ott minden adott arra, hogy nemzetközi versenyekre készülhessek. Általában heti ötször járok lovagolni, de ebből egyik nap mindig hétvége, így nem marad sok szabadidőm...

Mit tanácsolsz azoknak a gyerekeknek, akik jelentkeznének a Talent Programba jövőre?

Csak biztatni tudom őket, ugyanis a Talent Program egy nagyon nagy lehetőség. Rengeteg tapasztalatot és fejlődési lehetőséget ad, illetve megtanít csapatban dolgozni.

Pegazus

Kell a műhelymunka

Kemény munkával indult a február a Colorado Lovasiskolában. John Ledingham, az ír olimpikon, a Hickstead Derby és sok más legmagasabb szintű nemzetközi verseny győztese, aki több mint egy évtizeden keresztül volt az ír utánpótlás-válogatott szövetségi kapitánya és edzője, egynapos „villámkurzust” tartott a lovasklub 15 versenyzőjének.

A rendezvényt a Magyar Lovassport Szövetség hivatalos edzői továbbképzésnek ismerte el, ennek köszönhetően szép számban jöttek a tanulni vágyó edzők és lovasok. Köztük Göttler Vilmos, az utolsó, aki magyar színekben lovagolt olimpián díjugratásban, Kemál 36 nyergében. Véleménye szerint is nagyon fontosak az ehhez hasonló továbbtanulási lehetőségek, különösen, ha az edző – legyen az magyar vagy külföldi – megfelelően hiteles. Kérdésünkre elmondta, hogy számára

John Ledingham különösen érdekes/értékes, hiszen voltak versenyek, ahol együtt, azaz egymás ellen lovagoltak, és a világ egyik legjobb lovasának tartja.

A nap során a feladatok lovaglása közben kiemelkedő szerepet kapott a lovasok egyensúlya, a helyes segítségadás és befolyás az együttműködő lovon. John a tőle megszokott módon olyan pályát tervezett, mely rengeteg variációs lehetőséget biztosított, egyrészt, hogy megfeleljen a lovasok és lovak képzési, tapasztalati szintjének, il-

letve, hogy az egyes osztályok során egyre nehezebb feladatokat lehessen kérni a párosoktól. A feladatok bizony nem voltak könnyűek, sőt első hallásra néha túl nehéznek is tűnhettek a lovasok számára, de John mindig sebészi pontossággal „lőtte be” azt a szintet, mely kihozta a párosokból a maximumot. Ebben természetesen a sok évtizednyi tapasztalat mellett közrejátszott az a fajta edzőmódszer, mely talán Magyarországon még nem mindennapos. Minden edzés bemutatkozással kezdődött, mely so-

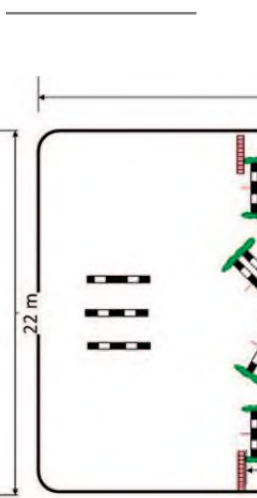
rán a lovasok elmondhatták saját és lovuk képzettségi szintjét és azt, hogy milyen szinten versenyeznek. Ezt minden esetben 15-20 perces bemelegítés követte ügetésben járóiskolákon át folyamatosan kigyóvonalat, majd kisköröket lovagolva. Mindeközben John figyelt. Bár nem látszik rajta, de néha olyan érzése van az embernek, hogy hátul is van szeme. Szerencsére beavatta a hallgatóságot, hogy mit is néz pontosan. Először is a lovak mentális és fizikai állapotát, mik az egyes lovak erősségei, gyengeségei, mi a könnyebb a lónak, nyújtani vagy rövidíteni a lépéseit, hajlékony-e, vagy éppen nehézséget okoz a lovasa számára, hogy a fordulatokban megfelelő mértékben hajlítható legyen. A cavalettik felett pedig jól látható volt, hogy a lovak egyre jobban hajlítják a csánkjukat és használják a hátukat, így könnyítve meg később a vágтамunkában és az ugratás során a vágtaugrások rövidítését, illetve nyújtását. Az ügétőmunkának akkor volt vége, amikor a lovak nyakán elkezdtek kirajzolódni a különböző izomcsoportok, de ekkora már a lovasoknak is jól esett egy kis szünet.

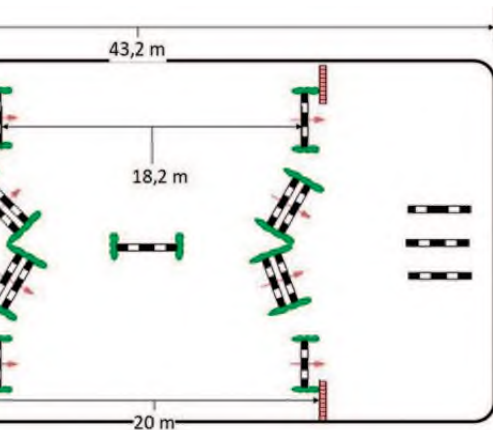
Szünet a lovaknak, de nem igazán a lovasoknak. Amíg a lovak pihentek, addig a lovasok lóról szállva lelépték az egyes akadályok közötti távolságokat, és megtervezték, hogy hány vágtaugrásra fogják lovagolni. Először azonban be kellett kalibrálni, hogy pontosan egymétereseket tudja-

„Néha olyan érzése van az embernek, hogy hátul is van szeme”

nak lépni. Erre kiváló a két, egymástól 20 méterre elhelyezett, földön fekvő palánk. Ezek a palánkok rögtön a visszaülés és egy-két kör vágta után fontos szerepet kaptak: közöttük kellett a lovasoknak bizonyítaniuk, hogy mennyire tudják pontosan szabályozni lovuk vágtaugráshosszát, valamint, hogy milyen pontosan tudnak távolságot lovagolni a palánk előtt. Természetesen John szemléletesen elmagyarázta minden lovasnak, hogy hova is kell érkeznie a ló elülső lábainak a palánk elé, hogy még a hátsó lábai is

elférjenek, és mi is történik, ha közelebb ér – jó hangosan rálép vagy belerúg a ló – és mi, ha kicsit messzi a távolság – a legtöbb ló átugrik a másik lábra. Ezzel a tudással felvértezve kellett hatot (rövid vágtaugrások) vagy ötöt (normál vágtaugrások) vágatni az előre meghatározott sorrenden, és természetesen a rövid falon úgy változtatni a ló vágóját, hogy a következő két palánk könnyebben megoldható legyen a ló számára. Itt ismerkedtek meg a lovasok John másik, nekünk, poroszosan nevelt edzőknek és lovasoknak furcsának tűnő, sajátos edzés módszerével, miszerint elmondja a feladatot, demonstrálja azt, elmagyarázza, milyen segítségeket kell a lovasnak alkalmaznia, majd a lovas kezébe adja a felelősséget a feladat sikeres végrehajtására. Ha valami nem sikerül tökéletesre, természetesen korrekcióra kerül sor, de csak egy megbeszélés után, mely során a lovasnak kell értékelnie a végrehajtott feladatot, és John segítségével megtalálni, min és hogyan kell változtatni a siker érdekében. Ezt mindenkinek volt alkalma akár többször is megpróbálni.

FOTÓ: SOMGYVÁRI ANETT

Ezek után mind a lovak, mind a lovasok kézszen álltak az ugratásra. Miután megugrották a lovarda közepén álló meredeket négyszer – a haladóbb csoportoknak bent maradtak a palánkok és úgy kellett a meredeket ugratni, hogy 5-5 vagy 5-4 vágtaugrás legyen előtte, illetve utána –, pályarészek következtek, melyek minimum 6-8 ugrásból vagy feladtból álltak. Voltak olyanok, melyeken az egyenes vagy enyhén hajlított vonalakat tudták gyakorolni a lovasok, de volt lehetőség tesztelni a lovak lovasgolyhatóságát, illetve a lovasok ügyességét is a két egymással derékszöget bezáró oxer közötti ötvágás vonalon, vagy éppen az összevetést szimuláló, visszafordulókkal összekötött meredek-oxer-oxer-meredek kígyóvonalon keresztben a lovardában. Végezeül 13-15 ugrásból álló pályát kellett a lovasoknak lovasolni. John kiemelkedően fontosnak tartja, hogy a lovasok memóriája is edzésre szorul, hiszen az izmokhoz hasonlóan ez is fejleszthető. Az egyik legnehezebb pálya talán az volt, amikor a lovasoknak először a földön fekvő palánkokon kellett jönni öt normál vagy inkább hosszú vágtaugrást a jobb kézen, majd a másik hosszúfal elején a palánk után íven öt nagyon rövid vágtaugrásra volt a középső meredek, onnan balra négy hosszabb vágatára a másik palánk. Ezt egy szűk visszaforduló követte, a közvetlenül a palánk mellett álló oxerre, ahonnan nagyon precíz öt vágtaugrásos „banánt” kellett lovasolni a másik oxerhez. Pontos, kidolgozott szűk balfordulót egy négy hosszabb vágtaugrást kívánó vonal következett a meredeken, amit a palánk – középső meredek – palánk követett öt-öt rövid vágtaugrással, majd jobbról a másik hosszúfalon álló két meredekes egyenes vonal megint négy hosszabb vágatával. Maradva a jobb kézen, jött a másik „banán” öt vágatára a két oxeren, amit az utolsó hajlított vonal zárt, meredek oxer a jobb kézről négy hosszabb vágatára. Mint látható, nem sok idejük maradt a lovasoknak egy-egy sikeres ugrás után a „gólörömré”. Tovább nehezítette a helyzetüket, hogy a pálya után az első feladattól az utolsóig vissza kellett mondaniuk, milyenek voltak a távolságok, a vonalak, a fordulatok, hol milyen minőségű volt a lovuk vágatája.

Ez persze nemcsak a lovasoknak nehéz, hanem az edzőnek is. Amikor három vagy

több lovas van egy osztályban, nem egyszerű feladat látni, megjegyezni, visszaemlékezni minden egyes ugrásra, hogy hogyan vágatott a ló, hogyan ugrott, hogyan landolt, milyenek voltak a fordulók, az ívek, az egyenesek. És erre is meg kell tanítani a tanítványokat, hogy nemcsak abból áll a pálya, hogy 1; 2; 3;... 12; hanem hogy pontosan hol kell fordulni, milyen ívet kell választani, milyen hosszúságú vágtaugrásokkal kell a vonalakba, kombinációkba belelovasolni. Mindezt annak érdekében, hogy megkönnyítsük a lovunk dolgát, azaz minél kisebb erőfeszítéssel minél nagyobb teljesítményt tudjon nyújtani –

„A lovasok memóriája is edzésre szorul, hiszen az izmokhoz hasonlóan ez is fejleszthető”

foglalta össze munkájának lényegét John a nap végén. Továbbfűzve gondolatait, kihangsúlyozta, hogy habár a legtöbb lovasból nem lesz nemzetközi szintű élsportoló, mégis mindenki megtalálhatja a sportban az örömét, ha a lóval való kommunikáció fejlesztésére, finomítására koncentrálna, figyelembe veszi a kiképzési skála elemeit, annak ajánlása mentén haladva képzési lovát, amely úgy hajítja végre a lovas utasításait, mintha saját elhatározásából cselekedne, nem pedig az erőszaknak engedelmessé.

A nehéz, de jó hangulatú edzések után nemcsak a résztvevők, de a nézők között helyet foglaló edzők és lovasok is azon a véleményen voltak, hogy szükség van ilyen és ehhez hasonló továbbképzésekre, hiszen ezt a sportot soha nem lehet tökéletesen megtanulni, mindig szükség van újabb és újabb tudásanyag megszerzésére. Valamint, ha hiteles, magasan képzett szakemberek mondanak, tanítanak olyat, amit mi magunk is alkalmazunk, az kiváló visszajelzés, hogy jó úton járunk.

Ennek érdekében már meg is egyeztünk Johnnal, hogy április 10-én folytatjuk.

Janik Attila

Érdeemes volt részt venni a Magyar Lovassport Szövetség Szabadidős Szakágának szervezésében zajló téli előadássorozat legújabb állomásán, lótenyésztés témakörében ugyanis a legrátermettebb előadó párost, Pataki Gergelyt, a Magyar Sportlótenyésztők Országos Egyesületének tenyésztésvezetőjét, valamint kollégáját és édesapját, dr. Pataki Balázst, a Lipicai Lótenyésztők Országos Egyesületének ügyvezető elnökét hallgathattuk meg.

PATAKI ÉS PATAKI, avagy lótenyésztés régen és ma

A két előadás átfogó képet adott a lótenyésztés kialakulásának megismeréséhez, s napjaink lótenyésztési szokásainak, rendjének megértéséhez.

Dr. Pataki Balázs idegenvezetésével az őskortól gyakorlatilag napjainkig végigkísérhettük a lovak tenyésztésének állomásait a „macskaszzerű lovaktól” Mária Terézia alapot adó intézkedésein keresztül fiának, II. Józsefnek meghatározó alakján át a reformkor érintésével napjainkig. A megannyi érdekes információ között előkerült néhány sokak számára ismerős név is, Csekonics József, Kozma Ferenc, Széchenyi István, Wesselényi Miklós. Megismerhettük az elsők, azaz Mezőhegyes és Bábolna megalapításának történetét, mindezt olyan frappáns példákkal, humorral fűszerezve, hogy szórakoztató volt az egyébként igen alapos és pontos előadás.

Pataki Gergely folytatta édesapja előadását, aki hasonlóan széles tudással és szakértelemmel vezette át a 60 fős hallgatóságot a jelenkori lótenyésztési tudnivalókba. Fő irányvonalként rendszerezte, hogy mik a hatóságok, a tenyésztőszervezetek és a

tenyésztők feladatai, és kiemelte, hogy sok esetben már a tenyésztési cél meghatározása problémát okoz a leendő tenyésztő számára. Ez egyben tanács is Gergely részéről: ahogyan eddig is így volt, ezután is

„Egy jól kiválasztott egyedpár utódja is kaphat elmarasztaló kritikát azért, mert a tartás körülményei visszavetették a fejlődésben”

a célok határozzák meg a szülőegyek kiválasztását.

A tenyésztés nem pusztán az egyedek kiválasztását jelenti, az utókövetésben fontos szerepe van a tartástechnológiának is. Enélkül hiába a nagy gonddal megtervezett jövőkép. Pataki Gergely szavaival

szólva „mindenki a desszerttel szeretné kezdeni az ebédet”. Mindig a ló alapvető igényeit vegyük figyelembe, és igyekezzünk ezeknek minél inkább megfelelni. Egy jól kiválasztott egyedpár utódja is kaphat elmarasztaló kritikát azért, mert a tartás körülményei visszavetették a fejlődésben, mely sok esetben már nem korrigálható.

A rendezvényt hallgatva megerősödött bennünk a tudat, hogy a ló és a vele való munka megítélése nem közelíthető meg kizárólag a gyakorlat oldaláról. Szükség, s az elmúlt előadások létszámaiból kiindulva igény is van arra, hogy más szempontok alapján is vizsgáljuk lovunkat és magunkat, képességeink, készségeink, céljaink, lehetőségeink és felkészültségünk szerint. Hiszen, ahogy Széchenyi István is megfogalmazta: „Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn.”

A Szabadidős Szakág szezon előtti utolsó, gratíusz előadását márciusban írjuk ki, és várjuk a lószerező érdeklődőket szakág- vagy versenyspecifikációra való tekintet nélkül.

Csilló Rita

FOGATHÍREK

SZILVÁSVÁRADI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Ünnepélyes keretek között megállapodást kötött Szilvásváradon Cseri Dávid, a ménesgazdaság vezetője, illetve Blidár János, a CRM Kft. ügyvezetője arról, hogy a ménes ezután biztosítaná a kft.-nek a lovakat, a kft. pedig a hajtót és a felkészülés lehetőségét az elkövetkező években.

Jövőre Magyarország első kelet-európai országnak rendezheti meg a lovassportok Európa-bajnokságát. Ez óriási megtiszteltetés, de egyben nagy felelősséget is tesz a magyar lovastársadalom vállára. Tóth Tamás, a Magyar Lovassport Szövetség fogathajtás ügyeivel megbízott elnökségi tagja úgy gondolta, hogy jó lenne, ha jövőre egy szilvásváradi lipicai lovakból összeállított négyes fogat is indulhatna a Budapesten megrendezésre kerülő, öt szakág Európa-bajnokságát magában foglaló sporteseményen. Tamás elképzelését a ménesgazdaság vezetése is örömmel támogatta, hiszen több mint másfél évtizede nem készült tisztán szilvásváradi lipicai lovakból összeállított fogat ekkora megmé-

rettetésre. A terv megvalósításához kellett egy nagy tapasztalattal rendelkező hajtó, valamint a fogatot fenntartó és menedzselő lelkes sportbarát.

Váczi Istvánt nem kell bemutatni a fogatsport világában. 1986-ban kezdte pályafutását, akkor póni négyessel versenyzett.

Hat évvel később már nagy kettes fogattal indult, egy év múlva pedig négyes fogatra váltott. Hosszú pályafutása alatt zömében lipicai lovakkal versenyzett. Szilvásváradi színeken háromszoros csapatbajnok (1998, 1999, 2000), négyszer szerepelt világbajnokságon (2000 Wolfsburg, 2002 Jerez, 2012 Riesenbeck és 2016 Breda), illetve az izsáki Európa-bajnokságon 2013-ban szintén a résztvevők között volt. A világ legnagyobb lovas játéka Aachenben, amit minden évben megrendeznek, ötször állt starthoz. István lovasmúltja, felkészültsége és a lipicai lovak iránti szeretete reményt adhat a jó együttműködésre.

A fogatot fenntartó lelkes lóbarát szintén ismerős a sportágban: az erdélyi vállalkozóról, Blidár Jánosról van szó. A hetényegyházi Aranyló Pihenőpark tulajdonosa több évtizede már a magyar fogathajtás elkötelezett támogatója. Reméljük, az együttműködés sikeres lesz és a Szilvásváradi LSKE színeiben lipicai négyes fogat is indulni fog a lovassportok Európa-bajnokságán.

ISMÉT A BAKON VÁCZI ISTVÁN

Az eseményt követően váltottunk néhány szót Váczi István korábbi válogatott négyesfogathajtóval, aki elmondta, hogy a tervek szerint amint a végeredményeket megkapják, Hetényegyházára kerül a kiválasztott kilenc szilvásváradi tenyésztésű lipicai ló, melyek 5-8 évesek.

„A lovaknak valójában kevés, vagy szinte semmi versenyrutinjük nincs, én magam is három év után térek vissza, ülök ismét bakra, úgyhogy ez az év biztos, hogy a fogatépítés éve lesz. Júliust követően, ha a felkészülés úgy alakul, ahogy szeretnénk, néhány hazai versenyt tervezünk és egy, esetleg két külföldi fellépést rutinszerűsnek. A team kialakult, valamennyien várjuk a közös munka kezdetét” – mondta lapunknak Váczi István.

Mondok József, a Magyar Lovassport Szövetség Fogathajtó Szakágának elnöke örömmel üdvözölte a megállapodás hírét, és bízik abban, hogy a szilvásváradi lipicai négyes fogat sikerrel fog szerepelni a hazai és a nemzetközi mezőnyben 2021-ben. Ezek szerint a 2020-as idényre két szilvásváradi fogat készül, ifj. Galbács Ferenc kettes, és Váczi István négyes fogat kategóriában.

baraa-press sport

Tóth István

EGY NAPIG ÉLT A REMÉNY

Hagyományos helyszínen, a franciaországi Bordeaux-ban rendezték meg az FEI 2019/2020-as fedett pályás fogathajtó világbajnokságát február 7-9 között.

A kilencfordulós selejtezősorozatból öt korábbi világbajnok – az ausztrál Boyd Exell, a holland Bram Chardon, IJsbrand Chardon és Koos de Ronde, valamint hazánk képviselőjében Dobrovitz József –, továbbá a „csak” Eb- és vb-bronzérmes belga Glenn Geerts jutott egyenes ágon döntőbe, ahol hetediként a francia bajnok Benjamin Aillaud szabadkártyával indulhatott a döntő mezőnyében.

A selejtezőfordulók eredményei alapján már sejteni lehetett, hogy a nyolc versenyből hétszer nyerő Boyd Exell csak akkor lehet legyőzni, ha nagyot hibázik, netán pályát téveszt, ez utóbbira nem sokat adtak a fogadóirodák. A három holland világ- és Európa-bajnok mindegyike nyert már fedett pályás világbajnokságot – IJsbrand Chardon háromszor, Koos de Ronde és Bram Chardon pedig egy-egy alkalommal, utóbbi nyert 2019-ben –, így kétségkívül nekik volt most is erre a leg-

1. A dobogósok Bordeaux-ban | 2. Dobrovitz József

jobb esélyük. Igaz, sokan meglepetést vártak a magyar világbajnok Dobrovitz Józseftől és a belgák legjobbjától, Glenn Geertstől, akik szintén voltak a fináléban dobogósok a korábbi években.

A szombati első versenynap a gyors pályán mindössze két hibátlan hajtást láthatott a nagyjérdemű, Koos de Ronde 145,53 mp és Dobrovitz József 155,47 mp alatt teljesítette a feladatot. Így mindketten dobogós helyről várhatták a másnapi finálét. „Érik a meglepetés? 2011 után ismét lesz magyar érem a döntőben?” – ezek és ehhez hasonló kérdések foglalkoztatták mindazokat, akik kint vagy itthon szurkoltak a vecsési világbajnokunknak. Sokan voltunk azon a véleményen, hogy látatlanban elfogadnánk vasárnap

is a szombati eredményt, kár, hogy kétfordulós a döntő. A két verőhibát vétő Boyd Exell – korábbi FEI fedett pályás világbajnokságok nyolcszoros győztese – még így is második lett 145,00 mp (8,00) 153,00 mp-es idővel, ami azt azért sejtette, hogy változatlanul gyors a fogata és azt is borítékolni lehetett, hogy a vasárnapi döntőben az ausztrálok kiválósága szokásához híven, biztos odateszi magát, azaz mindent megtesz annak érdekében, hogy „visszaüljön a trónra”. A legjobb időt az első nap az elmúlt évi győztes holland Bram Chardon hajtotta (144,69 mp), de a nagy iram megbosszulta magát, három verővel negyedik lett. Apja is követte fiát, ő is három verőhibával hajtott és „csak” hatodik lett.

Az első napi sorrend tehát Koos de Ronde, Boyd Exell, Dobrovitz József, Bram Chardon, Benjamin Aillaud, IJsbrand Chardon, Glenn Geerts volt.

A selejtezők szabályaitól eltérően a szombati eredményt magukkal vitték a résztvevők a vasárnapi döntőbe, de ettől függetlenül senki sem mehetett biztosra.

A verseny elbírálása eltért a megszokottaktól, hiszen a döntő során már az első versenyszám eredménye is beleszámított a végeredménybe: az első versenyszám után minden egyes hajtó az élen álló versenyző másodpercekre átszámított eredménye, illetve a saját eredménye közti különbség 50%-át továbbvitte a második versenyszámba; majd a második versenyszámban szerzett pontokat az első három helyen álló, összetetésbe került versenyző szintén továbbvitte.

A gyors pálya magában hordozta a hibázás lehetőségét és elég volt egy-egy apró kihagyás, máris elúszott a remény.

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

A vasárnap délutáni döntőben is mindössze ketten hajtottak hibátlan pályát: Boyd Exell 3,74 + 134,56, azaz 134,56 másodperces eredménnyel első lett, Koos de Ronde pedig 145,19 másodperccel harmadik. A másik holland, IJsbrand Chardon fantasztikus száguldást mutatott be, a legjobb idővel (125,44 mp) és három hibával (12,00), azaz összesen 137,44 másodperces eredményével második helyen lehetett ott a hármas döntőben.

Az egyetlen magyar hajtónk, a vecsésiek világbajnoka, Dobrovitz József nem tudta megismételni előző napi remek eredményét. A szombati 155,47 másodperces idővel és hibátlan pályájával a döntőben is ott

Végeredmény	
1. Boyd Exell	3,74 - 137,38 - 260,93 (0,00) - 119,81 (0,00)
2. Koos de Ronde	0,00 - 145,19 - 272,88 (0,00) - 123,69 (4,00)
3. IJsbrand Chardon	6,53 - 137,44 - 275,07 (12,00) - 131,10 (0,00)
4. Bram Chardon	5,58 - 147,61 - 157,19 (4,00)
5. Dobrovitz József	4,97 - 153,92 - 166,89 (8,00)
6. Benjamin Aillaud	6,36 - 150,24 - 168,60 (12,00)
7. Glenn Geerts	8,20 - 153,02 - 173,22 (12,00)

Boyd Exell visszaült a trónra – azaz helyreállt a világ rendje, nem történt meglepetés a hármas döntőben, Boyd itt is hibátlan pályát hajtott és kilencedik győzelmét ünnepelhette. Meglepetésnek lehet említeni talán azt a tény, hogy a két holland helyet cse-

ten nyerte kilencedik fedett pályás döntőjét (2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2015, 2017, 2018 és most 2020) a két holland világ- és Európa-bajnok, Koos de Ronde (2013) és IJsbrand Chardon (2005, 2006, 2016) előtt.

Dobrovitz József elégedett volt fogatával, és mint hazaérkezését követően említette, ez egy közös munka eredménye, és köszönetet mondott érte családjának és a támogató Vida Józsefnek, valamint a Takarékbanknak. „Jövőre, ha ez az összeállítás együtt marad, dobogóesélyes lesz a fogatom. Még néhány hazai fedeles verseny lesz a szabadtéri nyitányig, ezek is a felkészülést szolgálják, és utána májustól a világbajnokságra történő minél eredményesebb felkészülés és a hollandiai Kronenbergben rendezendő szeptemberi világbajnokságon való jó szereplés a célkitűzésem” – nyilatkozta lapunknak.

„A selejtezőfordulók eredményei alapján már sejteni lehetett, hogy a nyolc versenyből hétszer nyerő Boyd Exell csak akkor lehet legyőzni, ha nagyot hibázik”

lett volna a dobogón, de a sport azért szép és azért kemény, mert ott nincs „ha”. Két verővel hajtott Dobrovitz József (158,89 + 8), összesen tehát 166,89 másodperc lett az eredménye, és ezzel az ötödik helyet szerezte meg, azaz egy napig élt a remény.

réli, ugyanis IJsbrand Chardon hibátlan hajtással sem tudta megtartani a második helyét a fantasztikus iramot diktáló és egy verőhibát vétő Koos de Rondéval szemben.

Végül összegzésképpen megállapíthatjuk, hogy az ausztrál Boyd Exell megérdemel-

KÖZGYŰLÉSI MEGHÍVÓ

A Magyar Lovassport Szövetség Fogathajtó Szakbizottsága az elnökségi ülés döntése értelmében 2020. március 11. (szerda), 9 órára (regisztráció 8 órától) hívja össze az évvértékelő és évadnyitó szakági közgyűlést, a szokott helyszínén (Fülöpszállás, Biczó csárda: 52-es főút 32-es km – 6085, Fülöpszállás, Hármaspuszta 11.).

A közgyűlés akkor határozatképes, ha legalább a szavazásra jogosultak 50 százaléka, plusz egy fő megjelenik. Amennyiben a közgyűlés nem határozatképes, a megismételt közgyűlésre azonos napirenddel 2020. március 11-én 10 órakor kerül sor, ugyanott. A megismételt közgyűlés a szavazásra jogosultak 50 százalékának jelenléte esetén határozatképes. Az éves közgyűlés mindenki számára nyitott.

Szavazásra jogosultak azon sportszervezetek képviselői, amelyek megfelelnek a 2004. évi I. törvény sportról szóló szabályozásainak, és amelyek a Magyar Lovassport Szövetség felé tagdíjukat 2019. évben befizették és a szakág hivatalos fogathajtóversenyén az év során versenyzőt indítottak.

A közgyűlésen a szavazásra jogosult tagszervezetet törvényes képviselője, annak akadályoztatása esetén a törvényes képviselő által meghatalmazott személy képviselheti.

Meghatalmazott személy – saját tagszervezetén kívül – legfeljebb további két tagszervezet képviselőjében gyakorolhatja közgyűlési jogait (összesen legfeljebb 3). A szabályszerűen kitöltött meghatalmazást a szavazati jogosultság megállapítása érdekében legkésőbb a közgyűlés megkezdésének időpontjáig át kell adni a közgyűlés regisztrációért felelős tisztségviselőjének.

A tervezett napirend szerint a jegyzőkönyvvezető, hitelesítők, levezető elnök, szavazatszámoló bizottság megválasztása után a szakbizottság 2019. évi szakmai beszámolója, majd pénzügyi beszámolója hangzik el; ezután következnek a szövetségi kapitányi és csapatvezetői tájékoztatók, illetve szavazásra bocsátják a 2020. évi szabályzatváltozásokat és versenynapárt. Végül díjátadásokkal és az „egyebek” napirendi ponttal zárul a közgyűlés.

Minden érintett megjelenésére számít a Magyar Lovassport Szövetség Fogathajtó Szakbizottsága.

ELNÖKSÉGI UTÁN, KÖZGYŰLÉS ELŐTT

Mondok József elnök vezetésével, a Nemzeti Lovarda tanácskozótermében tartotta meg ülését a Magyar Lovassport Szövetség Fogathajtó Szakágának elnöksége. Mondok Józsefet az elhangzottakról kérdeztük.

Melyek voltak az elnökség legfontosabb döntései?

Közygűlésre készülünk, így elsősorban az oda kerülő előterjesztéseket beszéltük át, és döntöttünk néhány személyi kérdésről. A kettes- és négyesfogathajtó kategória szövetségi kapitányi feladatainak ellátására Tóth Tamást javasolja a szakbizottság a Magyar Lovassport Szövetség elnöksége felé; a Magyar Lovassportért Emlékérem kitüntetésre pedig az aranyérmes magyar kettesfogathajtó csapatot (ifj. Dobrovitz József, Hölle Martin, Osztertág Kristóf, illetve Szilágyi Zsolt csapatmenedzser) terjesztjük elő.

A fiatal fogatlovak kategóriájának koordinálásával, és a 2020. szeptember 10–13. között Mezőhegyesen megrendezésre kerülő FEI Fialat Fogatlovak Világbajnokságán a csapatvezetői feladatok ellátásával István Pétert bízza meg a szakbizottság 2020. december 31-ig; Némedi István, az

ifjúsági, póni és egyes fogat kategóriák szövetségi kapitányának munkáját pedig egyhangúlag támogatja.

A korábbi gyakorlattól eltérően a szakbizottság elfogadta a 2020. évi nemzeti fogathajtó versenynaptárt, melyet a www.fogatsport.hu honlapon hoz nyilvánosságra folyamatos frissítéssel.

A 2020-as év kiemelt versenyeire beérkezett pályázatok elbírálása után a szakbizottság döntött a versenyek rendezési jogáról. Ennek értelmében a CAN-A nagyló egyes-, kettes- és négyesfogathajtó orszá-

Balatonlellén október 3-án; a CAN-C póni kettesfogathajtó és egyesfogathajtó országos bajnokság döntőjét pedig Mindszenten, szeptember 19-én. Az időpont-változtatás jogát a rendező egyesületek fenntartják.

Áprilisban indul a szabadtéri szezon, de addig is tele van a szakág programmal.

Valóban, hisz addig lesz öt fedett pályás fogathajtóversenyünk: Hortobágyon február 23-án (a Pegazus megjelenésének idejére ez már lezajlott), majd március 8-án Szilvásváradon, március 18-án ismét Hortobá-

„Több mint 200 verseny szerepel a 2020-as versenynaptárunkban”

gos bajnokság döntőjét Vecsésen rendezik augusztus 6–9. között; a CAN-A póni egyes-, kettes- és négyesfogathajtó, a gyermek, junior és fiatal hajtó országos bajnokság döntője, illetve a Magyar Derby helyszíne Kisbér-Ászár lesz (időpont később); a CAN-B kettesfogathajtó országos bajnokság döntőjét Jászkarajenőn tartják (időpont később); a CAN-C kategóriás kettesfogathajtó országos bajnokság döntőjét

gyon, március 29-én a budapesti Nemzeti Lovardában – ez lesz a selejtezősorozat utolsó állomása –, majd a fedeles döntőnek április 4-én Szilvásvárad ad otthont.

Február 20-án a világbajnokságra készülő egyesfogathajtóknak volt keretértekezletük, majd lesz nyilvános és nyitott edzésnapjuk Hortobágyon is és Szilvásváradon is, ami mind a felkészülést hivatott szolgálni. A szabadtéri versenyszezon áprilisban indul és három helyszínen lesz nemzetközi verseny – mely a négyeseknek világbajnokságszerző –, Mezőhegyesen, Mélykúton és Vecsésen. Több mint 200 verseny szerepel a 2020-as versenynaptárunkban A, B, C és SZLV kategóriákban. A négy kiemelt versenyünk a négyes- és az egyesfogathajtó, a fiatal fogatlovak világbajnoksága, valamint a korosztályos Európa-bajnokság.

Minden évben elkészül a jubileumi naptár, melyeket emelné ki a krónikások feljegyzései közül?

Kezdjük visszafelé, hiszen a nemrég történetekre mindenki jobban emlékszik, talán én magam is...

5 éve, 2015-ben a XVI. Kettesfogathajtóvilágbajnokságnak Fábiansebestyén helyszínnel Magyarország adott otthont és három érmet szereztek hajtóink. Lázár Vilmos egyéniben világbajnok lett, Lázár Zoltán ezüstérmes és csapatban 2013 után ismét Magyarország lett a világbajnok (Lázár Vilmos, Lázár Zoltán, ifj. Dobrovitz

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

József). A Mezőhegyesen rendezett I. Fialtal Fogathajtvilágbajnokságán Németh Krisztián az öt éves lovak kategóriájában bronzérmes lett. A IX. Négyesfogathajtó Európa-bajnokságon csapatban a hollandok és a németek mögött Magyarország (Lázár Zoltán, Dobrovitz József, ifj. Dobrovitz József) bronzérmet szerzett. 10 éve, 2010-ben az USA-beli Kentuckyban rendezett jubileumi XX. Négyesfogathajtó-világbajnokságon nem vettünk részt. A VI. Egyesfogathajtó-világbajnokságon Olaszországban kettős német siker született, a magyar csapat 15. helyen végzett, ez az a kategória, ahol még eddig nem szereztek hajtóink érmet, sőt az első tízbe sem kerültek.

15 éve, 2005-ben a XI. Kettesfogathajtó-világbajnokságon Salzburgban három érmet szereztek hajtóink, de az aranyat az osztrák sógorok kiénekeltek a számból. Egyéniben Hódi Károly ezüst, Lázár Vilmos bronzérmes, míg csapatban Magyarország (Hódi Károly, Lázár Vilmos, Lázár Zoltán) ezüstérmes lett.

20 éve, 2000-ben a II. Egyesfogathajtó-világbajnokságon a franciaországi Contyban egyéniben francia, csapatban svéd siker született, a magyar csapat (Benkó Sándor, Hódi Károly, Szilágyi Zsolt) 12. helyen végzett. A németországi Wolfsburgban rendezett XV. Négyesfogathajtó-világbajnokságon kettős svéd győzelem született, egyéniben Bozsik József ötödik helyezést ért el, és a csapatversenyben is ötödik lett Magyarország (Bozsik József, Dobrovitz József, Váczai István). Az ötszörös világbajnok Bárdos Györgynek ez volt a tizedik világbajnoksága, a búcsúfellépésén 25. lett az 51 indulóból.

25 éve, 1995-ben Poznanban rendezték a VI. Kettesfogathajtó-világbajnokságot, ahol egyéniben holland, csapatban francia világbajnokokot avattak. Lázár Zoltán első világbajnokságán egyéniben 13. lett, Lázár Vilmos papírfórmát „borított”, csapatban negyedik helyen végzett az éremesélyesként számon tartott Magyarország (Lázár Vilmos, Lázár Zoltán, Scheik József).

30 éve – már majdnem fél emberöltő! –, 1990-ben a jubileumi X. Négyesfogathajtó-világbajnokságon Stockholmban egyéniben a svéd Thomas Eriksson nyert 131,4 hibaponttal, az ezüstérmes pedig Bozsik

A KAPITÁNY BIZAKODÓ

Nagy érdeklődés mellett zajlott a Kecskeméti Kiszáji Lovasközpontban a világbajnokságra készülő egyesfogathajtó válogatott első keretértekezlete – tudtuk meg Némédi István szövetségi kapitánytól.

„Tizenegy egyesfogathajtó vett részt az első keretértekezleten, és öröm volt látni a nagy érdeklődést. Megbeszéltük a felkészülés menetét, a hazai és a nemzetközi versenyeken való indulás lehetőségét, a válogatás elveit” – mondta.

A világbajnokság szeptember 21–26. között kerül megrendezésre a franciaországi Pauban. Maga a helyszín nem ismeretlen, hisz rendeztek itt már 2013-ban pónifogathajtó világbajnokságot, és az azt követő években nemzetközi versenyeket. „Egy biztos, nem lesz számunkra olcsó a részvétel, hisz várhatóan költséges lesz az utazás a nagy távolság miatt. Az első válogatóversenyt Mezőhegyesen tartjuk az évenyi nemzetközi verseny keretében.”

A szintén Franciaországban, augusztus 24–30. között megrendezésre kerülő korosztályos Európa-bajnokságra készülő pónifogathajtóink felkészülését is irányító szakember elmondta, hogy a közeljövőben a korosztályos Eb-re készülő ke-

rettagjaival is tervezi a találkozást, és reményei szerint többen élnek az ingyenes edzőtáborozás lehetőségével. A korosztályos Európa-bajnokságra felkészítő edzőtábor időpontja március 6–8., helyszíne a szlovákiai Dunatőkésen lévő Czajlik Ranch, szervezője a Nemzeti Fogathajtó Akadémia. Két világbajnok, Lázár Zoltán és Hölle Martin lesz a résztvevő fiatal hajtóink segítségére.

HELYESBÍTÉS

Előző lapszámunkban a 79 éves korában elhunyt Kecskeméti Lászlóra, a hódmezővásárhelyi „Öreg Kecsóra” emlékező cikkünk mellé tévedésből a bugaci Kecskeméti László fotója került. Elnézést kérünk mindkét családtól!

József lett 131,8 hibaponttal. (0,4 hibaponttal maradt le! Akkor még egy verőhibáért 5 hp-ot adtak.) A bronzérmet Ijsbrand Chardon szerezte meg. Csapatban is a svédé lett az aranyérem, a hollandok lettek az ezüstérmesek és Magyarország (Bozsik József, Juhász László, Sipos József) a bronzérmet jelentő harmadik helyre állhatott fel a dobogón.

Hogy mit fog hozni az elkövetkezendő harminc év, majd kiderül. Egy biztos, hogy a fogathajtó szakág elmúlt 50 éves történetében a magyarok 105 FEI-érmet (Eb- és vb-érmet) szereztek, közte 45 aranyat. Bízom benne, sőt biztos vagyok, hogy lesz folytatás.

**Összeállította:
baraa-press sport**

GYÓGYÍTÁST SEGÍTŐ AMERIKAI MINILOVAK

Lassan másfél éve, hogy először tette be patáit miniló a Bethesda Gyermekkórház épületébe, és a kezdeti látványosság mára megszokott jelenséggé vált, hisz Ács Franciska hetente látogatja meg lovaival az intézmény kis betegeit. Annál is inkább, mivel a szakemberek eddigi tapasztalatai azt mutatják, a hazánkban úttörőnek számító kezdeményezésnek számos jó hatása van a gyermekek gyógyulása szempontjából.

„Nézzétek, milyen édes!” – kiáltott fel vidáman szülei társaságában egy kislány a Bethesda Gyermekkórház Ilka utcai épületének udvarán, mikor észrevette az oldalsó bejárat felé battyogó aprócska lovat. William, a négyéves amerikai miniló gazdája, Ács Franciska vezetésével a lift irányába tartott, mellyel az első emeletet vették célba: az intézmény neurológiai és rehabilitációs osztályának lakóihoz igyekeztek szokásos, heti látogatásuk alkalmával. A páros az ajtón belépve, magát jól kiismerve indult meg egy folyosóvégi kórterem felé, melynek ágya szélén egy hat év körüli kislány várakozott. Noha izgatott volt, türelmesen, csendben várta, hogy William odátérjen hozzá. A miniló hosszú percekig állt szinte mozdulatlanul, miközben fejét a

kislányhoz tartotta, aki mosolyogva bűjt hozzá, el nem eresztve őt.

AZONNAL ELBŪVÖLTÉK

Bő egy órával később, az épület mögötti játszótér egy padján ülve beszélgettünk Ács Franciskával, akinek lovak iránti szenvedélye gyermekkoráig vezethető vissza: a nyári szünetek nagy részét rendszerint Külső-Somogyban, édesapja sérsekszőlősi tanyaán töltötte, ahol kislányi félvéreket tenyésztettek. Tanulmányai, majd munkája előbb Pécshez, később Budapesthez kötötte, közben pedig jó pár évre távol került a lovaktól, ám a sors idővel visszaterelte hozzájuk. Egy olaszországi rendezvényen ejtette rábul a szabadidomítás módszere, illetve ekkoriban fedezte fel magának az amerikai miniló fajtát is. „Megtetszettek a póniknál

kecsesebb, arányosabb testfelépítésű minilovak, melyekről később megtudtam: közel 60 éve tenyésztik őket a tengerentúlon, ahol kiállításokon, játékos versenyeken és legfőképp terápiák során alkalmazzák a fajtát. A kórházak azon osztályait látogatják a minilovak, ahol súlyosan sérült, illetve hosszú rehabilitációs idejüket töltő gyermekek vannak. Szerettem volna kipróbálni ezt a módszert Magyarországon is” – magyarázta.

SZOROS KAPCSOLATBAN

Ács Franciska hosszú keresgélést követően végül az USA-ból vásárolt magának három minilovat, melyekkel Budapesthez közeli otthonában él. Úgy fogalmazott: a mindennapjai részét képezik a telek hátsó részében tartott állatok, melyek nevelését, etetését, tisztán tartását és szállítását is ő maga végzi. Noha a tenyésztés során az amerikai szakemberek nagy figyelmet fordítanak arra, hogy e lovak megfeleljenek a terápiás célokra, elengedhetetlen a többéves képzés, egyszersmind együttélés. Éppen ezért a közös munkát választási csikókkal kell kezdeni, és legalább két évig kell foglalkozni velük. „Mindazonáltal nem szabad elfelejteni: a ló alapvetően menekülő állat, így ha feszültté válik, mindenáron túl akarja élni az adott helyzetet. Azt mondhatom, sikerült elérnem, hogy a lovaim vezérkancaként tekintsenek rám, ezért, ha valamelyiküket leválasztom a többiről, illetve kiemelem a megszokott környezetéből, akkor is mindig biztonságban, nyugalomban érezheti magát mellettem” – folytatta a lovak gazdája. Elmondása szerint igyekszik otthon minél ingergazdagabb közeget teremteni, s az állatokat gyakran viszi be a lakásba, illetve rendszeresen lépcsőzteti is őket, ezáltal imitálva a látogatások helyszínét jellemző közeget. Ha az adott miniló a szélsőséges helyzetek közepette is megőrzi higgadtságát, akkor bármilyen környezetben bevethetővé válik. Ács Franciska ennek kapcsán arról is beszélt, hogy a „hagyományos” és a shetlandi pónik alkalmatlanok lennének erre a munkára, különösképp a magyarországi példányok. Tapasztalatai szerint ugyanis ezek többsége – valószínűleg a beltenyésztés következtében – idegrendszerileg instabil és túlérzékeny, szemben a higgadt vérmérsékletű amerikai minilovakkal. Mint mondta, kezdetben különböző

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT

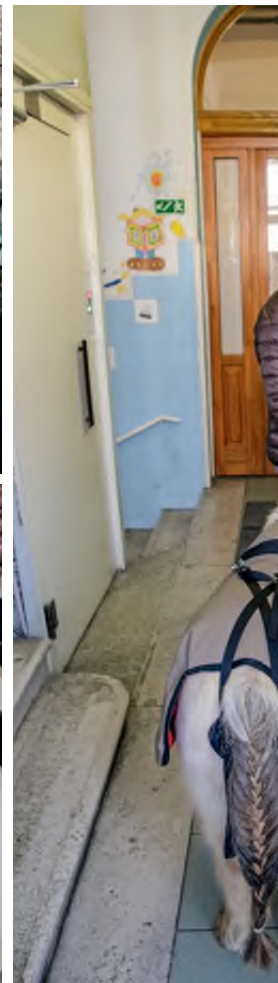

szociális intézményekben fordult meg a lovaival, majd ezt követően került a látóterébe a Bethesda Gyermekkórház. „Három évvel ezelőtt a kisebbik lányom egy súlyos fertőzés következtében bekerült az intézménybe. Olyannyira elégedett voltam a kórház szakembereinek hozzáállásával, a körülményekkel, hogy mindenképp szerettem volna elhozni ide a minilovaimat is” – beszélt az akkori elhatározásának okáról.

TÚLMUTAT AZ ÉLMÉNYEN

Olvasóink számára feltűnhet, hogy cikkünkben igyekszünk mellőzni a „terápia” szót, aminek oka, hogy a minilovas látogatás olyannyira újnak számít hazánkban, hogy nem vonatkozik rá effajta szabályozás, így egyelőre állatasszisztált tevékenységnek, illetve látogatói programnak nevezhető. Ács Franciska egyfajta úttörőként szeretne e téren változást elérni. Az első s legfontosabb lépés ennek érdekében az volt, amikor sikerült elérnie, hogy heti rendszerességgel fogadják őt a Bethesda Gyermekkórházban, melynek vezetőségéhez körülbelül másfél éve egy, az intézményben szociális munkásként dolgozó ismerősén keresztül jutott el. Eleinte „csupán” élményt szerettek volna adni a gyermekeknek, ám idővel feltűnt, hogy a látogatásoknak terápiás hatása is van; a betegek jó része idővel hamarabb, bátrabban nyúlt az állat felé. „A lovaim érzik, ha szeretettel, bizalommal közeledem a gyerekekhez, s mivel maguk is testjelekkel kommunikálnak, jól tudják, hogy az adott helyzetben kihez kell odamenniük, illetve hogyan kell viszonyulniuk hozzá. Mivel ménesállatokról van szó, könnyen létrejön a kapcsolat; különös, erős energiaáramlás alakul ki a ló és a gyermek között” – magyarázta. Mint mondta, a kezdeti időkben a látogatások igen komoly lelki erőpróbának bizonyultak számára, idővel azonban megtanult csak a pillanatra fókuszálni, így most már sokkal inkább feltöltik őt ezek az alkalmak.

Ács Franciska egy héten összesen hatszor indul útnak lovaival, s mivel a látogatások az állatokból is sokat vesznek ki, váltásban mozdtítja őket. A Bethesda Gyermekkórházba heti három alkalommal járnak: a neurológiai és rehabilitációs osztályon kívül mentálhigiénés problémákkal küzdő, illetve autista gyermekeket is látogatnak. A

tapasztalatok azt mutatják, a lovak számára az a legjobb, ha felnőttek nem simogatják őket, ugyanis minden egyes környezeti inger fárasztja őket. „Mióta így érzékenyíttem a lovakat, azt vettem észre, hogy pillanatok alatt rá tudnak hangolódni az adott gyermekre. Ez az autisták esetében különösen szembetűnő, a rájuk gyakorolt pozitív hatás több napig is kitart” – magyarázta. A minilovak tulajdonosa ugyanakkor azt is elmondta, jó lenne, ha a jelenleginél több gyermekhez juthatna el, szavai szerint egyfajta minilovas mediátorként. Újabb lovakkal kiegészülve, más lovas, illetve egészségügyben dolgozó szakemberekből csapatot alkotva szerinte új szintre lehetne emelni a kezdeményezést.

ÍGY LÁTJA A SZAKEMBER

Miután William és tulajdonosa a minilószállításra átalakított autójukkal kigurultak az intézmény parkolójából, csakhamar is-

mét a kórház falain belül találtam magam, ahol dr. Hegyi Mártával, a Bethesda Gyermekgyógyintézet gyermekneurológus főorvosával találkoztam, s beszélgettem a lovas látogatások jótékony hatásairól. „Ezeknek az alkalmaknak kétféle előnyük van a gyógyulás szempontjából: egyfelől olyan élményeket szereznek általa a gyerekek, melyek több napig is meghatározhatják a közérzetüket, nem mellesleg pedig a szülőket is felderíti” – magyarázta a szakember. Szavai szerint e hatások a rövid távon bent fekvők gyógyulása szempontjából is kulcsfontosságúak.

A tapasztalatok ugyanakkor azt is mutatják, hogy a minilovak az elhúzódó betegségekben szenvedő gyermekek esetében is legalább ennyire fontos szerepet töltenek be, sőt. Ha több hónapon keresztül, hetente legalább egyszer látogatja meg a ló ugyanazt a gyermeket, akkor egyfajta terápiás jellegű érvényesül. „Nagyon súlyosan sérült fekvőbetegeknél – akár kómában lévő gyermekeknél – az alapvető életfunkciókra van hatással a látogatás. A kapcsolattartó csator-

nát irányukba ugyanis az olyan elemi érzékelések jelentik, mint például az érintés, az illatok, a hangok, illetve a hőmérséklet változása. A miniló közelében egyes gyermekek nyugtalansága megszűnik, mások pedig a teljes mozdulatlanágból válnak aktívabbá; az előnyös hatásokat a pulzusuk és vérnyomásuk változása is mutatja” – hangsúlyozta dr. Hegyi Márta. Mint mondta, egy más fajta idegrendszeri sérülés az autizmus, melyben érintettek esetében a szocializációs, illetve kapcsolatteremtő képesség zavaráról

beszélhetünk. Az ilyen gyermekek könnyebben „kapcsolódnak össze” a lóval, mint más állatokkal, illetve terapeutákkal. Ennek hátterében az állhat, hogy az autisták fókuszált figyelme kevésbé működik, s inkább a jelenlétet tartják fontosnak, így azt érzékelik kellemesnek vagy szorongatósnak. „Mivel a miniló fókuszált figyelme is hiányzik, ezért a közelsége kellemes élményt jelent az egyébként zaklatott, a környezetet figyelmen kívül hagyó autista gyermeknek: bátrabban kezdeményezi az állat megérintését, illetve a ló is nyugodtan fogadja a közeledését. Mondhatni érzik egymás rezdüléseit” – tette hozzá a főorvos.

Mindemellett érdemes tudni: a minilovas látogatások az idősek körében is nagy fontossággal bírnak, ám esetükben leginkább az élményszerző hatásról beszélhetünk. Éppen ezért Ács Franciska lovaival több alkalommal járt már nyugdíjasotthonokban is, ahol csoportos, illetve egyéni látogatások alkalmával foglalkoznak idősekkel.

Szőcs Attila

MEGHÍVÓ

2020.04.04.

AKTUÁLIS KÉRDÉSEK A LÓTARTÁSBAN

ismeretterjesztő előadások lóbartóknak

IDŐPONT

2020. április 04. (szombat)
08.30. - 18.00

HELYSZÍN

1083 Budapest, Ludovika tér 2.
Nemzeti Közszelelátati Egyetem
Ludovika Főépület, II. előadó

SZERVEZŐ

Marton Zsófia (FitoCavallo®)
E-mail: fitocavallo@gmail.com

KIKNEK SZÓL?

Lóbartók, lovarda-tulajdonosok, lovasok,
lovas edzők, lóképzők, lótenyésztők,
trénerek, takarmányozási tanácsadók.

PROGRAM

Dr. János Ildikó ●

Okos féreghajtás;
Fogászati alapok lóbartóknak;
Istálló- és versenyhygiéna

Dr. Kutasi Orsolya ●

Takarmányfélésegek etetésének helyes módja;
Takarmányozási eredetű betegségek és megelőzésük

Dr. Cserhalmi Dániel ●

Mérgező növények a takarmányban és a lovak körül

Marton Zsófia ●

Gyulladás és fájdalom kiegészítő kezelése gyógynövényekkel;
Gyógynövényekkel kapcsolatos gyakori tévhitek, veszélyek

Deminger Kornélia ●

Lovak testfelépítésének kihatása a mozgásra, használatra
és egészségre (biomechanika);
A nyeregillesztés alapjai

RÉSZLETES PROGRAM, JEGYVÁSÁRLÁS:

www.fitocavallo.com/fitocavallo-rendezyeny-2020-tavasz

PATAGONDOK

Jön a tavasz, évszakváltás. Milyen kihívásokkal kell megküzdeniük a lovasoknak lovaik patáját illetően, hogyan lehet zökkenőmentessé tenni az átmenetet? Milyen veszélyek leselkednek lovaink patájára? Ezekről beszélgettem Barsi Zoltánnal, a Magyar Patkolókovács Egyesület (MAPE) egyik alapító tagjával és Perge István Zoltán patkolókováccsal, mindketten az Észak-magyarországi Lógyógyászati Kft. partnerei.

ALAPVETŐ HIGIÉNIA ÉS ÁPOLÁS

Alapvetően a legfontosabb a pata megfelelő hidratáltsága. Nyáron vizet kell bejuttatni a patába, hidratálni kell, amit a hidratálás után patazsírral, olajozással tudunk tovább bent tartani, a többi, sárosabb időszakban pedig fordítva: igyekezzünk lovunknak legalább éjszakára száraz helyet biztosítani, és a megtisztított patát száraz állapotában zsírozni, olajozni, hogy meg-

gátoljuk a túlzott felpuhulást. Természetesen a folyamatosan istállózott lovaknál a túlzott felpuhulás veszélye nem áll fenn, inkább a kiszáradásé, télen is. Figyelembe kell venni a ló korát is, hiszen egy idősebb lónak a szaruminősége rosszabb lehet. Sajnos divat az ész nélküli olajozás, zsírozás, ami a pata kiszáradásához vezet, a környezet nedvességétől függetlenül. Lássuk a leggyakoribb fertőzéseket.

NYÍRROTHADÁS

Kialakulásához a fertőzés mellett valamilyen szinten hajlam is szükséges, bizonyos lovak fokozottan hajlamosak a nyírrothadásra. Nagyon érdekes viszont, hogy a helyüket nem változtató lovaknál sokkal kevésbé alakul ki nyírrothadás vagy egyéb fertőzés a patában, mert a ló hozzászokik az őt körülvevő baktériumokhoz, és ezek a „saját” baktériumok nem okoznak kárt a

patában. Ez akár még az elképesztően igénytelen környezetben tartott egyedekre is vonatkozhat. Ezzel ellentétben a gyakran helyet változtató lovaknál, sportlovaknál még akár a legkörülményesebb gondoskodás mellett is kialakulhatnak fertőzések. Versenyző, vagy gyakran utaztatott lovaknál ezért különösen fontos a pataápolás. Versenyeken érdemes akár napjában többször is kitisztítani a patát, hogy minél kevésbé tudjon idegen helyen fertőződni. Bár egyede válogatja, de általánosságban elmondható, hogy a fiatalabb lovak patája sokkal egészségesebb, és ők sokkal hamarabb gyógyulnak ki a nyírrohadásból. Régi legenda, hogy a világosabb pata hajlamosabb a fertőződésre, valójában azonban a pata pigmentáltsága nem befolyásolja sem a növekedést, sem az ellenálló képességet. A nyírrohadás leggyakrabban a sáros időszakban fordul elő, hiszen a folyamatos nedvesség hatására a nyír túlpuhul és a baktériumok könnyebben megtelepsznek rajta. Ehhez még hozzájárul az is, hogy a nagy sárban a lovak kevésbé mozognak, többet ácsorognak egyhelyben. A nyírrohadás leghéveszebb tünete a jellegzetes, szúrós szag, emellett szürkés, feketés, krémes állagúvá válik a nyír, a nyírbarázdá felületén. Vágott seb jellegű, a valóságban egyáltalán nem seb eredetű elváltozásokat is tapasztalhatunk a nyíron. A kereskedelemben kapható bármely nyírpoló szer hatásos tud lenni, ennek előfeltétele a napi rendszerességgel történő használatuk az előzőleg alaposan megtisztított felületen. Ha az előző körmölnél nem volt probléma a nyírral, akkor túl nagy baj nem

FOTÓ: SOMOGYVÁRI ANETT, BARSZI ZOLTÁN

CSÜDSÖMÖR

A csüdsömör bakteriális eredetű, de lehet gombás is. Megelőzésének a titka a szárazon tartás. Ha már kialakult a baj, akkor Betadine szappannal meg kell tisztítani a felületet, a pörköket le kell dörzsölni, gondosan megszáritani, majd fertőtlenítő és hámosító hatású sebkrémmel (pl. Neogranormon, Bepanthen) vastagon be kell kenni. Puhán, tisztán és szárazon kell tartani a sebszéleket, hogy ne tudjon kirepedni, mert akkor a baktériumok újra elszaporodhatnak. Ha lovak sokat tartózkodik karámban a

A FEHÉRVONAL-BETEGSÉG

Kialakulásában ugyanazok a tényezők játszanak szerepet, mint a nyírrohadásban, lassabban alakul ki, viszont alattomosabb, mint a nyírrohadás. Magától nem gyógyul, kimondott kezelést igényel. Bár alattomos betegség, könnyen kezelhető. A hordozószél morzsalékonnyá válásával lehet jellemezni. Ha a hordozószél felfoszlott, akkor már előrehaladott állapotról beszélünk. Ezt kezelni kell gombaölőkkel és antibakteriális szerekkel. Két típusa van, az egyikben maga a fehérvonalkárosul, üregessé válik, a másik a hordozószél morzsalékonnyá válása, a szaruszlopok közötti állomány károsodása. A fehérvonalkárosul a pata közepétől hátrafele alakul ki leggyakrabban, azon a területen, ahol a legerősebb a patamechanizmus. Ha nem rézbevonatú szeget használ a kovács, akkor a régi, illetve az új szeglyukakon is be tudnak kerülni a baktériumok. Ha a ló patkolva van, akkor a gazdája csak kívülről tudja kezelni a fehérvonalkárosulbetegséget, például teafaolajjal. A nagyobb hangsúly a patkolókovács van, aki a körmölnél után, a patkolás előtt tud beavatkozni. A fehérvonalkárosulbetegség kezelésének alapja a kibontás,

„Régi legenda, hogy a világosabb pata hajlamosabb a fertőződésre, valójában azonban a pata pigmentáltsága nem befolyásolja sem a növekedést, sem az ellenálló képességet”

lehet, de mindenképpen fontos a kovács szerepe, mert megfelelően ki kell bontania a nyírt, hogy kezelhetővé váljon a lovas számára. A nem megfelelően kibontott nyírban ugyanis a kezelés ellenére is még mélyebbre hatolhatnak a baktériumok.

sáros időszakban, ne mossuk a csüdjét, főleg ne használjunk sampont, mert azzal eltávolítjuk a bőr védőrétegét. A lábvégeket csak akkor mossuk, ha muszáj, például versenyek alkalmával, és utána mindig teljesen szárítsuk meg!

■ 1. Másfél centiméter mélyen kibontott fehérvonalbetegség, ami a fehérvonalat támogatta meg
 | 2. Fehérvonalbetegség, ami a hordozószájlt támogatta meg | 3. Patarák

gyógyítják. Ennek az a hátránya, hogy a lágyszövet nagyon vezeti a hőt, könnyű vele további gyulladást okozni, emellett beindíthatja a sarjszöveteket, így még több keletkezhet. Ezért az ilyen durva, de szükséges beavatkozásokat csak állatorvosi konzultációval, felügyelettel szabad végeznie a kovácsnak.

PLUSZ NÉHÁNY TANÁCS

Ha télen pihentették a lovat, levették a patkót, hagyták a patát természetes módon kopni, idejében el kell kezdeni a felkészítést a lovaglásra és a versenyzésre, mert egy patkolásból nem biztos, hogy a kovács abba az állapotába vissza tudja hozni, amiben az előző évben jól és egészségesen tudott versenyezni.

A sarkaknak és stífteknek csúszásszabályzó szerepük van, sarkakat csak lovaglaskor, illetve sportlovak esetében csak az aktuális versenyszámban használjunk. A folyamatos sarokhasználat tilos! Előnye nincs, viszont rengeteg hátránya lehet.

Kiegészítők: csodák nincsenek, táplálék-kiegészítőkben lehet kapni keratinos, biotinos készítményeket. Tapasztalat útján kell megtalálni, melyik termék működik, de a rendszeres pataápolást, pataszabályozást, patkolást nem helyettesíti egyik sem, mint ahogy a jó minőségű alaptakarmányt sem.

az anaerob körülmények megszüntetése. Ezt követi a fertőzött területtől függően vagy a gyógyszeres kezelés és patkolás, vagy a gyógyszereléssel kiegészített műszarus kezelés.

PATARÁK

Kétféleképpen alakulhat ki. A ritkább eset a keratómás, csontelváltozásokos patarák – ekkor a csontszövet elváltozásai miatt sérül a lágyszövet, ez műtétileg kezelhető. Ami ennél sokkal gyakrabban fordul elő, az a kezeletlen nyírrohadás miatt alakul

ki. Ekkor már olyan mértékben sérült a sejtés nyír is, hogy képtelen a funkcióját ellátó nyírsejteket termelni, helyett vegyes állagú sarjszövetet képez, amiben ugyanúgy vannak vérerek, idegek, akár még talpi szarussejtek is, illetve nyírsejtek. Jellemzője, hogy rendkívül érzékeny, és az egészséges nyírral ellentétben egyáltalán nem terhelhető, állatorvosi kezelést is igényel. Külsőleg gyógyszeresen kezelhető, de pozitív hatással lehet rá az antibiotikum-kúra is. A gyógyszeres kezelés mellett pedig kauterizálással (sebkiégetéssel)

Somogyvári Anett

HOBBITÓL A VERSENYFELSZERELÉSIG. VÁSÁROLJON LEGKEDVEZŐBB ÁRON AZ IMPORTÓRTÓL.

Az általunk forgalmazott termékek.

f Csatlakozz hozzánk a Facebookon!

DERBY LÓSPORTÁRU KIS- ÉS NAGYKER. KFT. 1023 BUDAPEST, MARGIT U. 23. TEL./FAX: 326-0951, 326-0946 info@derbylovas.hu www.derbylovas.hu

TANÍTVÁNYBÓL MESTER a mezőhegyesi lovarda homokján

„Szeretném, hogy Mezőhegyes valamelyik szép parkjában állítsunk egy lovas- vagy lószobrot. Úgy érzem, ezzel tartozunk a mezőhegyesi lónak. A világon minden történelmi lovashelyen van lószobor, ideje, hogy Mezőhegyesen is legyen” – mondja Sovák Péter, aki versenyzői és edzői lehetőségek okán többször is dolgozott más lovasközpontokban, lovardákban, mégis mindig visszatért a mezőhegyesi ménésbe, szülőföldjére.

„Itt születtem, a Kozma Ferenc 15-ben. Édesapám még most is itt él a régi házban. A lovardához közel volt az óvoda, így korán kapcsolatba kerültem a lovakkal. Erre az időszakra esnek első, lóval kapcsolatos emlékeim. Édesanyám 9 évesen vezetett be először ezen az ajtón, ahol mi is bejöttünk, ebbe a csodálatos fedeles lovardába, amely jelenleg a Nemzeti Ménésbirtok és Tangazdaság központjában a régi ménésudvarban áll.”

Sovák Péter életének lényegét úgy foglathatnám össze, lovakkal és lovasokkal való foglalkozás, és visszatérés a mezőhegyesi ménésbe. „Magyar Imre ültetett először lóra, itt ebben a fedelesben 1964-ben, majd Máchánszky Gyula mesteredző indí-

totta el sportpályafutásomat 1966-ban, és már a következő évben versenyeztem is. Az általános iskola is szinte itt volt a ménés területén, az órák közötti szünetekben is láttam, hogy a lovardában dolgoztak a lovasok, alig vártam, hogy vége legyen a tanításnak, és már indultam is az istállóba. A középiskola alatt is már belovaglóként dolgoztam.” A sorkatonai szolgálatot a Budapesti Honvéd lovardájában töltötte, aztán visszatért Mezőhegyesre. Az 1980-as olimpia után a military szakág igen népszerű és támogatott lett. Több kollégájával együtt az Enyingi Állami Gazdaság Sáripusztai Ménésébe hívták militarylovasnak. 1981-től a Határőr Dózsa kiskunhalasi lovasiskolájában dolgozott, mint belovagló és lovas kiképző sza-

kasparancsnok. Kiskunhalason születtek a gyermekei. „Nagyon szép éveket töltöttünk itt, mindig szeretettel gondolunk családunkkal a barátokra és lovaskollégákra.”

1986-tól megbízták a Mezőhegyesi Sportlovat Tenyésztő Gazdasági Társaság törzskönyvi felügyelőjének, és újra visszatért Mezőhegyesre. Közben elvállalta a mezőhegyesi díjugratók edzését is. Ebben az időszakban kezdődtek edzői pályafutásának sikerei.

PÉLDAKÉPEK ÉS TÁMOGATÓK

Mindannyiunk életében vannak olyan emberek, akik meghatározó, egész életünkre szóló hatással voltak, vannak ránk. „Ezek a mezőhegyesi ménés nagy öregei. Sze-

rencsémre számos olyan szakemberrel dolgozhattam már gyermekként, akik az öröknyitábori örökséget tovább tudták adni nekünk. Ezek közül is kiemelkedtek Magyar Imre és Máchányszky Gyula mesterek és az ő tanítványaik, az én későbbi kollégáim: Kruzsic József, Kovács János, Balogi András, Kiss István. Tőlük tanultam meg, hogy a lovaglás, lóidomítás lényege a technikai tudáson túl a rendszeresség, a fegyelem és az alázat. Nekik mindig első volt a ló, és ez a hozzáállás belénk nevelődött. Lovaspályafutásom során sikerült hosszabb időket együtt töltenem a munkában Sáripusztán Monspart Gáborral, Szabados Gyulával, Hirling Józseffel, dr. Kollár Kornéllal, Hargitai Mátyással. Ők is a szemléletükkel, lovastudásukkal mindannyian hozzájárultak az eredményeimhez. Köszönet és tisztelet nekik.”

Ahogy Sovák Péter mesélte, „családom nélkül igazán nem tudtam volna végigcsinálni. Köszönet szüleimnek, akik támogatnak gyermekkoromban és segítettek versenypályafutásom kezdetén. Feleségemnek, akit a lovasok Böbikének ismernek, hogy kitartott mellettem és segített a nehéz évek alatt, és gyermekeimnek, akik kibírták, hogy az életüket mindig a lovakhoz kellett igazítani. Ők is megtanultak lovagolni, Péter ma is díjugratóedző és versenyző, Anna Spanyolországban él, ahol táncművészként dolgozik, és jelenleg Farkast nevel... Elsőszülött unokámat régi magyar keresztnévvel Farkasnak hívják.”

LÓHOZ KAPCSOLÓDÓ KÉPZÉSEK

„A mezőhegyesi lovas szakképzés beindítását pályafutásom egyik legnagyobb sikereként élem meg. Mióta edző vagyok, azóta törekedtem arra, hogy iskolarendszerben kellene képezni a lovas szakembereket Mezőhegyesen. Tíz évvel ezelőtt három fővel kezdtük a képzést – kinevetek bennünket. Ma közel nyolcvan fővel folyik a képzés. 2019. december 27-ével hivatalosan nyugdíjba vonultam, de továbbra is aktívan részt veszek a képzésben, míg erőm engedi. Akiket itt lát most a lovardában, mindenki az én tanítványom, az edzőtől a belovaglóig” – mondja büszkén, majd folytatja. „Nekünk, idősebb lovas szakembereknek az egyik legfontosabb feladatunk, hogy amit kaptunk az

1. A lovarda, ahol minden elkezdődött | 2. Nyugodtan mondhatjuk, Sovák Péter és a ménésbirtok kapcsolata egy nagy szerelem

elődjektől, azt legjobb tudásunk szerint szeretettel, alázattal át is adjuk a következő generációknak, és ha ez iskolarendszerben lehetséges, akkor szerintem biztosabb a tudás öröklődése. A Nemzeti Lovas Program egyik legfontosabb célja az oktatás-nevelés fejlesztése. Ahol lehetséges és megvannak a feltételek, el kell indítani az általános iskolai lovasoktatást! Ennek számos működő példáját látjuk Európában. Sok lovarda, lovasiskola régóta vár erre a lehetőségre, sokaknak ez a túlélést is jelentené, mások a továbblépés esélyét kapnák meg. A gyermekek lovasképzése a kötelező testnevelés keretein belül óriási előrelépés lenne a következő lovasnemzedék utánpótlásának növekedésére, és biztosí-

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

taná az előképzettséggel rendelkező hallgatók felvételét a mezőhegyesi Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégiumba, ahol lovász, belovagló és patkolókovács szakmát tudnak tanulni.

A szervezett lovasképzés feltétele a megfelelő minőségű és mennyiségű lóállomány. Az őshonos lófajták hasznosításának egyik komoly lehetősége a lovasiskolákban az iskoláló-utánpótlás folyamatos biztosítása. Mezőhegyesen a Nemzeti Ménésbirtok és Tangazdaság által tenyésztett őshonos lófajták, a gidrán, a nóniusz és a Furioso-North Star fajták szelekciója és kipróbálása után megmaradt, nagyobb sportteljesítményre nem alkalmas egyedeket iskolalóként lehet használni vagy értékesíteni kell.”

„Úgy érzem, hogy az itt eltöltött évek számomra biztosították a lóhoz és a szakmához való állandó szoros kötődésemet. Az elvégzett munkáim eredményei és a megszerzett tapasztalatok, tudásom a tanítványaim által továbbra is fennmaradnak és működnek. Még egyszer köszönet mindenkinek, akikkel együtt dolgozhattam, és hála a mestereknek. Amíg erőmből telik, addig találkozunk az iskolában, edzéseken és a versenypályán.”

HBA

BELOVAGLÓTANULÓKÉNT az elméletre gyúrnék rá

Az iskolában a kedvenc lova Kartell volt. Nagy szívfájdalma, hogy most más dolgozik vele. De ilyen az élet: az iskola elvégzése után egy magánlovardában helyezkedett el, ám pár hónap múlva mégis a ménésbirtokon kötött ki. Addigra viszont Kartell már új lovast kapott. Czene Patrícia 2015-ben lett a Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium tanulója, 2019-ben végzett belovaglóként. Sovák Péter tanítványával az iskoláról és az itteni munkáról beszélgettünk.

Az előbb beszélgettem Sovák Péterrel, aki azzal büszkélkedett, hogy mindenki, akit most a lovardában látok, az ő tanítványa. Akkor azt hiszem, megalapozott választ kaphatok arra, milyen tanár Sovák Péter?

Kemény év volt, amikor Sovák tanár úr tanította a belovaglósztályt, de kevés is volt.

Hogyan is zajlott a lovasképzés?

Az első évben megtanultuk az istállóbeli alapvető munkákat: almolni, a lovat leápolni, kocsiba befogni, nyergelni, futószárazni, karámozni. Ebben az évben hetente egyszer-kétszer lovagoltunk csak. Aztán szerencsére több lett a lovaglás, bár jó lett volna, ha több az iskolaló. Péntekenként például csak a lovaszok lovagoltak, a belovaglóknak már nem volt lehetőségük.

Mi a helyzet az elmélettel? Mit tanácsolsz azoknak, akik most jelentkeznek ide belovaglóknak?

Ha most kezdenék, az elméletre gyúrnék rá. A matematikára, aminek például egy díjugratópálya építésekor is hasznát veszem, az angolra, ami talán a legfontosabb, akár vendégekkel akarunk foglalkozni, akár versenyezni szeretnénk, és persze a lovas szakmai tárgyakra.

A ménésbirtokon mi a feladata egy belovaglóknak?

Én jelen pillanatban csikóbelovagló vagyok. A ménésbirtokon három ménes van: a harminckilenci ménesben vannak a sportlovak, a húsziban a gidránok és a nő-

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

niuszok, a negyvennyolciban pedig egyesesen mindenféle, illetve a furioso lovak. A ménesekből háromévesen kerülnek be a csikók. A mi feladatunk először a kézhez szoktatás, majd a nyereghez szoktatás. Az én csikóim január másodikán jöttek be, és ma (január 28.) fogok hasalni az elsőre.

Ahogy itt látom, a versenyzők között vannak évfolyamtársaid is.

Igen. Most a belovagló munkára összpontosítok, de egy idő után szeretnék díjugratásban versenyezni is.

Halmos B. Ágnes

Sosem volt még ennyi versenylehetőségünk

Összeállt a 2020. évi lovastorna-versenynaptár, és örömmel tapasztalhattuk, hogy nemcsak a hazai rendezésű nemzetközi CVI versenyek száma növekedett kétfőre, hanem a hazai versenyzők számára is szélesedtek a versenyzési lehetőségek, valamint a verseny rendező helyszínek köre is egyre bővül.

VERSENYNAPTÁR 2020

Március 8. Műlovas verseny

– Újlaki Általános Iskola, Budapest

Március 21–22. CVI1*

és Tavasz Kupa (U-S3*)

– Pannon Lovasakadémia, Kaposvár

Április 5. Meghívásos verseny

– Hirling József Lovaspark,

Kiskunhalas

Április 18–19. Budapest-bajnokság

– Nemzeti Lovarda, Budapest

Május 2–3. Meghívásos verseny

– Máriakálnok

Május 8–10. CVI1-3*

– Nemzeti Lovarda, Budapest

Május 23–24. Minősítőverseny

– Sós-kúti Lovas- és Élmenypark,

Sós-kút

Július 4–5. Minősítőverseny

– Állami Ménesgazdaság,

Szilvásvárad

Július 11. Meghívásos verseny

– Hirling József Lovaspark,

Kiskunhalas

Augusztus 29–30. Bajnokok

Kupája – Tamási

Szeptember 13. Havanna Kupa

(a Kaposvári Állattenyésztési

Napok keretében)

– Pannon Lovasakadémia, Kaposvár

Október 3–4. Országos bajnokság

– Pannon Lovasakadémia, Kaposvár

November 29. Rénszarvas Kupa

– Újlaki Általános Iskola, Budapest

A szezon szokás szerint a műlovas verseny nyitja, ezt követően viszont új eseménynek lehetünk részesei: első alkalommal kerül megrendezésre hazai versenyvel egybekötött egycsillagos CVI verseny Kaposváron, amely mellett, hogy kvalifikációs lehetőséget nyújt a kétszillagos kategóriákba, jó bemelegítés a már kvalifikálódott, valamint a hazai versenyzők számára. Rutinos versenyhelyszínnek számít a Nemzeti Lovarda, valamint a Sós-kúti Lovas- és Élmenypark, idén azonban hosszabb idő után ismét bekapcsolódik a lovastornaversenyek körforgásába Szilvásvárad is. Hagyományos nemzetközi versenyünket, a CVI Hungart ezúttal is a Nemzeti Lovarda rendezzi, ahova változatos bírói és versenyzői csapatot várhatunk Európa számos országából. Szépen gyarapodik a meghívásos hazai versenyek köre is, a jól sikerült 2019-es év után ismét versenyezhetnek a lovastornászok Kiskunhalason és Máriakálnokon is, és bár a Havanna Kupának tavaly szintén sikeres helyszíne volt Balatonfenyves (valószínűleg nem utoljára), ez utóbbi versenyt idén Kaposváron, a Kaposvári Állattenyésztési Napok keretein belül rendezik, ami jó lehetőség a szakág megismertetésére a szélesebb közönséggel is. Szintén hagyomány, hogy Kaposvár szervezi az országos bajnokságot, 2019 óta azonban nem ez a szezon utolsó versenye, hiszen egy újabb műlovas megmérettetés várja a kisebbeket a téli szünet előtt, a szokásos helyszínen.

Ami biztos, hogy idén is érdemes lesz kilátogatni a hazai és nemzetközi megmérettésekre egyaránt, hiszen az egyre növe-

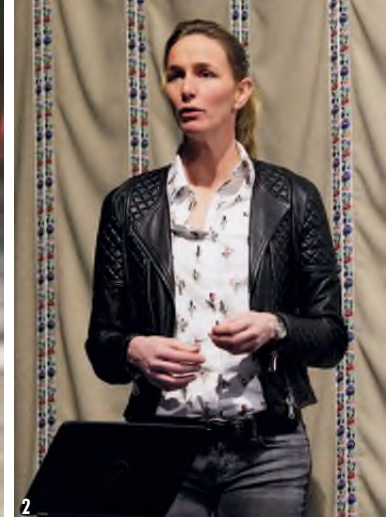

FOTÓ: SOMOGYÁRI ANETT

vő, tehetséges utánpótlásbázis mellett megtekinthetik a nézők hazánk legjobbjait is, akik a kvalifikáció mellett a júliusban Svédországban, Flyingében rendezendő junior Európa-bajnokságra és felnőtt világbajnokságra való kijutásért is megküzdnek egymással.

Bence-Kiss Krisztina

UNIKORNIS LOVARDA

HOLLAND MINŐSÉG *Magyarországon*

Öt évvel ezelőtt, mikor a lányom, Yom-Tov Jázmin először lovagolt az FEI gyermek díjlovas Európa-bajnokságon Viduban városában, a verseny végén jöttem rá, mi a különbség a díjlovaslás minőségében Magyarország és az olyan országok között, mint Németország, Hollandia stb. Ekkor döntöttem úgy, hogy a legjobbaktól kell tanulnunk, megsokszorozni és lemásolni a tudást, amit más profi díjlovas nemzetek a magukénak tudnak, és megteremteni azt Magyarországon. Attól a naptól kezdve lépésről lépésre mindent megtettünk, hogy a holland minőséget Magyarországra hozzuk.

Tapasztalt edzőkkel kezdtük. Elsőnek Laurens van Lierent, majd Imke Bartelst (jelenleg ő a holland pónilovas csapat kapitánya) hívtuk meg. Őket követte Leunus van Lieren, Thamar Zweistra, Monique Peutz (junior, fiatal lovas és U25 holland csapatkapitány). Jelenleg Nicolette van Leeuwen évi

négy-öt alkalommal tesz eleget meghívásunknak és tart kurzust lovasaink fiatal generációjának. Sok lovasról kaptunk visszajelzést, miszerint az általa tartott kurzuson való részvétel mennyit segített lovaglásuk javításán. Az edzők meghívásával párhuzamosan határoztam el, hogy négy- és ötszillagos

bírókat hívtuk meg edzéseket tartani és elmagyarázni a lovasoknak, edzőknek, hogyan lovagoljanak jobban, kapjanak magasabb pontokat a versenyeken. Az évek alatt három alkalommal volt nálunk Katrina Wüst ötszillagos bíróné (nemrégiben jelölték ki a bírói bizottság elnökének a toki-

ói olimpiára), az ugyancsak ötszoros Leif Törnblad, Thomas Lang és Eddy de Wolff van Westerrode, valamint a négyszoros Maja Stukelj és Monique Peutz.

Mindegyikük professzionális, de egyúttal nagyon barátságos hangulatban tartott sikeres kurzust a helyi bírónak, trénereknek és természetesen a lovasoknak is.

Az elkövetkező években is szeretnénk folytatni a megkezdett munkát, megtanulni és lemásolni a nemzetközi díjlovastársadalm számára. Ennek kiegészítéseképpen úgy hisszük, segítenünk kell lovainkat egészségesnek, fittnek maradni, megelőzendő a későbbi betegségek kialakulását. Ez okból kezdtünk együttműködni egy nemzetközileg elismert sportállatorvossal, Emilie Sudrauddal. Emilie három-négy alkalommal jön hozzánk felülvizsgálni lovaink állapotát és a helyi állatorvosokkal együttműködve elvégezni a szükséges kezeléseket. Március elején, 6. és 8. között az egyik leghíresebb holland kovács, Pieter Heiden érkezik hozzánk és tart elméleti, majd gyakorlati előadást. Pieter 32 éve dolgozik a

szakmában olyan híres „kuncsaftokkal”, mint Apache, Jazz vagy Desperado. Jövőbeni tervünk szerint évente három-négy alkalommal dolgozna együtt a helyi kovácsokkal. Holland mintára meghívtuk Aldo Doveren professzionális lófogászt, együttműködve egy ugyancsak profi zablaspecialistával, hogy lovaink számára a legjobb zablabeállítást érjük el.

Az Unikornis Lovarda továbbra is folytatja nemzeti és nemzetközi versenyek rendezését.

Február 15-én rendeztünk egy egynapos versenyt, mely Hollandiában nagyon gyakori és sikeres formája a versenyzésnek. A lovasok néhány órával az esemény előtt érkeznek, levezetik lovaikat a szállítóról, bemelegítenek, versenyeznek, majd mennek is haza... A megmérettetések ilyen formája egyaránt fontos ló és lovas számára, ugyanis így módon minimális költség mellett több lehetőség van versenyzésre, rutinszerzésre. Mindent megteszünk, hogy minél több ilyen versenyt rendezzünk, minél több lehetőséget adva a magyar lovasoknak versenyzésre és gyakorlásra.

Március 21–22. között Tavasz kupát, május 9–10. között pedig Open Cup nemzeti versenyeket rendezünk. Május 13–17. között megrendezzük CDI-W nemzetközi versenyünket, mely valószínűleg kiegészül Nemzetek Díja versenyszámokkal. Július 18–23. között 3 csillagos nemzetközi versenyünkkel párhuzamosan CDN-A/B nemzeti versenyt is szervezünk, majd az év fénypontjaként, augusztus 18–23. között az Unikornis Lovarda rendezi az FEI gyermek és U25 díjlovagló Európa-bajnokságát.

Minden tőlünk telhetőt megteszünk a magas minőség biztosításának érdekében. A bajnokság egy időben zajlik a magyar államalapítás ünnepével és mi szeretnénk, hogy a külföldi lovasok is megtapasztalják ezt a gyönyörű, számunkra egyedülálló ünnepet, így augusztus 20-án estére kibéreltünk két hajót és meginvitálunk minden versenyzőt, csapatkapitányt, edzőt, bírót egy felejthetetlen vacsorára a Dunán.

Arie Yom-Tov
(X)

- 1. Maja Stukelj | 2. Imke Bartels
- 3. Nicolette van Leeuwen | 4. Leunus van Lieren
- 5. Thomas Lang | 6. Katrina Wüst
- 7. Leif Törnblad | 8. Tamar Zweistra
- 9. Eddy de Wolff van Westerrode

További információért keressen minket az alábbi elérhetőségek egyikén

SZABÓ KRISZTINA
lovardavezető

Telefon: +36 70 621 8359
E-mail: info@unikornislovarda.hu
web: <http://www.unikornislovarda.hu/>

KÜLÖNLEGES LOVASÉLM

Mihelyst feltűntek a Mosoni-Duna vadregényes kanyarulatai, úgy vált egyfajta kalandos utazássá az addig egyhangúnak ható autózásunk: a kiemelt jelentőségű vizes élőhelyként számon tartott Szigetköz a szélvédőn keresztül is megannyi látnivalót kínált, ami nem csoda, hiszen a térség a természetjárók egyik legkedveltebb célpontja. Sokan közülük kajakokban és kenukban, míg mások kerékpárok, vagy éppen lovak nyergében fedezik fel maguknak e vidéket. Számukra – az aktív kikapcsolódást kedvelőknek – kínál sokrétű, tartalmas kikapcsolódási lehetőséget a Hédervári Lovasklub és Vendégház, melynek üzemeltetőjével, Gróznér Szilárddal és családjával találkoztunk.

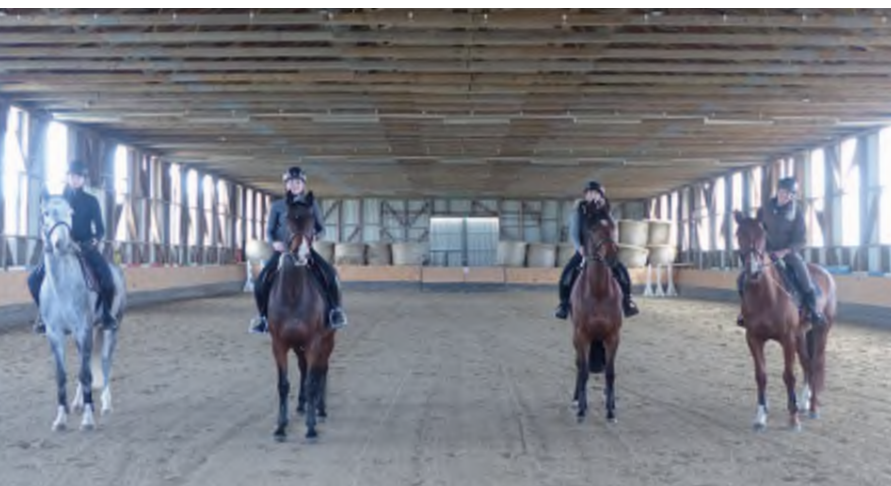
FOTÓ: SZŐCS ATTILA

Mint azt ott jártunkkor vendéglátónk elmondta, a lovaglás iránti szenvedélye gyerekkorától vezethető vissza: a Zala megyei Rádházán nőtt fel, ahol mondhatni minden a lovak, egyszersmind a település ménese körül forgott. Ezt bizonyítja, hogy itt készült fel a moszkvai olimpiára az azon negyedik helyezést elért magyar lovastusacsapat is, soraiban nagybátyjával, Gróznér Istvánnal (lásd ezzel kapcsolatban a *military múltjában kalandozó cikkünket is az 50-52. oldalon – a szerk.*). „A ménes a szakág egyfajta fellegvára volt akkoriban, így nem meglepő módon én magam is militaryban kezdtem versenyezni édesapám, Gróznér Lajos irányításával, hogy aztán idővel ugróversenyeken is megmérgethessem magam” – kez-

dett bele Szilárd. Elmondása szerint fiatalon Ausztriában is hódolhatott szenvedélyének: két évig élt kint, legfőképp pedig versenyzett a „sógoroknál”. Tapasztalatainak nagy hasznát vette több lovardában is, mint például a Pécs közeli Sikondán, ahol jelenlegi párjával, Zsanettel együtt irányították a lovardát. A pezsgőbb lovasélet reményében aztán Győrbe költöztek, ez pedig sorsfordítónak bizonyult számukra. „Ekkoriban szereztem tudomást arról, hogy egy régi lovam a közeli Hédervárra került, így nem sokkal később elindultam, hogy meglátogassam őt. Mikor megérkeztem a lovardához, gyönyörű, gondozott zöldterület tárult elém, s a tágas, hangulatos istálló tele volt fecskékkel, ami manapság ritkaságszámba megy” –

emlékezett vissza az élményekre, melyek utána sokáig jártak a fejében. Aztán egyszer csak kapott egy hívást: a vonal másik végén a létesítmény tulajdonosa volt, aki épp lovardavezetőt keresett, s mivel alkalmasnak ítélte őt a feladatra, felajánlotta neki, hogy bérelje ki az istállót – történt mindez egy esztendővel ezelőtt.

Egy kis háttérinformáció: a helyszínen egykoron egy termelőszövetkezeti major működött, melynek átalakítását és kibővítését követően jött létre a Hédervári Lovasklub és Vendégház, illetve annak épületei. Ezek egy körülbelül héthektáros területen találhatóak: a legelőkön kívül egyebek közt tartozik hozzájuk egy 18 boxos istálló, illetve egy fedeles lovarda is, mely egy 60 × 20 méteres, öntözőrendszerrel ellátott épületben

ÉNYEK A SZIGETKÖZBEN

kapott helyet. A lovarda új üzemeltetője ezt egy, az eddiginél korszerűbb világítórendszerrel fejlesztette. Mindemellett modernizálta a karámrendszert, illetve tervezi a három alákövezett, homoktalajú, egyébként szintén automata öntözőrendszerrel ellátott kinti pálya filcezését a jobb talajminőség érdekében. A létesítmény tavaly két nagy sikerű versenynek is helyet adott: egy gyerekek számára kiírt ügyességi versenyen, illetve egy ugróversenyen mértehetők meg magukat Héderváron a lovasok. Utóbbi show-szerűen, közönségbarát módon tette élvezetessé a külső szemlélődők számára is a versengést, melyre a térség számos pontjáról érkeztek résztvevők. Szilárd elmondta, noha az ország ezen régióját pezsgő lovasélet jellemzi, következőképp a kör-

nyék nem szűkölködik lovardákban sem, versenyeket alig-alig szerveznek. Éppen ezért fontos kiemelni: Héderváron idén is lesz folytatás, sőt. „Ha a fejlesztések a terveink szerint haladnak, akkor több versennyel is készülünk majd” – magyarázta.

lovagolhat, ami ajánlott is, hiszen a lovarda közvetlen közelében található a festői Mosoni-Duna, melybe lóháton is be lehet merészkedni, méghozzá a lovardavezető nagylánya, a lovasoktató Gréta vezetésével. A kikapcsolódásra vágyók a nyolcszo-

„A kezdők között a legfiatalabb hároméves, ugyanakkor ötvenesztendős tanulójuk is van”

A Hédervári Lovasklub és Vendégház azonban nemcsak a profiknak kínál remek lehetőségeket. Öt iskolával oktatják a kezdőket, akik között a legfiatalabb hároméves, ugyanakkor ötvenesztendős tanulójuk is van. Akinek a tudása megengedi, terepen is

bás, két apartmant magában foglaló – egyébként kutyabarát – vendégház szolgáltatásait is igénybe vehetik. A többi közt bérelhetnek kerékpárt, kenut, s persze lovagolhatnak, illetve lovaskocsira is pattanhatnak. Nem csoda, hogy jó időben Szilárd két kislányát – a hatéves Tarát és a négyéves Dorkát – szinte be sem lehet kergetni a szabadból. Noha mindketten értek el már szép eredményeket gyermekversenyen, nem erőlteti rájuk a lovaglást, ez a felfogás pedig egyfajta hitvallásaként is jellemezhető. Ugyanis ahogy a tanítványoknak, úgy a bértartóknak is rendszeresen hangsúlyozza: a legfontosabb, hogy érezzék magukat jól lovaglás közben, s legyen ezzel hasonlóképpen a lovuk is. „Mindez alázattal és szorgalommal párosulva előbb-utóbb meghozza majd az eredményét” – hangsúlyozta a lovardavezető.

Szőcs Attila

AZ IZLANDI LOVAK közösségteremtő ereje

A Nemzetközi Izlandi Lovas Szövetség (FEIF) január végi közgyűlésén, Izlandon teljes jogú tagként felvette a Magyar Izlandi Lovas Egyesületet. A 22 tagúra bővült világszövetségnek így Magyarország is tagja lett. A 11 éves múltra visszatekintő, tatai székhelyű egyesület hazánk történelmi lovashagyományaival és természet adta, valamint épített szépségeivel ismerteti meg az embereket, valamint immár a világszövetséggel karöltve folytatja misszióját az izlandi ló hazai népszerűsítése terén.

A hír röviden ennyi, de ebből nem látja senki azt a szeretetet, amely az izlandi lovak körül hullámszik: maga a lófajta is szinte elképzelhetetlenül barátságos, és ha az ember akár csak véletlenül is közéjük keveredik, azonnal úgy érzi, mind az állatok, mind az ott lévő emberek a barátai. Erről a hihetetlen élményről számolnak be az izlandilovas közösségek, valamint a versenyek résztvevői, és ezt éreztük Tatán, a Sjáli Lovasparkban járva mi is.

SJÁLIVAL KEZDŐDÖTT A TATAI TÖRTÉNET

„Fiatalabb koromban, mint mindenki más, valami különlegeset akartam létrehozni, nyomot hagyni magam után. Húsz éve láttam egy műsort az izlandi lovakról, amelyben felidéztek egy reykjavíki esetet: a befagyott tavon sok ló együttes tölt mozgása hatására beszakadt a jég. De nem ez volt a legmegdöbbentőbb, hanem az, ahogy az emberek és a lovak együtt dolgoztak

mentés közben. Volt olyan ember, aki nem kímélve magát, a ló lába alá támasztotta a térdét, hogy az ki tudjon lépni a mély vízből. Sugárzott az egészből, hogy milyen szoros a kapcsolat és nagy a bizalom az emberek és a lovak között. Akkor döntöttem el, hogy ilyen lovaim lesznek” – meséli Straubinger Zoltán, az egyesület elnöke. „Felkerestem Mihók Sándort, a Póni- és Kislótenyésztők Országos Egyesülete elnökét, aki Ausztriába irányított Verena Hugeneckhez. Tőle hoztam 2002-ben két vemhes törzskancát és két sportlovat. Az első csikónak, aki már itt Magyarországon született, szimbolikus nevet adtunk: Sjáli, vagyis király, királynak való. Róla neveztük el a parkot is. Azóta már 16 izlandi ló van itt Tatán.” Velük pedig megkezdődött a fajta népszerűsítése: Straubinger Zoltán létrehozta az Izlandi Lovas Kávéfutár Kft.-t, megszületett a Sjáli König Kaffee, így a kávéfogyasztók körében is népszerűsíti az izlandi lovakat több országban is.

■ 1. Öröm velük együtt lenni, és amint az látszik is, ők is szívesen vannak együtt az emberekkel

■ 2. A tatai ménes egy része ridegtartásban, a leendő lovasközpont területén ■ 3. Németh Krisztina az, aki a lovasparkban a napi munkát végzi. Naponta lovagolja az állatokat, és a világszövetség szakmai képzésein „tanulja az izlandi lovat”. Ahogy elmesélte, ezeket másképp kell lovagolni, mint a világ többi lófajtaját. De egy töltben mozgó izlandi ló hátán ülve akár egy csésze kávé is meg lehet inni, annyira sima különleges jármódja, mozgása

MINDENT A FELNÖVEKVŐ GENERÁCIÓKÉRT

A Sjáli Izlandi Lovaspark maradt a székelye a Tatai és Térségbeli Lovasélet-fejlesztő Egyesületből átalakult Magyar Izlandi Lovas Egyesületnek, és ez a helyszíne számos közösségi programnak. Az összetartó társaság célja a lovasélet és a lovas szakmai munka segítése: tanítani, képezni, élményt adni és fejleszteni.

A kezdetekkor megfogalmazott céljukat, miszerint helyben, a helyieknek kínálnak szórakozási lehetőséget, és mindeközben mind többeket, elsősorban a felnövekvő generációkat megismertessék a lovaglással, a lovaskultúrával és ezekkel a nemes állatokkal, azóta is missziójuknak tekintik. Ezért szervezik meg évek óta az ingyenes Szent György-napi Lovasünnepeket, a Lóvoda napokat, néhány évvel ezelőtt pedig a tatai lóverseny-hagyományokat is felélesztették.

A Sjáli Izlandi Lovasparkban van egy mini kiállítás a világ állatairól, 11 shetlandi minipóni, törpejuhok, malacfutató és minden más, amit csak ember el tud képzelni a gyerekek szórakoztatására.

„A jövő fiatalságát, lovas nemzedékét szeretnénk megtanítani mindarra, amit a lovak, és különösen az izlandi lovak jelentenek. Élményt adni mind a magyar, mind a nemzetközi vendégeinknek, új utakat kiépítve fejleszteni az országok és lovasok közötti kapcsolatokat: ez a magunk meghatározta küldetésünk” – tette hozzá az elnök.

„Régiókn belülkedik lovasútvonalakban, de wellness, egészségügyi, kulturális lehetőségek egész tárházát is kínálja mindemellett. Múlt és jövő találkozik itt. Bízunk benne, hogy mind többekkel meg is ismerethetjük kincseinket, amelyek tovább gazdagíthatják majd a Nemzetközi Izlandi Lovas Szövetséget és Magyarországot is” – részletezte terveiket.

2

MINDENT, AMI KIRÁLYNAK VALÓ

Óvatosan a fehérjével! Így foglalható össze az izlandi lovak takarmányozásának lényege. A fajta takarmányhasznosítása kiváló, így télen is legelőn tartható, némi szénakiegészítéssel.

Tatán az izlandi állomány egy része ridegtartásban van, a többiek nappal kint vannak, éjszakára viszont istállóba kerülnek – leginkább a gazda gondoskodó szeretete miatt. Sjálira és társaira maximálisan odafigyelnek, annak ellenére, hogy igénytelenebb fajtáról van szó. Mindent megkapnak, sőt, még annál is többet, mint amit a szakmai szem megkövetelne. Mindent, ami királyi, királynak való, mint ők maguk...

FOTÓ: CSATLÓS NORBERT

A FEIF-TAGSÁG ÚJ LENDÜLETET AD

Ahogy a magyar egyesület vezetői fogalmaztak, nagyon hálásak azért a bizalomért, tiszteletért, amellyel fogadták őket a nemzetközi izlandilovas szövetségénél, és a jövőben szeretnék továbbvinni mind Magyarországot, mind Izland, mind az izlandi lovak hírért, hírnevét. „Ahogy Ewald Isen-

bügel, a világszövetség (FEIF) alapító elnöke mondta nekünk a közelmúltban, soha nem gondolta volna, hogy ilyen nagyra nővi ki magát az, amibe belevágott. Mi is így érezzük magunkat. Az izlandi lovak és a lovaskultúra iránti évtizedes szerelmünk érett most be” – fogalmazott Straubinger Zoltán.

FOTÓ: NÉMETH KRISZTINA

AZ IZLANDI LÓ

„Segítség, közösség, móka” – így foglalta össze a Tatára érkezett, és a magyar egyesületbe is belépő izlandiló-szakértő, instruktor Herdis Reynisdóttir, vagyis Dísá azt, ami mindazokra vár, akik tenyésztőként, sportolóként vagy hobbilovasként belépnek az izlandilovas közösségbe. Magukról a lovakról, a kedvességükről, szépségükről, szerezínál, nyugodt természetükről lelkesen beszélt. A származásukról elmondta, hogy a 870 és körülbelül 1000 között a vikingekkel együtt érkezett lovak leszármazottai a mai izlandi lovak, akik még tudják mindazt az öt jármódot, amelyet más lovak az idők folyamán „elfelejtettek”, például azért, mert a szállítmányozásban vagy a háborúk idején nem volt már rá szükségük az embereknek, nem úgy, mint a szigetországban, ahol továbbra is elsősorban lovaglásra használták az állatokat. Így a tölt és a passz (flying pace), amelyre az Izlandra érkezett lovak nagy arányban voltak képesek, kikopott a kontinensen maradt lovak jármódjai közül.

A legutóbbi évek kutatásai szerint egy bizonyos gén, az úgynevezett „jármódörző gén” felelős a lateralitásért, vagyis azért, hogy az izlandi ló a passz jármódban tudjon a tevéhez hasonlóan az azonos oldali lábaival lépni.

Ha már a genetikánál tartunk, valamennyi izlandi lovat nyilvántartanak. A törzskönyvek kiállítása a World Fengur nevű adatbázis segítségével történik, ebben ma körülbelül 450 000 lóról van adat világszerte, Amerikától Ausztráliáig. Arra a kérdésre pedig, hogy nem okoz-e gondot az évezredek beltenyésztés, Dísá azt mondja: „Nincs

vele gond, mert a természet megoldotta a szelekciót körülbelül 130 évvel ezelőttig, amikor a kerítések és szelektált tenyésztés átvette a szerepét. Egyébként néhány modern lótenyésztő 4-6 ménre vissza tudja vezetni a vérvonalát. Ott igazán nagy a beltenyésztés. A vikingek különböző genetikájú lovakkal érkeztek Izlandra, ez pedig biztosította a leendő populáció változatosságát.

Ezt talán legjobban az mutatja, hogy izlandi ló gyakorlatilag bármilyen színű lehet (na jó, talán pöttyös, mint az appaloosa, nem, de így is 40 szín és százféle variáció lehetséges). Ennek egyébként az is az oka, hogy a tenyésztés során nem a szín volt a fő preferencia, és természetes körülmények között is szaporodtak a lovak. Az évezredek izlandi elszigetelt létnek köszönhetően a lóállományt a jellegzetes kontinentális lóbetegségek nem érintették, így az immunitás sem alakult ki ezek ellen. Éppen ezért viszont Izlandra lovat bevinni tilos. Ha pedig onnan kihoznak egy állatot, az kint is marad.

A lovas világbajnokságot – szintén emiatt – mindig Izlandon kívül rendezik. Ezek eltérnek a „hagyományos” lovasversenyektől. Speciális versenyszámokat rendeznek a jármódokra fókuszálva: tölt, négy jármód, öt jármód, passzverseny és passzteszt.

A versenyektől függetlenül is megbízható társak az izlandi lovak. Ahogy Dísá hangoztatta: épp a méretük és a hihetetlenül nyugodt, óvatos és barátságos természetük miatt kiválóak kisgyermek lovagoltatására és lovasterápiás kezelésekre is, miközben rengeteg energiájuk van, és nagyon gyorsak is tudnak lenni, tehát nem csupán gyerekeknek, de tapasztalt lovasoknak is ideálisak.

■ 1. A közgyűlés, ahol Magyarország lett az FEIF 22. tagországa | 2. „Egy barátom hagyatéka a sok preparátum. Ezekből állítottuk össze ezt a mini állatmúzeumot, ahol a gyerekek közelről láthatják az állatokat és hallhatják a hangjukat”

| 3. Az aprócska méretű shetlandi pónik magassága mindössze 70 cm. Az alig combig-érdig érő példányok a mini fogathajtó „viadalok” sztárjai a Lóvoda napokon | 4. Herdis Reynisdóttir, Dísá és Németh Krisztina a Sjálíban. Dísá épp Eyvindur frá Oddhólit lovagolta, miközben elárulta: ezeknek a lovaknak hihetetlen az egyensúlyuk, a kitarásuk és a jellemük egyaránt, csakúgy, mint a különleges jármódjaik

A teljes jogú tagsággal ráadásul lehetőségük nyílik a magyar versenyzőknek arra, hogy hazánk színeiben induljanak nemzetközi FEIF-es versenyeken, sőt, akár Magyarország is szervezhet izlandilovas világbajnokságot. Azonban talán ennél is fontosabb a fajta szerelmesei számára, hogy a tatai egyesületen keresztül elérhetik mindazt a tudást, amelyet a világszövetség összegyűjtött, és képezhetik, fejleszthetik magukat az izlandi lovak tenyésztése, tartása, nevelése terén.

A világszövetség neves szakembereivel együtt honosítják meg ezekben a hónapokban az izlandilovas kultúrát és szakmát Magyarországon. Augusztus 15-én ennek első lépéseként olyan nyílt napot szerveznek a Sjálíban Tatán, ahol az érdeklődők megismerhetik ezeket a különleges állatokat, történetüket és képességeiket. A programon ráadásul nemzetközi lovasinstruktor is részt vesz, és fel is lehet ülni a lovakra, hogy átélhessék az öt jármód, köztük a tölt élményét.

Izlandilovas központot is terveznek Tatán. A nagy beruházás során egy olyan központot szeretnének kialakítani, ahol továbbképzéseknek, találkozásoknak adhatnak helyet a világszövetség tagjai és a magyar lóbarátok számára, a korábban itt született állomány már azon a területen lefelé. Várhatóan még idén megindul az építkezés is. Az elképzelések között szerepel az is, hogy egy különleges jégrevü keretein belül ismertessék meg Magyarországgal az ötjármódú izlandi lovakat. A lovak a jégen elnevezésű programra 4-5 országból érkeznének izlandi lovak és lovasok Budapestre, a városligeti műjégpályára.

Halmos B. Ágnes

**HORSE
TRANS
CARGO**

**Horse Trans
Cargo Kft.**

Telefon:
(20) 9357-375

Fax:
(52) 211-005

E-mail:
info@horsetrans.hu

Nemzetközi lószállítás.
Gyűjtőfuvarozás hetente,
igen kedvező árakon.
Versenyekre, igény szerint.

www.horsetrans.hu

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

kancát adok – csikót kapok

+36-30/631-4883

www.bognarmenes.hu

bognarboriskft@gmail.com

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ

SZABADSÁGÉRZET

Lóháton

A legváltozatosabb tájakon viszi keresztül az útját, ám közben egy pillanatra sem lankadhat a figyelme, hisz tudja: csak akkor érhet győztesként a célba, ha nemcsak a jó részidőkre hajt, hanem lova energiáival is kellőképpen tud tartalékolni. Mindezekkel már egészen kiskora óta tisztában van Mihók Margaréta, aki annak idején 11 évesen, a felnőttek között lett rövidtávon távlovás magyar bajnok. A most 18 esztendős lovas lapunknak elmondta, szeretne édesapja, a szakágban számos sikert elért Mihók Csaba nyomdokaiba lépni.

Úgy sejtem, már egészen korán kipróbálhattad magad a nyeregben.

Mondhatni születésemtől kezdve jelen vannak az életemben a lovak, mai napig nélkülözhetetlen részei. Édesapám már születésemtől is arab lovakat tartott és tenyésztett. Kicsiként is imádtam a közelségüket, sosem féltém tőlük, inkább kötődtem hozzájuk. Szüleim mindketten megszállott lovasok, így nem volt kérdés, hogy már egészen kicsiként a nyeregbe ültettek. Nyolcévesen voltam először terepen. Már akkor magával ragadott a természetben a lovammal töltött idő. Akkoriban édesapám – őt tartom a példaképemnek – már befejezte a profi pályafutását, ugyanakkor gyakran jártam távlovasszereplésekre segítőként. Olyan meghatározó élményekkel gazdagodtam ezen alkalmakkor, hogy nem volt kérdéses, én is elkezdjek versenyezni.

Nem kacérkodtál a gondolattal, hogy – ahogy oly sokan – inkább a díjugratásban mértesd meg magad?

Idővel más lovassportokat is ki szeretnék próbálni, köztük a díjugratást is, azonban a távlovaglás a szenvedélyem. Minden szakágnak megvannak a maga szépségei, a távlovaglásnak például a természetközelség, a szabadságérzet. A legkülönbözőbb tájakon versenyezhetek, ami leírhatatlan érzés. Ez a sport megtanít megbecsülni, küzdeni és nem utolsósorban hinni, kitartani. Távlovaglás és lovak nélkül már nem tudnám elképzelni az életem.

Szerinted mi az, ami feltétlenül szükséges ahhoz, hogy valaki távlovassá lehessen?

Egy megfelelő ló, akivel együtt lehet dolgozni, megvan az összhang és a kellő kitartás. Mielőtt valaki tapasztalat nélkül belevágná, mindenképpen látogasson el előtte versenyekre nézőként, beszéljen olyanokkal, akik régóta versenyeznek sikeresen a szakágban. Így sok dolgot meg lehet tanulni, figyelni a versenyek során. 20 kilométeren nem kötelező rajtengedélyvizsga, így ezen a távon is ki tudja próbálni magát élesben a ló-lovas páros.

Hogy kerültél ennyire fiatalon a felnőttek mezőnyébe?

Nagyon vártam, hogy én is rajthoz állhassak, így 2013-ban, 11 évesen rajtengedélyvizsgáztam, ettől kezdve pedig nem volt

megállás. 10-14 évesek csak állandó felnőtt lovas kíséreléssel együtt, írásos szülői beleegyezéssel vehetnek részt a versenyeken, így versenyezhettem én is a felnőttek között, mindig biztosítva volt kísérő lovas. Ebben az esztendőben négy versenyen indultam. A legemlékezetesebb a solti volt, ami egyben nemzetközi versenynek is otthont adott. Itt 40 kilométeren a második körön 32 km/h volt az átlagsebességem. A látványos befutóban egy másodperccel nyertem, itt végképp eldőlt számomra, hogy ezt szeretném csinálni. Ebben az évben a Fekete Párduc nevű arab telivér nyergében rövidtávú magyar bajnok lettem. Hatalmas élményekkel gazdagodtam, máig gyakran idézem fel ezeket a pillanatokat.

Ha az utóbbi néhány évből kellene kiemelned egy versenyt, melyik lenne az?

Sok szép emlékem fűződik a versenyekhez, ugyanakkor az egyik legemlékezetesebb megmérettetés számomra a tavalyi Solt kupa volt, ahol 11 nemzet 80 lovasa és hajtója küzdhetett meg egymással két nap alatt. Én nemzetközi 120 km-en álltam rajthoz Dahab nevű lovammal, és 22 induló közül a horvát Osip Stefano mögött célba érve sikerült ezüstérmert szereznem. Ezzel mi lettünk a legjobb magyar ló-lovas páros. Erre az eredményemre vagyok a

legbüszkébb. A versenyek jó hangulatban telnek, van, akivel könnyű baráti viszonyt kialakítani, ugyanakkor akadnak, akik inkább zárkózottabbak, és csak a versenyre koncentrálnak.

Mit lehet tudni a felkészüléseről?

A kevesebb néha több. Kaposvári tanulmányaim miatt csak hétfőgenként, illetve szünetben van időm edzeni a lovakat. Ez elegendőnek bizonyul, hiszen ridegtartásban vannak a lovak és ez adja az alapot az edzésekhöz. Minden verseny edzés is egyben, így van idő a kellő regenerálódásra egyaránt.

A versenyek közben ugyanakkor fokozott figyelmet kell fordítanod a lóra. Általában milyen stratégiát követsz ilyenkor?

Nagyon kell ismernem a lovamat, és a verseny egész ideje alatt folyamatosan figyelni kell az állapotát. Tudnom kell, mikor van a holtpontja, segítenem kell őt, ahogy csak tudom. Az állatorvosi kontrollok nagy segítségemre vannak, pontosan tájékozódhatok lovam állapotáról, fel tudom mérni, hogyan tudnám kihozni a legjobbat magunkból.

A lovak iránti szenvedélyed szerepet játszik a tanulmányaid esetében is?

Kaposvárra járok a Móricz Zsigmond Mezőgazdasági Szakközépiskolába; idén érettségizem majd. Tanulmányaimat a Kaposvári Egyetem lótenyésztő és lovassport-szervező agrármérnök szakán szeretném folytatni. Kedves számomra ez a terület, éppen ezért örvendetes, hogy a középiskolámmal minden évben van lehetőségem kilátogatni a Kaposvári Állattenyésztési Napokra, ahol kiemelt szerepet kapnak a lovasprogramok.

Mivel foglalkozol szívesen szabadidőben?

Ha tehetem, szívesen futok, szabadnak érzem magam, akár csak a lovam hátán. Ugyanakkor szívesen olvasok is – például lovasregényeket. Az érettségire való felkészülés miatt most bőven lesz alkalmam könyvet venni a kezembe. Ezenkívül szoktunk korizni a barátaimmal, illetve moziba járni. Az év első felében a tanulásé lesz a főszerep, utána viszont szeretnék indulni Dahabbal nemzetközi, fiatal lovammal pedig hazai versenyeken.

Pegasus

NANCHO

és a kancák éve

Két kanca ért be tavaly a Magyar Derby első két helyén, és a kétéves nagyversenyeket kora őszig szintén a kancák uralták, az év vége felé viszont már megjelentek a hosszútávú ménnek is. Vajon idén a hároméves nagyversenyekben kik lesznek a jobbak? Nanchót a fantasztikus 2019-es győzelmei után már nem láthatjuk magyar pályán, mert február közepén Ausztráliába adták el.

A kancagyőzelem a Derbyben valóban azt jelenti, hogy gyenge a hároméves évjárat? Ez ugyanis a hosszú évtizedek tapasztalatai alapján kialakult vélekedés. A hároméves korosztály múlt évre vonatkozó hivatalos osztályozását (más néven generálhendikepet) látva egyértelműen kiderült, hogy a legjobb a két évvel korábbihoz képest alacsonyabb számot kaptak, hiszen például a klasszikus nyerők a Derby után nem tudták igazolni, hogy az idősebb lovak között is megállnák a helyüket. Ennek ellenére nem szabad lebecsülni a gyengébbik nemet, hiszen nemzetközi szinten egyértelműen megfigyelhető, hogy az elmúlt 10-15 évben a kancák (többek között Enable, Winx, Zenyatta, Trêve, Zarkava, Lys Gracieux, Almonde Eye) egyre jobbak és képesek a világ legmagasabb díjazású, vagyis ennek megfelelően gyakran a legnehezebb világversenyek megnyerésére is.

SÉRÜLÉKENY ÉLMEZŐNY

A hároméves, vagyis a tenyésztés szempontjából legmeghatározóbbnak tartott évjárat első két helyezetteje tehát nem a magyar klasszikus tenyészversenyek nyerői közül került ki. A Magyar Derby dobogósai ráadásul az év során egytől egyig lesérültek és vagy egyenesen a tenyésztésbe vonultak (Lili), vagy ki kellett hagyniuk az év második felét (Golden Sea, For You). Ilyen esetben felmerül a kérdés, hogy vajon meg tudták-e mutatni tudásuk legjavát,

vagy már soha nem derül ki, hogy mire lettek volna képesek?

A hendikepperbizottság Arcturus, a Kincsem Díjban Nancho mögött végzett, cseh tulajdonban és tréningben álló mén teljesítményét értékelt a legmagasabbra. A ló egyébként nem csak nálunk szerepelt jól, hiszen miután a Cseh Derbyben ötödik lett, július közepén elnyerte a szlovák kékszalagot, illetve később a Szlovák St. Leger trófeáját is.

A második helyet a ranglistán a 2018-as Kétévesek Kritériumát nyert Dante's Peak szerezte meg, akit a Nemzeti Díjban Golden Sea még nagyon megvert, de ezután visszatették rövidebb távra. Itt olasz és német versenyek után a Kincsem Parkban az 1200 méteres, a legjobb sprintereket felvonultatott Overdose Díjban még nem tudott meghatározó szerepet játszani; a következő, könnyebb versenyében (első osztályú hendikep) viszont már győzött öreg lovak ellen is. A csúcsteljesítményét az októberi, 1400 méteres Kállai Pál Emlékverseny – Budapesti Díj megnyerése jelentette. Itt 74-re értékelték a formáját, amelyet az év végén még eggyel megtoldottak.

A Nemzeti Díj első helyét, valamint a Magyar Derby-győzelmet és harmadik helyét egyaránt 73-ra értékelték, így Golden Sea és a klasszikus versenyekben 1,5 kilóval magasabb súlyt vitt mén, For You 2019-es teljesítménye a hendikepperbizottság szerint megegyezik.

A legjobb lovak 2019-ben a Kincsem Parkban (generálhendikep alapján)

Sorrend	Név, nem és származás	GHP
Kétévesek		
1.	Silver Pepper (FR) 2szm, Silver Frost (IRE) - Parand (GER)	66
2.	Marlon 2sm, Steady As A Rock (FR) - Mahiki (GB)	65
3.	Antilopa (IRE) 2pk, Sir Prancealot (IRE) - Aqueous (IRE)	64 ½
4.	Imperialiste (FR) 2sm, Lond of England (GER) - Intelligencia (FR)	63 ½
4.	Nebáncsvirág (IRE) 2pk, Born To Sea (IRE) - Night Club (GB)	63 ½
6.	Charlie Firpo (IRE) 2pher, Sir Prancealot (IRE) - Charraig (GB)	63
7.	Kráken (fv) 2sm, Pigeon Catcher (IRE) - Kizil Sou (fv) (SRB)	62
7.	Love Forever (IRE) 2pk, Tagula (IRE) - La Herradura (GB)	62
9.	Bramastra (FR) 2sk, Masterstroke (USA) - Brass Damask (USA)	61 ½
10.	Amerika Kapitány (IRE) 2pm, Most Improved (IRE) - Adjtija (IRE)	60
Háromévesek		
1.	Arcturus (IRE)* 3pm, Fast Company (IRE) - Mawu (FR)	80
2.	Dante's Peak (GB), 3pm, Harbour Watch (IRE) - Disco Ball (GB)	75
3.	For You (IRE), 3m, Frozen Power (IRE) - Folk Kris (IRE)	73
3.	Golden Sea (IRE), 3 sk, Born To Sea (IRE) - Matula (IRE)	73
5.	Ryony (IRE)* 3pm, Zoffany (IRE) - Laurelita (IRE)	72
6.	Lili, 3pk, Pigeon Catcher (IRE) - Lizalia (FR)	71
7.	Dynamo, 3pm, Rendezvous (IRE) - Dynamite Blond (GB)	69 ½
8.	Államfő, 3stpm, Latin Lover (FR) - Álomvilág	69
8.	Morgenstern, 3pm, Milestone - Millennium	69
10.	Tempt (FR)*, Pour Moi (FR) - Feigned (GB)	68 ½
Négyévesek és idősebbek		
1.	Nancho (GER), 4pher, Tai Chi (GER) - Nantana (GER)	89
2.	Mágnás (FR), 5szm, Silver Frost (FR) - Miss Loulou (FR)	79
3.	Morita Menantie (FR) 4pk, Planteur (IRE) - Queen Manantie (FR)	78
4.	Mr. Right (IRE)*, 7pm, Echo of Light (GB) - Danetime Lily (IRE)	74
5.	Cirfandli, 4sk, Overdose (GB) - Ciaraluna (SVK)	73
5.	Báthory, 7sm, Prometheus (GER) - Bright Sun	73
7.	Impactful (IRE), 4pher, Ifraaj (GB) - Take Flight (IRE)	72 ½
7.	Duce (FR), 6pm, Fuisse (FR) - Dame Blanche (USA)	72 ½
9.	Bíborhajnal, 4szk, Fairlipy (IRE) - Búzamező (GB)	72
9.	Gaston (FR)*, 5pher, Youmzain (IRE) - Golden Section (USA)	72

Vastag kiemeléssel a magyar tenyésztésű telivéreket jelöltük
 * A ló hendikepszáma hendikepben való futásra nem jogosít
 Forrás: Kincsem Nemzeti Kft.

Az ötödik pozíció a szlovák tréningben álló Ryonyhoz került, aki az Imperial Díjban második helyen ért célba Bíborhajnal mögött. Lili Magyar Derbyben szerzett második helyét, illetve a Magyar Kancadíjban ara-

■ 1. Nancho versenylázbán | 2. Lili | 3. Államfő
 | 4. Duce és Mr. Right | 5. Charlie Firpo
 | 6. Itt még Love Forever, Silver Pepper, Antilopa volt a befutói sorrend

tott győzelmét 71-re értékelték, ami a háromévesek között a hatodik helyet jelenti. Érdekes még az utolsó hároméves klasszikus tenyészszervény, a St. Leger minősítése is, amelyet Államfő nyert. Ezért a Csehországban tréningezett mén 69-es számot kapott, ami jól tükrözi azt a korábban leírt és gyakran előforduló helyzetet, hogy a korosztály legjobbjai addigra már sajnos sérülések miatt nem tudtak starthoz állni.

AZ ÚJ REMÉNYSÉGEK

Az aktuális versenyszezon szempontjából a legnagyobb izgalommal várt értékelés a tavalyi kétéveseké, akik idén a nagy hároméves versenyek főszereplői lehetnek. Az élmezőnyt érdemes figyelmesen áttanulmányozni, hiszen, ahogy az elmúlt években is láthattuk, akik kétévesen képesek voltak nagyon jól szerepelni, azok közül a többség háromévesen is kimagaslóan teljesített.

A kétéves évjárat rangsorában a legjelentősebb díjazású „csikóverseny”, az 1400 méteres Szent László Díj győztesét, Silver Peppert értékelték a legmagasabbra. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy abban a futamban olyan erős méneket tudott maga mögé utasítani, mint Marlon és Kráken.

Silver Peppert a francia Arqana társaság árverésén Ribárszki Sándor vásárolta 5500 euróért (1,8 millió forintért), majd a kis ló egy magyar szindikátus, az STS Istálló tulajdonába került. Az apját, Silver Frostot több mint egy éve vásárolták meg a Dióspusztai Angol Teliér Ménes számára Franciaországból. A vételt olyan, Magyarországon kiemelkedően eredményes lovak ösztönözték, mint az egyebek között Nemzeti Díjat, St. Legert és Millenniumi Díjat nyert Mágna, illetve a Magyar Derby-győztes Eminens. Silver Frost a legnagyobb sikereit középtávon érte el, a legfontosabb győzelmének háromévesen a Prix d'Essai des Poulains (a magyar Nemzeti Díj francia megfelelője) számít, ahol a későbbi Derby-nyerő (Prix du Jockey Club) Le Havre-ot verte. Emellett kétévesen is kimagasló formában versenyzett és két Group 3-as győzelmet szerzett, illetve harmadikként ért célba Group 1-es szinten is. Négyévesen már nem bizonyult ennyire eredményesnek, egy Group 3-as helyezé-
sig jutott.

A 2006-ban született mén legjobb ivadéka a Group 1-es nyerő Silverwave, akit idén már fedezőménnek állítottak fel Franciaországban. Silver Pepper német származású anyja csupán egy versenyt tudott nyerni, második anyja nem is futott, viszont a harmadik anyja, Pasca ontotta magából a többségében mérföldön sikeres Group-nyerőket, így például Peppercorn, Peppertstormot és Peppershotot.

FOTÓ: VONCZEM GABRIELLA

Silver Pepper kétévesen háromszor futott. Először egy nyeretleneknek kiírt versenyben csupán ötödik helyen ért célba, majd második lett a Derby-napon az 1200 méteres Patay Sándor Emlékversenyben. Ezután Kovács Sándorhoz került idomításba és több mint három hónapos szünet után megnyerte a Szent László Díjat. Származása alapján középtávon lehet a legjobb, azonban a magyar pályán könnyen elképzelhető – sőt, a tréner szerint nem kétséges –, hogy hosszabb távon is eredményesen tud majd futni.

AZ ÜLDÖZŐBOLY

A ranglista második helyét Marlon szerezte meg, aki két fontos versenyben is csak szoros küzdelemben kapott ki. Először a Szent László Díjban Silver Peppertől, majd a Magyar Kétévesek Nagydíjában Krákenről. Marlon Dióspusztán született, apja a kiváló mérföldes versenyló és többszörös magyar champion fedezőmén, Steady As A Rock, anyja pedig az angol tenyésztésű Mahiki. Marlon anyja a versenypályán nem alkotott semmi maradandót, azonban a tenyésztés-

A Kincsem Parkban 2019-ben futott lovak ranglistája a pénznyeremény alapján (belföld)

Név	Futások	Győzelem	Második	Harmadik-hatodik	Helyezetlen	Nyeremény (forint)
1. Nancho (GER)	5	4 80%	1	0	0	10 200 000
2. Golden Sea (IRE)	3	2 67%	0	0	1	9 000 000
3. Lili	5	2 40%	2	1	0	6 490 000
4. Bíborhajnal	8	2 25%	4	2	0	6 350 000
5. Mont Master	10	3 30%	1	5	1	5 788 000
6. Mágna (FR)	2	2 100%	0	0	0	5 250 000
7. Báthory	7	3 43%	2	2	0	4 655 000
8. For You (IRE)	4	2 50%	0	1	1	3 990 000
9. Államfő	3	1 33%	2	0	0	3 730 000
10. Morita Menantie (FR)	7	4 57%	2	0	1	3 445 000
11. Royal Gino (GER)	4	2 50%	1	1	0	3 300 000
12. Wasmy (FR)	8	5 62%	1	2	0	3 250 000
13. Rose Fire	7	3 43%	1	1	2	3 065 000
14. Duce (FR)	7	2 29%	2	2	1	2 960 000
15. Upper Rebel (FR)	6	4 67%	0	2	0	2 515 000

Forrás: Kincsem Nemzeti Kft.

- 1. Bíborhajnal | 2. Imperialiste és Bramastra
- 3. Mágnás | 4. Dante's Peak | 5. Államfő
- vezeti a parádét For You előtt | 6. Arcturus
- 7. Golden Sea

sprinter felmenőinek gyorsaságát használhatja majd ki idén. A kérdés, hogy milyen szintig tud fejlődni, de egy újabb jó magyar sprinter mindenképpen emelné a magyar versenyek színvonalát.

NANCHO KIEMELKEDIK

A négyéves és idősebb lovak között egyértelműen Nancho a listavezető, hiszen a magyar pályán utcahosszal nyerte a legmagasabb díjazású évjárat-összehasonlító versenyt, a Kincsem Díjat. Emellett egyebek között a Buccaneer Díjban mérföldre új pályarekordot állított fel, valamint megnyerte a Kisbér Díjat is. Február közepéig még úgy tűnt, hogy Nancho idén továbbra is magyar színekben fog versenyezni, azonban végül Ausztráliából – ahol sokkal magasabb pénzdíjakért futnak a telivérek – olyan vételi ajánlatot kaptak a tulajdonosok, amelyet nem lehetett visszautasítani. Nancho egyébként tavaly csak egyszer kapott ki, méghozzá egy másik nagyon jó lótól, Mágnástól a Millenniumi Díjban. Mágnás így megérdemelten került a dobogó második fokára. Sajnos régi sérülése visszatért, így május óta ismét kényszerpihenőjét tölti.

Morita Menantie már 2018-ban is megmutatta, hogy a legjobb sprinterek között a helye. Tavaly pedig négy versenyt nyert úgy is, hogy év közben visszaesett a formája. A legkomolyabb futását az Overdose Díjban láthatta a közönség, ahol a cseh Mr. Right – a lista negyedikje – mögött a második helyen végzett.

Két másik jó sprinter, Báthory és Cirfandli foglalja el a következő pozíciókat a generálhendikep-skálán. Előkelő helyük különösen értékes, hiszen mindketten magyar tenyésztésűek.

Az „idősebb” generációknál mindig felmerül a kérdés, hogy meddig maradnak tréningben és mikor vonultatják őket vissza tenyésztésbe. Emiatt könnyen elképzelhető, hogy néhányukkal idén már nem a versenypályán, hanem a ménésben találkozhatunk.

Vonzem Gabriella

ben ennél már sokkal jobban teljesített. A legeredményesebb utódja a Muffin nevű kanca, aki Marlon teljes testvére és Elit osztályú győzelmekig jutott középtávon. Rajta kívül anyai féltestvére, Ma-Hill évekkal ez előtt győzni tudott a Magyar Kétévesek Nagydíjában. Marlon 2019-ben viszonylag sokat, hatszor futott. A győzelmét egy nyeretleneknek kiírt versenyben szerezte, de a legmagasabbra a Szent László Díjban elért második helyét értékelték.

A kétéves évjáratban a harmadik helyet a Gróf Károlyi Gyula Emlékversenyt nyert Antilopa foglalja el. Az ír születésű kanca ebben a versenyben átlag feletti gyorsaságról és küzdőszelemlről tett tanúbizonyosságot. Ez nem meglepő, hiszen a Goffs 2018-as őszi yearling-árverésén mindössze 1400 euróért (469 ezer forintért) vásárolt kanca szülei egyaránt sprinterek voltak. Apja, Sir Prancealot angol és francia pályákon futott és Group 2-es győzelemmel zárta versenykarrierjét, igaz, túlságosan korán, hiszen csak kétévesen tudott versenyezni. A most tízéves mén idén 15 ezer euróért fedez, aminek az az egyik oka, hogy az első évében az Egyesült Királyságban és Európában is champion kezdő mén címet nyert 32 kétévesen nyerő utódjának köszönhetően, akik közül a legjobb később Group 2-es győzelemig jutott. Szintén gyors anyai vonala kevésbé tűnik sikeresnek, ezzel magyarázható, hogy magyar tréningbe is meg lehetett vásárol-

ni. Antilopa nálunk 2019-ben fantasztikusan versenyzett, hiszen négy startjából háromszor győzött. A nyeretlenek közötti versenye után a Derby-napon a Patay Sándor Emlékversenyen még csak harmadik volt Love Forever mögött, majd augusztus közepén Pozsonyban már nem talált legyőzőre, végül pedig szeptember végén Nebáncsvirág és Love Forever előtt megnyerte a kétéves kancák nagydíját (Gróf Károlyi Gyula Emlékverseny). Bízunk benne, hogy szüleivel ellentétben egészségesen folytatja majd a karrierjét az idei évben is.

A ranglistán a származása alapján az első igazán egyértelműen hosszútávú ló Imperialiste, a Kétévesek Kitériumának a nyertője. Ő a Gróf Károlyi Gyula Emlékversenyben közeli második helyet szerzett, az idei Derby-nyerőhöz hasonlóan Born To Sea-től származó Nebáncsvirággal kapott azonos értékelést.

A Kétévesek Kitériumának második helyezettje, Bramastra is könnyen lehet, hogy hosszabb távon mutathatja majd meg igazán a képességeit, amennyiben apjára ütött. Charlie Firpo hároméveskori karrierje érdekes lehet, mivel más utat fog követni, mint a klasszikus versenyekre készülő legjobb évjáratársai. A ló ugyanis herélt, ezért a klasszikus tenyészversenyekben nem indulhat. A hetedik helyre került Kráken, aki Pigeon Catcher fia. Ez az elmúlt években egyet jelent azzal, hogy a legnagyobb versenyekben is figyelni kell rá. Love Forever

A KINCSEM PARK

A telivérek nem fog múlni

A versenytikárság kiadta a 2020-as galopp versenyszezonra bejelentett angol telivérek számát és az idomári engedélyt kérő szakemberek névsorát – tudtuk meg Pécsi Istvántól, a Kincsem Nemzeti Kft. ügyvezető igazgatójától. A 43 idomár 483 angol telivért vett tréninglistára, ami a versenyüzem méretéhez képest igen magas szám, ráadásul emelkedő tendenciát mutat. A tulajdonosok az elmúlt két évben közel 200 telivért vásároltak a különböző árveréseken. Sőt, már idén télen is több ló került magyar tulajdonba.

A tréninglistán szereplő lovak száma és a futtatók vásárlási kedve a legjobb fokmérője annak, hogy hazánkban a Kincsem

Parkban milyen jól kiszámítható és előre tervezhető feltételek mellett lehet versenylóvat futtatni. Az elmúlt öt évben a verseny-szervező, a Kincsem Nemzeti Kft. komoly befektetéseket hajtott végre a minél színvonalasabb szakmai munka érdekében. Felújította és fejlesztette a központi tréningpálya istállóépületeit. Nemzetközi sztenderdeknek megfelelő négy évszakos tréning- és versenypályát épített Dunakeszi-Alagon és a Kincsem Parkban. Felújította a beállóistállókat, a gyeppályát és annak automata öntözőrendszerét. A Kincsem+ Jrt.-vel való sikeres együttműködés révén több forrást tud biztosítani a versenydíjke-

retre. A Nemzeti Galopp Liga és a premizálási rendszer bővítésével újabb pénz került a rendszerbe. Emelkedett a versenydíj és új, teljesítményösztönző életpálya-modell került bevezetésre a szakmai szereplők támogatására és erkölcsi megbecsülésére, melyet egyhangúlag üdvözölt a lóverseny-társadalom.

A 2020-as versenyszezon sikere nem a lovakon fog múlni. A közel ötszáz lovas létszám az elmúlt hatvan év legszebb időszakait idézi. A legtöbb versenylóvat Kovács-Bakos Szilvia (56 ló), Hum-Füzi Villő (56 ló) és Stanislav Georgiev (44 ló) felügyeli. A champion Maronka Gábor 26 telivérrel, a korábbi bajnok Ribárszki Sándor 28, Zala Csaba 34 lóval vág neki a szezonnak.

A galopp kapunyitó április 5-én, vasárnap kerül megrendezésre a Kincsem Parkban!

HÍREI

Lóverseny Gála

Már hagyomány, hogy a hazai lóverseny-sport szervezője és rendezője köszönti és vendégül látja a hazai galopp-, ügető- és agársport legeredményesebb szereplőit a Kincsem Parkban. A Lóverseny Gálán a legjobb sportolók mellett díjazták a legeredményesebb tulajdonosokat, tenyésztőket, valamint a sportág fejlődését és zavartalan működését segítő szakmai partnereket is.

Az Év Szakmai Partnere elismerésben részesült Balogh Erika színművész, az Aranytíz művelődési központ igazgatója, ügetőló-tulajdonos, tenyésztő; Tórizs Hajnalka kalap- és fejdíszkészítő, a Derby és Divat Fesztivál rendezvény társszervezője;

Fábró Sándor humorista, egykori ügetőló-tulajdonos, amatőrhajtó; dr. Marian Surda, a KMET (Közép-Európai Országok Galoppsport Szövetsége) elnöke, a szlovák versenyüzem egykori igazgatója és a régió legelismertebb galoppsport-szakembere; valamint Dragolovics Erzsébet, az igazgatói titkárság vezetője.

A sport és a park népszerűsítése és ismertségének növelése létfontosságú, ennek érdekében a Kincsem Park nagy hangsúlyt fektet a médiakapcsolatokra. A Médiadíjat a TV2 csoport kapta meg, mivel tudósításaiban magas szakmai színvonalon számolt be a Kincsem Park eseményeiről és tevékenységével jelentősen hozzájárul a sport-

FOTÓ: ELEK FERENC, FODOR JENŐ

■ A Médiadíjat a TV2 csoport elnök-vezérigazgatója, Vida József vette át

ág népszerűsítéséhez. Az elismerést a kereskedelmi csatorna elnök-vezérigazgatója, Vida József vette át, aki a sztárfutamban való részvételével aktív részese volt az Ügetőszilveszternek is.

Mikor, ki, hol, hogyan?

KALANDOZÁSOK A MILITARY TÖRTÉNETÉBEN

A hetvenes évek legvégén járunk: az 1972-es balul sikerült müncheni, majd a kihagyott 1976-os montreali után az 1980-as moszkvai olimpia küszöbén áll a magyar militarysport. Mélyről indultak, 1978-ban még válogatottat sem sikerült kiállítani, egy 1979-es nemzetközi verseny viszont lökést adott, hogy a military újra számításba jöjjön az olimpiai részvételt illetően.

A MOB 1977. március 22-i határozata után a Népsport 1978. június 7-én megjelent számában az újságíró hiányolta a tetteket a lovassportban (ebből a cikkből sorozatunk előző részében idéztünk, a Pegazus 2020/2. számában). Fél évvel később a sportújság rovatvezetője, Salánki Miklós értékelt az évet, a november 23-i számban a következőket olvashatjuk, a Meddig még? című cikkében.

„Sajnos, a néhány hete befejeződött lovasévad a korábbiakhoz képest semmiféle kedvező változást nem hozott, még egy icipici fejlődést sem tapasztalhattunk, egész évben egyetlen reménysugár sem villant meg, sőt nagy meglepetésünkre a sportág minden eddiginél mélyebbre süllyedt. Meglepetésünk oka, hogy az év elején – a szakemberekkel egyetértve – úgy ítéltük meg a lovaglás helyzetét, hogy az 1972-es müncheni leégés, az 1976-os olimpia tévén nézése, és az 1977-es semmittevés és siránkozás után mélyebbre már nem sülyedhet ez a gyönyörű, látványos olimpiai sportág. De úgy látszik, lovaglásban vannak csodák: tovább zuhantak lovasaink, tovább nőtt a távolság a nemzetközi élmezőnytől! [...] Mert, ugye, a semmit még túpírozni sem lehet: lovasaink 1978. évi eredménytelensége önmagáért hallgat. Ugyanis nemhogy olimpiai csapatot, de militaryban, díjugratásban és díjlovaglásban még válogatottat sem sikerült kiállítani ebben az évben.”

A militaryeredményekről a Lovassport és Lótenyésztés 1979/2. számában Babochay

Sándor így összegzett Az 1978. évi military bajnokság című írásában:

„Immár hagyományosan ismét Szombathely zárta október 20-22-én a military bajnokságot. A két ob, Nagyvázsony és Szombathely végeredménye: 1. Cseresnyés László, VOSE Nagyvázsony, 4 lóval (Andris, Rabló, Rozsdás, Oros) a közép-, könnyű-, kezdő kategóriában. 2. Marosi László, Üröm SE, Tiszavölgye Tsz, 3 lóval (Kada, Novena, Regöly). 3. Dobrádi György, Alapi Tsz. (Elisabeth). Eredményesek voltak: Grózner István, Baki MEDOSZ, Németh István, Alapi Tsz, Horváth Zoltán, Szombathelyi MEDOSZ, Tóth Sándor, Baki MEDOSZ és Oláh Mihály, Enyingi MEDOSZ.

A háromnapos verseny a külföldön érvényben lévő kiírások szerint került lebonyolításra [...].

Az 1978. év összegezve a militaryra nézve a megpróbáltatások esztendeje volt, amelyből azonban az elszánt és elkötelezett tagjai révén minden gáncsoskodás és lebecsülés ellenére győztesen került ki.

A lóállományból kiemelendők az alapi Elisabeth (Direktor xx) és Fagyöngy (Széplány fia Ragyogóból), és a Pilisgyöngye Tsz-ből Regöly, a Népakarat Tsz tenyésztése (Formás I-5 után). Az ismertebbek közül a nagyvázsonyi Andris, a rádiházi Rokon, a szombathelyi Royce Royce is említésre méltók, amelyek a szombathelyi jelentős szintkülönbségű terepen is kiűntek és az ott lévő szakértők elismerését, váltották ki. Sportlőtenyésztésünk legjobb propagálója a hajtósporthoz hasonlóan a lovaglás-

ban a háromnapos verseny. Juttassunk nekik is egy kis támogatást a már évek óta előlegezett áldozatos kitartó munkájukhoz.”

A Délnyugat-dunántúli Területi Lovasszövetség 1979. február 16-i értekezletén el-

készült az 1979. évi military versenykiírás, valamint az ob-fordulók helyszín- és időpont-kijelölései. Eszerint az első forduló május 4-6-án Rádiházán tartották, a másodikat augusztus 24-26-án Nagyvázsonyban, a harmadikat pedig október 12-14-én Szombathelyen.

Az országos fordulókön kívül még három területi versenyt is megrendeztek, és ekkor határozta el az MLSZ, hogy egy külföldi versenyre is kiküldi a legjobbakat. A csapat vezetője Török László, a Ter. Szöv. elnöke lett, aki a Magyar Lovas Szövetség

elnökségéhez címzett 1979. május 12-i levelében tett javaslatot az összeállításra: „A június 22-én, Ausztriában, Ebreichsdorfban megrendezésre kerülő háromnapos versenyre a Rádiházán rendezett ob helyezései alapján az alábbi együttes ki-küldését javasoljuk.

Könnyűosztályú (egyéni és csapat): Tóth Sándor – Kaviár (Rádiháza), Cseresnyés László – Oros (Nagyvázsony), Marosi László – Regöly (Pilisvölgye Tsz), Oláh Mihály – Adós (Enyingi ÁG); középosztályú (egyéni): Grózner István – Rokon (Rádiháza), Cseresnyés László – Andris (Nagyvázsony).” A tapasztalatok miatt érdemes beleolvasni a versenyről hazatért csapatvezető jelentésébe, amelyet ugyancsak a Magyar Lovas Szövetség elnökségének írt 1979. július 10-én:

„Az eredménytáblázatból kitűnik, hogy a résztvevő 6 nemzet 8 csapata közül a nagyon erős mezőnyben a terepversenyek befejeztével a negyedik helyen állt a csa-

sem a közönség, sem az újságírók, sem az állatvédő egyesület nem venné jó néven, ha sánta lovat látna a pályán [...]. Regöly, 8 éves sárga herélt, a terepen bukás következtében elhagyta a jobb első patkóját. Az ottani kovács kérésünkre aznap este egy sarok nélküli patkót szegelt fel. Másnap reggelre erre a lábra érzé-

„Erre a lovas sportágra a legjobb lovakat kell bevetni, nem azokat, akik kiöregedtek, és nem azokat, akik az ugrólovasoknak sem kellenek”

keny volt, a nyír nyomásra fájdalmas. A sarok nélküli patkó nem támasztott olyan mértékben, hogy a talaj kavicsos egyenetlensége ne ért volna a nyírhoz, ami miatt ez a ló sem ment tisztán. A bizottság még különféle lábbehajlítási próbákkal is igyekezett kimutatni a ló sántaságát, ami

A díjlovagláshoz vándoredzőt kell biztosítani, aki azt a 4-5 szakosztályt látogatja, akik ezzel foglalkoznak. Ugróedző minden szakosztálynál van. Terepedzőt viszont hasonlóan vándoredzőként kell alkalmazni, mivel az ugróedzők nagy része nem csinálta és nem tudja, hogy mit jelent a terep abszolválása

patunk, minimális különbséggel a svájci és az osztrák csapat mögött.

Sajnos a következő napi kondícióvizsgán 3 lovunk nem folytathatta a versenyt, mivel a bizottság sántaság miatt nem engedte a következőket indulni. Kaviár, 7 éves kanca, jobb elején inhzúródás következtében kifejezett sántaság mutatkozott. Andris, 16 éves pej herélt, az elővezetésnél kötött, nem lendületesen, tisztátalanul mozgott. A bizottság sántának nyilvánította és az ugrószámában nem engedte indulni. Elismerték, hogy határeset, de

sikerült is, és így ez a lovunk sem indulhatt az ugróversenyben, ami azt jelentette, hogy nincs csapatunk.

Ezek a jóindulatúnak semmiképpen nem nevezhető döntések teljesen letargikus hangulatot teremtettek és az állva maradt lovasok is csak sportszerűségből léptek a délutáni ugróversenyen a pályára [...].

Összefoglalva az ott tapasztaltak alapján véleményem az alábbi:

A lovassportnak ebben az ágában van lehetőség, hogy az európai élvonalba kerüljünk. Lovaink erre igen alkalmasak és van

■ 1. Török László | 2. Tóth Sándor eredményhirdetésen Rádiházán (1979). A díjátadó Monspart Gábor (balról), valamint Adorján Ferenc és Török László (háttal) | 3. Grózner István és Kaviár (1972. fk. k., Savic xx – Carmen-131, Csákó-77)

és az erre való felkészülés fontossága [...]. Végezetül annyit; kérem az elnökséget, hogy egy elnökségi ülésen foglalkozzon a military sport helyzetével, melyre hívja meg azokat, akik ezzel a sporttal foglalkoznak, hogy véleményüket, tapasztalataikat elmondhassák.

Ismételten kijelentem, hogy ezzel a sporttal kell foglalkozni, mert ebben eredményeket lehet elérni, ami nemcsak a sportérték miatt, hanem tenyésztői és közgazdasági vonzata miatt is szükséges.”

A verseny egyik magyar származású bírójának véleményét és az akkori magyar militarysportról alkotott véleményét is szeretnénk megosztani az olvasóinkkal. Adonyi-Naredy Ferenc FEI-versenybíró így írt a Magyar Lovas Szövetségnek címzett levelében 1979. július 2-án (tárgy: a magyar „military-csapat” szereplése a CCI Ebreichsdorfon): „Engedjék meg, hogy mint nemzetközi FEI versenybíró az Ebreichsdorfbán (Ausztria) megtartott nemzetközi lovasmérkőzésen,

Én a magyar military szereplést 1972 óta, a müncheni olimpia óta ismerem. Ezért engedjék meg, hogy leszögezzem, a military terén egy határozott fejlődés észlelhető. Kár, hogy eddig a magyar lovassport terén nem ezt az ágat fejlesztették ki legjobban, hisz a magyar lófajta épp erre a versenyágra a legalkalmasabb, hisz ugratásban a követelmények az elérhetetlenségig emelkedtek, díjlovaglásban a nemzetközi szereplésre bekerülni még nehezebb!

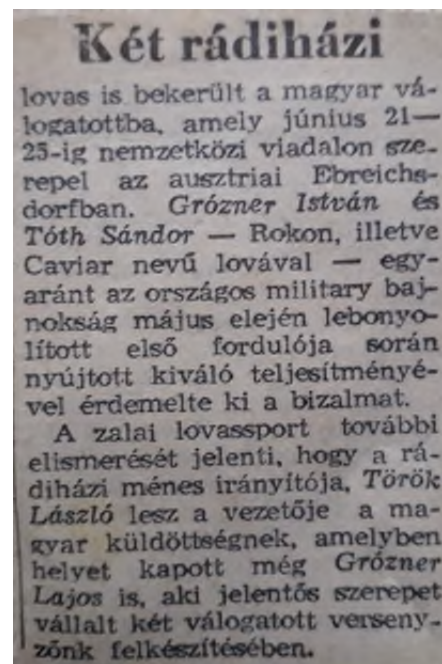
Ezért szerény javaslatom – az eddigi osztórák tapasztalataimat is kiértékelve –, hogy egy kis nemzetnek, jó lovakkal a militaryban a legérdemesebb erőfeszítéseket tenni a nemzetközi szereplésre, a kiváló magyar hajtósport mellett!

Ehhez jó és mindhárom versenyágban (díjlovaglás, terep, díjugratás) járatos lovasok kellene. A magyar lovasok a mostani versenyen már sokkal jobb képet mutattak, mint az előző nemzetközi mérkőzésen. Érdemes ezeket tovább fejleszteni és épp a legjobb lovasokat (ugrólovasokat) kell erre az ágra trenírozni.

A legfontosabb a jó kiképzés, mely a nagy versenyek előtt itt is »központi tanfolyamokon« történik tapasztalt, mindhárom ágban járatos kiváló trénerrel! Példa erre nálunk Visy István, aki az amerikai military csapatot 4 év alatt az ezüstérem megnyerésére vezette Tokióban. Ebből él még ma is a világ legjobb military csapata, az USA military csapata. Visy ma a mi trénerünk, 72 éve dacára még aktív lovas, Salzburgban él. Tehát van még jó magyar tréner, csak helyesen kell kiválasztani.

Erre a lovas sportágra a legjobb lovakat kell bevetni, nem azokat, akik kiöregedtek,

és nem azokat, akik az ugrólovasoknak sem kellene! Erre kiváló tulajdonsággal rendelkezik a nagy magyar lóanyag. Sajnos Ebreichsdorfbán a magyar nehézségeket, a sikertelenséget épp a lóanyag okozta, nem a lovasok. Ez volt az állatorvos-főnök (egyetem tanár) benyomása is, túl elhasznált lovak jöttek erre a nehéz ver-

■ A korabeli sajtó rövid híre az Ebreichsdorfbán készülő militarylovasokról (Zalai Hírlap)

senyre. Ezért volt 3 ló sánta az ugratás előtt, pedig a terepverseny kiváló talajon zajlott, nem is volt túl hosszú, sem megerőltető. Így szerény javaslatom: a legjobb, legkeményebb, lehetőleg magas félvéreket kellene erre a versenyágra kiválasztani.

Összefoglalva: örömmel állapítható meg, hogy a magyar military terén lovas szempontból határozott fejlődés látható, még díjlovaglásban is, amihez egy jobb lóanyag biztosan jobb eredményeket biztosítana!

A jövő évben itt Mölblingben lesz ismét egy nemzetközi verseny, reméljük, hogy a magyar csapatot ismét szeretettel köszönthetjük. Addig is szívélves magyar üdvözléssel: Adonyi-Naredy Ferenc.”

Ez a 79-es nemzetközi verseny adta a lökést ahhoz, hogy a military újra számításba jöjjön az olimpiai részvételt illetően. Egyre több klubbal és egyre nagyobb létszámmal zajlott a magyar bajnokság. Viszont az idő fogyott, hiszen már 1979 végét írtuk, és sem a versenyző együttesek, sem a szervezőcsapat nem állt még össze. Sürgősen cselekedni kellett. Erről majd a folytatásban. Végezetül álljon itt az 1979. évi bajnokság végeredménye a táblázatban.

Tuska Pál

MÚLTIDÉZÉSRE HÍVUNK

E cikksorozat szerzőinek nem feladata a történések miéértjének és okának kutatása, feltárása, mi csak a tények közlésére szorítkozunk. Amennyiben mégis összefüggéseket, esetleg tanulságokat is fellelnének az egyes korszakok sikerei és kudarcai között, akkor lehet, hogy azzal a ma és a jövő sportját is segítjük.

és mint military-szakember (9 évig voltam az osztrák military csapat vezetője), és mint a magyar military csapatok ismerője, rövid, de talán semlegesnek vehető véleményemet adhassam a magyar military-csapat teljesítményéhez. Eme véleményem osztozik Bühler svájci versenybíró véleményével, aki a moszkvai olimpia technikai delegátusa, és akivel együtt bírászkodtam.

Végleges pontállás az országos militarybajnokság II-III. fordulóját után (1979)			
Helyezés	Név	Egyesület	Pontszám
1.	Marosi László	Pilisvölgye SE	2230
2.	Cseresnyés László	VOSE Nagyvázsony	2130
3.	Oláh Mihály	Enyingi MEDOSZ	1270
4.	Tóth Sándor	Baki MEDOSZ	980
5.	Gróznér István	Baki MEDOSZ	930
6.	Horváth Zoltán	Szombathely	840
7.	Végh József	VOSE Nagyvázsony	730
8.	Baranyai Zoltán	Szombathely	380
9.	Schuster Ferenc	Szombathely	230
9.	Szabó Zoltán	Szombathely	230
11.	Gulyás Gábor	Szombathely	130

Játsszatok velünk!

PEGAZUS
A LOVASOK LAPJA

Új rejtvényorozat indul a Pegazus gyerekvatában, vegyétek az újságot minden hónapban és figyeljétek a feladatokat, hogy év végére összeálljon a megfejtés!

A fődíj
egy lovastábor
(vagy lovaglási
lehetőség
azonos értékben)
a Csilló Lovasiskola
felajánlásában

Harmadik díj

Második díj

horze[®]
It's a lifestyle.

- Minden hónapban megajándékozunk a három leggyorsabb beküldőt
- A fődíjat, illetve a Horze által felajánlott második és harmadik díjat azok között sorsoljuk ki, akik év végéig az összes megfejtést helyesen küldték be

NYÍRROTHADÁS

MI EZ A BETEGSÉG?

A patatalpon, a középső nyírbarázda tájékán induló fertőzés, melynek fő oka a nem megfelelő patahigiénia. Tünetel: szürke vagy fekete elszíneződés látszik a nyíron, az elváltozáshoz jellegzetesen kellemetlen szag társul. Nyomásra a terület érzékeny lehet, besüllyedhet.

MI OKOZZA?

Anaerob rothasztó baktériumok támadják meg és oldják fel a nyír szaruját. Idővel rothasztó gombák is társulnak ezekhez.

ROTHASZTÓ SZERVEZETEK

Az anaerob szervezetek ellensége a levegő oxigénje. ANAEROB = LEVEGŐTŐL ELZÁRT Ilyenek a körülmények például:

- a belekben
- a trágyában, trágyalében
- a trágyával szennyezett sárban
- a levegőtől elzárt patarészekben
- tömött szőrrel borított, nedves bőrregegen

MI A NYÍR?

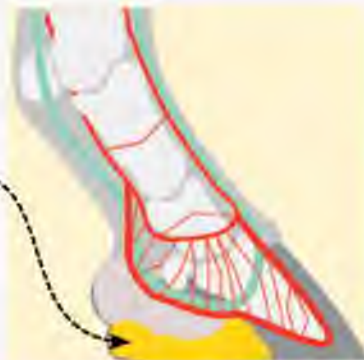
A nyír rugalmas szarulemezekből álló, ék alakú szaruképlet. A pata talpi felületének közepén helyezkedik el.

Részei:

- középen a nyírtest
- a két oldalán húzódó keskeny árok - az oldalsó nyírbarázdák
- a hátsó, középső részén húzódó kisebb árok - a középső nyírbarázda

Néhány érdekesség a nyírről:

- körülbelül ugyanolyan ütemben növekszik, mint a szarufal
- nedvességtartalma a legmagasabb a patában (akár 40%)
- a nyír rendkívül rugalmas: szivacshoz, párnához hasonlítják
- állás közben nem ér a nyír a talajhoz
- mozgás közben a nyír enyhén érintkezik a talajjal

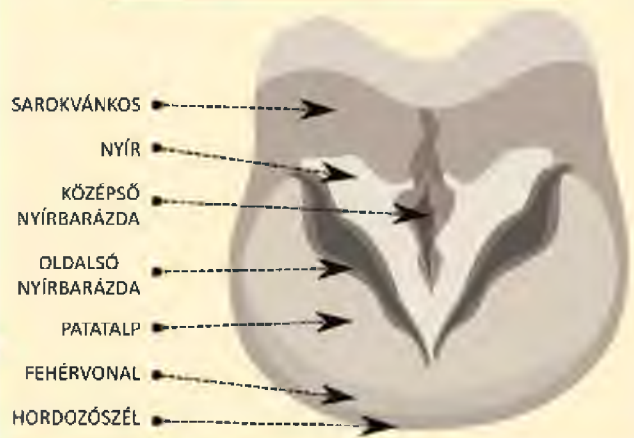

A nyír szövettanilag három részből áll.

Kívül (alul) található a nyírszaru, melyet a nyír irhája termel. Efölött (legfelül) a sejtjes nyír helyezkedik el.

Természetes környezetükben a lovak kb. napi 14-16 órát legeléssel töltenek, miközben folyamatosan mozgásban vannak. Ez a lépkedő, de folyamatos mozgás (séta!) a patamechanizmus révén biztosítja a lábvégek megfelelő keringését.

FELEMÉLT PATA: alulról-hátulról látható részek

A NYÍR, MŰKÖDÉS KÖZBÉN

Régi szólásmondás, hogy „A lónak öt szíve van!” Ez a nyír vért pumpáló tevékenységére utal.

- A nyír ék alakja a csúszásgátlásért felel, ugyanakkor rugalmassága miatt a rezgéscsillapításban is szerepe van.
- A sejtjes nyír gazdagon átszőtt vérerekkel. A patamechanizmus működése során elősegíti a lábvégek keringését.
- A pata szöveteinek oxigén- és tápanyagellátása a lábvég keringésétől függ: a szövetek stabil felépüléséhez és regenerációjához megfelelő keringés szükséges!

Álló helyzetben a nyír nem ér le a talajra és nem működik a patamechanizmus

Mozgásban a terhelés a rugalmas pata alakváltozását okozza, aminek következtében a nyír lelapul.

Álló helyzetben a lábvégek keringése lelassul, aminek hosszú távon sok káros következménye lehet.

Mozgás közben a szivacos szerkezetű nyír pumpaként működik: a lábvégek keringését élénkíti.

Illusztráció, szöveg: Marlon Zsófia - www.fitocavallo.hu; fitocavallo@gmail.com

Szerkesztés: Dr. Bába András - lóspecialista állatorvos; www.polequi.hu; enq.ik@polequi.hu

HAJLAMOSÍTÓ TÉNYEZŐK

Minél több hajlamosító tényező áll fenn egyidejűleg, annál nagyobb az esély a nyírrothadás kialakulására.

ANATÓMIA

A túlzottan szűk patákban (például a bakpata ilyen) a nyírbarázdák mélyek, nehezen tisztíthatók, levegőtől elzárt a belsejük.

REPEDÉSEK, RÉSEK

A tápanyaghiány, emésztési zavar vagy a száru túlzott kiszáradása miatt repedező pata szűk rései kedveznek a rothasztó szervezeteknek.

NEDVES IDŐSZAK

A nedvesség nem árt a patáknak, sőt, bizonyos fokig hidratálja azokat. Tartósan azonban felpuhítja a szarut, meggyengíti a szövetet.

TÚLZOTT FARAGÁS

Ha túl kicsire faragják a nyírt a kőrmölnél, nem ér le a talajra, a patamechanizmus korlátozott lesz, csökken a pata vérkeringése.

TRÁGYALÉ, ALOM

A trágyalében és a trágyában található ammónia (erős lúg!) feloldja a száru anyagát, meggyengítve ezzel a nyír szaruját.

ÉRSZŰKÜLET

A vénás erek szűkületére hajlamosító betegségek (pl. inzulinrezisztencia, Cushing) esetében gyakoribb a nyírrothadás.

MOZGÁSHIÁNY

Álló helyzetben a nyír nem ér le a talajra, nem működik a patamechanizmus: a pata vérkeringése és a szarus sejtek képződése lelassul.

PATAHIGIÉNIA HIÁNYA

Ha nincs mindennap kikaparva a ló patája, akkor a beékelődött trágya kiváló táptalajt nyújt a rothasztó mikrobnak.

TÚL MÉLY KIVÁGÁS

Régen divat volt a nyírbarázdák túlzott kimélyítése. Ez nagyon káros, mert a mély nyírbarázda nehezebben takarítható.

NYÍRROTHADÁS KEZELÉSE

A patkolókovács kezdi meg, a ló tulajdonosa folytatja. Súlyos esetben az állatorvos sebészileg beavatkozik.

1. PATKOLÓKOVÁCS

- a rothadó szövetet eltávolítja, a patát megtisztítja
- a nyírt szabaddá teszi: jól szellőző mélyedéssé alakítja
- a patát szakszerűen alakítja: nem faragja ki túl mélyen!

2. LÓ GAZDÁJA

Kezdetben napi 2-3, később napi 1 kezelés:

- tisztítás patakaparóval, kefével; öblítés vízzel
- szárítás
- fertőtlenítés speciális szerrel
- víztaszító réteg feltele a patára (kátrányos pataszír, pataolaj)
- hasznos belsőleg gyógynövényekkel etetni a lovat: pataszaru növekedését segítő, immunerősítő, vérkeringést javító, gyulladást csökkentő, májvédő gyógynövényekkel

Patakaparóval mind a három nyírbarázdát ki kell tisztítani, majd a kefével ki kell dörzsölni a maradékot. Mindennap!

MEGELŐZÉS

- pataszövet erősítése (bélfóra támogatása, biotin, cink, fehérjék)
- nyírbarázdák nem túl mély kialakítása
- száraz alom, padozat, kifutó, karám
- hidratáláshoz kevés nedvesség (harmatos fű, patamosás)
- mindennap patakaparás (patakefe-használattal)
- túlzott szárazság, illetve nedvesség ellen víztaszító réteg (pataolaj)
- mozgáslehetőség (séta) a patamechanizmus fenntartásához
- rehabilitáció alatt lehetőség szerint kontrollált séta, előzetesen az állatorvossal egyeztetve
- gyógynövények etetése: az anyagcsere és a keringés támogatására

PATARÁK

A patarák nem valódi rák. A szarutalpat termelő irha gyulladásos és rendellenes szövetszaporulattal jár, nehezen gyógyítható betegség. Általában régóta fennálló és elhanyagolt nyírrothadás következményként alakul ki, de autoimmun betegség is lehet a háttérben. A megbetegedett irha megfelelő száru helyett egy burjánzó, karfiol-szerű, olajos, rossz minőségű, mállekonny anyagot termel, melynek műtéti eltávolítása esetenként gyógyuláshoz is vezethet.

Az elhanyagolt nyírrothadás patarákhoz vezethet!

A hobbilovaglás koronája, avagy anyukád *a tereplovaglás*

A tavasz közeledtével egyre többen kívánczunk a fedeles lovarda falai közül a természetbe. A környezetünk minden évszakban felkínál szebbnél szebb képet, legyen az színekavalkádba öltözött levelekkel tarkított ősz, minden élénk színben pompázó, ereje teljét tükröző nyár, gyönyörű hótakaróval borított táj vagy a megújulni vágyó, ébredező tavasz.

Ráadásul nem pusztán a lovasok vágyakoznak, hanem társaink, a lovak is. Az elmúlt időszakban bizonyára lovasoktatód, edződ ritkán vitt tereplovaglást, hiszen a fagyott talaj, a heves szélviharok, a csúszós utak nem kedveznek a biztonságos kikapcsolódásnak. Minden esetben fogadd meg oktatód intelmeit, nemcsak azért, mert ő a felnőtt, hanem mert kellő tapasztalattal rendelkezik azzal kapcsolatban, hogy milyen veszélyek leselkedhetnek rád, a többi lovasra és a lovakra is.

Ne feledd, a lovaglás veszélyes sport, mely azonban a kellő szabályok betartásával a legjobb kikapcsolódás lehet.

Ha voltál már tereplovagláson, ha nem, tisztában kell lenned ezekkel a szabályokkal, így a terepvezető munkáját is segítheted. Nagyon fontos, hogy olyan terepvezetővel soha ne menj ki lovagolni, aki:

- kiskorú, mint te,
- ittas, ha csak egy doboz sört ivott is,
- lóháton dohányzik (nemcsak kiábrándító, balesetveszélyes is),

- nem ismeri az alábbi szabályokat vagy nem tartja be maga sem,
- nem tiszteli a ló lényét, például a terepmunkát büntetésnek szánja,
- ismeretlen számodra és nincs tudomásod a szaktudásáról.

Ha új helyen készülsz kilovagolni, mindenképpen előbb menj el, nézd meg az ottani körülményeket és lovagolj is karámban, hogy megismerhesd a terepvezetőt és esetleg azt a lovat, amelyikkel kilovagolsz majd. Ez rendkívül fontos, remélhetőleg a lovarda

FOTÓ: SOMOGVÁRI ANETT

szabályai is engedik, és a terepvezető is kíváncsi a tudásszintedre, hiszen neki kell megterveznie a lovasok tükrében, hogy milyen időtartamú, nehézségű (jármódok), útvonalú és csapat-összetételű programot szervezzon, arról nem is beszélve, hogy melyik lovára ültessen. Ezek nélkül szinte megúszhatatlan a baleset, pedig a tereplovaglás legfontosabb követelménye, hogy elkerüljük a veszélyt, majd hogy jól érezze magát a lovas és a ló egyaránt.

Nem szabad megfélemlenünk arról, hogy a ló abban az esetben érzi jól magát, ha a lovasa kellőképpen képzett. A félelem mindig bajt okoz. Amennyiben félsz, ne menj ki terepre! Bajba sodrod nemcsak magad, hanem a többieket is. Elképzelhető, hogy nem félős vagy, pusztán belátod azt, amit a környezeted nem,

„Amikor úgy érzed te és a terepvezető is, hogy készen állsz, kezdő csoportba jelentkezz, mely nem túl nagy létszámú”

hogy nem tart ott a tudásod, hogy kilovagolj. Ez a jobbik eset, mert legalább te belátod. Mit tehetsz, hogy ez változzon? Képezd addig magad, amíg minden jármódban biztonságosan lovagolsz. Lovagolj sokat kengyel nélkül. Sétálj el a pá-

lyától egyre messzebb, persze egy másik lovas társaságában, hogy lásd, lovad nem fél. Majd amikor úgy érzed te és a terepvezető is, hogy készen állsz, kezdő csoportba jelentkezz, mely nem túl nagy létszámú. A három-négy fő ideális választás. Tízfős csoportban nagyobb az esélye a problémáknak, illetve a felelős kevésbé tud majd rád figyelni.

Amikor eljön a nagy nap, mindenképpen időben érkezz a lovardába! A kapkodás sosem jó. Kérdezd meg, hogy melyik lóval mész, melyik a felszerelése. Ismerkedj meg vele, vagy ha már ismered, üdvözlödd a lovad, majd tisztítsd meg. Ha már terepképes lovas vagy, biztosan megy egyedül is. A lóápolás kitűnő alkalom arra, hogy felmérj, nincs-e a lovadnak/pónidnak feltörése a marján, az oldalán vagy bármely testrészén sebesülés. Sérült lóval soha ne lovagolj! Állatkínzás, rád nézve pedig veszélyes.

Az alapos tisztítás után vedd szemügyre a ló felszerelését. Nem rakhatsz fel szakadt kantárt, nyeret. Ha ép a felszerelés, igyekezz tisztán a lóra helyezni. Tiszta nyereg-alátétet válassz, nyeregemelőt vagy zselét, a heveder is feltörheti, ha koszosan vagy rászáradt izzadsággal pakolták el. A kantár is legyen ápolat, a zabla tiszta, hiszen te sem vennél a szádba mocskos zablát. Egyenetlen talajon fogtok lovagolni, ne feledkezz meg a lábvédőkről. Ínvédő, bokavédő, akár pataharang is kerülhet a lóra. Említenem sem kell, hogy tisztán helyezzük fel a lóra/pónira. Ha bizonytalan vagy, mindig kérj segítséget!

Ezt követően a saját felszerelésedet is ellenőrizd. Ruházatod legyen tiszta, rendes, lovaglásra alkalmas. Tereplovaglásra még nyáron is ajánlott a hosszabb ujjú felsőrész, mely védelmet nyújt az égető nap és a benyúló gallyak elől. Természetesen kötelező a biztonsági kobak és a gerincvédő használata. Fontos a lovaglőkesztyű, és érdemes magaddal pálcát vinni, hiszen előfordulhat, hogy a lovad ellenszegül, s nem áll majd rendelkezésre segítő, hogy utánad hozza.

Miután a csapat elkészült, körbezárt területen kell mindenkinek lóra szállnia. Egy felelős személy ellenőrizze, hogy valóban megfelelően helyezted-e föl a szerszámokat, jól állítottad-e be a kengyelt. 10-15 perces próbalovalagással kell kezdődnie a kilovaglás-

nak a körbezárt karámban. Ez egyrészt be-
melegíti kissé a lovakat, másrészt időben ki-
derülhet, ha esetleg az egyik ló sánta, vagy
ha valamelyik frissebb a kellesénél.

A terep vezetője ismerteti a tereplovaglás
szabályait, majd meghatározza a kilovag-
lás módját. Lássuk a szabályokat. Minden

haladnak-e vagy eloszlásban, valamint,
hogymit tegyünk vész esetén. Oldal- és
hosszanti irányban is figyelned kell a távol-
ságok betartására, ezt már a zárt pályán
megtanulhattad.

A megfelelő sorrend betartása kardinális
kérdés lehet, ne engedjük a lovakat előzni!

őket, így új tag esetén a vezető remélhető-
leg kombinálja a kettőt.

A tereplovaglás során etikus lovasként vi-
selkedj! Köszönj a szembejövőknek, a ve-
zető utasítására engedjétek el őket, ha út-
szűkület van, semmiképpen ne szemtelj,
és figyeld a lovad állapotát.

Óvakodj a szabadon lévő kutyáktól, a tere-
pen mozgó motorosoktól, autósoktól,
lovaskocsiktól, de a stílusod mindig legyen
udvarias. Találkozhattok vadon élő állatok-
kal, ezektől lovad/pónid megriadhat. Hig-
gadtan kezeld a helyzetet, soha ne távol-
lodj el a csapattól, és ha elcsendesedett a
helyzet, nyugtasd meg lovadat.

A tereplovaglásnak óriási hagyománya és
divatja van, de soha ne feledd, hogy akkor
élvezetes mindenki számára, ha a fenti út-
mutatást betartod. A későbbiekben hosz-
szabb lovaglásokra, túrákra is benevez-
hetsz és biztosan élvezni is fogod, mert fel-
készült leszel!

Csilló Rita

„Sérült lóval soha ne lovagolj! Állatkínzás, rád nézve pedig veszélyes”

esetben a vezető megy elől, és a lovak
egymásutániságát ő határozza meg, hi-
szén ő ismeri a lovakat és a lovasokat, ő
vállalja a felelősséget a csoportért. Ennek
megfelelően mindenki, aki részt vesz a
programon, köteles az utasításainak eleget
tenni. Ezt előre el kell fogadni és ekképpen
viselkedni. A sorrend és lovak kiválasztá-
sán túl a vezetőre bízunk azt is, hogy a lo-
vasok sorban követik-e egymást, kettesével

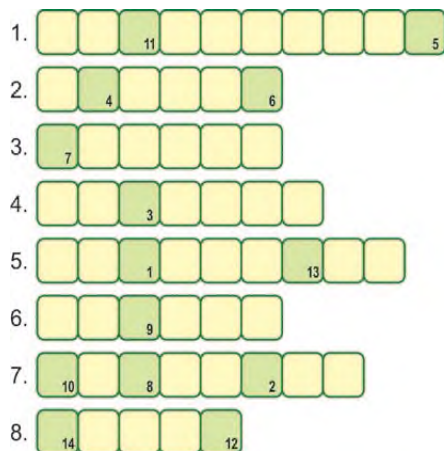
A vezető előzetesen is elmondja, hogy mit
kell tenned, ha baj történik, de közben is
figyel rád. A biztonság kedvéért, ha neked
vagy valamely társadnak gondja akad, je-
lezz előre Állj! vezényszóval. A terjengős
mondatokat nem fogják az előrébb lovag-
lók érteni.

A jármód- és iramváltásokat a vezetőd jelzi
hang- és jobb esetben karjelzésekkel is.
Utóbbiak akkor hasznosak, ha ismered

Miért szeretjük annyira a lovakat?

Számtalan oka van annak, hogy vonzódnak a lovakhoz és élvezzük e csodás
állatok barátságát. Csokorba szedtünk tíz dolgot, amiért szerethetjük őket. A
rejtvényben a lovak beszélnek hozzánk. Hogy miről? Ezt neked kell kitalál-
nod, és beírnod a rejtvényhálóba. Majd a számozott négyzetek betűiből ki-
alakul az első szerethető tulajdonság.

1. Ezzel a ritka fogú eszközzel ápolják a hosszú szőreinket.
2. Lovaglás előtt ezt teszik a hátunkra.
3. Az egyik szülőm számár volt, a másik ló, erős és teherbíró vagyok.
4. A legyőzhetetlen csodakanca neve.
5. A szakirodalmi „alapvető lótipusok” közül ebbe a csoportba tartozom.
Kevésbé tömeges, finomabb csontozattal rendelkezünk, emiatt elsősorban
minket használnak a lovassportokban.
6. A családomban népiesen így hívják a felnőtt hímeiket.
7. Kiscsikóink ennyi hónapig növekszenek a kancák méhében.
8. Itt futkározunk a friss levegőn, ha a mezőre nem mehetünk.

KÜLDD BE ÉS NYERJ!

Ha megvan a megfejtés, küldd el a tompe.anna@magyarmezogazdasag.hu e-mail-címre, vagy postán a kiadó címére (Magyar Mezőgazdaság Kiadó, 1141 Budapest, Mirtusz u. 2.), az e-mail tárgyába, vagy a borítékra írd rá, hogy „Pegasus gyerekvat”.

- Minden hónapban megajándékozunk a három leggyorsabb beküldőt.
- Aki pedig év végéig az összes megfejtést helyesen beküldi, annak már csak némi szerencsére van szüksége, hogy részt vehessen a Csilló Lovasiskola lovastáborában, vagy megnyerje a Horze értékes lófelszereléseit.

ÉLETKÉPEK február

FOTO: SOMOGYÁRI ANETT

Magyar Lovassport Szövetség

**Díjugrató országos fedett pályás
minősítőverseny,
Kecskemét (Airvent)**

2020. január 31. – február 2.

Január 31., péntek:

1. vrsz. 90 cm nyitott

1. Piroska Csaba – Grace / Hetényegyházi Hullám
2. Gál Balázs Milán – Ronja / Csilló Lovas E.
3. Bacsa Rajmund – Nikol Heart / Kéktói Ménes SE

2. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Kormos János – Alzuba / Mizsei Lovastanya SE
2. Piroska Csaba – Mystic / Hetényegyházi Hullám
3. Szász Mihály – Cappuccino Nadli F / Csikós és Tsa Kft.
3. Török Sándor – Arania Z / Lázár Lovaspark SE

3. vrsz. 100 cm kezdő lovak

1. Szamosi Csenge Kata – Parázs / MLSZSZ
2. Kovács Bettina – Honey / Táltos Lovas Baráti Kör E.
3. Földi Dávid – Fokos Figaro / Vital Lovas Klub
3. Csótó Liliána – Anna / Babilon Lovasklub E.

4. vrsz. 100 cm nyitott

1. Török Sándor – Roxette / Lázár Lovaspark SE
2. Potocska Attila – Pasadena CS / Mezőhegyesi Ménes KH SE
3. Pál Dominika – PM Limeron / Airvent Lovas Club

5. vrsz. 105 cm nyitott

1. Kovács Dorina – PM Oregon / Trió Lovasklub Kft.
2. Szigeti Cintia Kitti – Amulet / Epona Lovas SE
3. Farkas Nóra – Merszi / Szabadidő Lovasok SE

6. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Hóman Lili – Ister / Airvent Lovas Club
2. Pataki Anna Dorottya – PM Las Vegas / Airvent Lovas Club
3. Hajdú Kitti – Nadli Feeling F / Hódmezővásárhelyi SLE

7. vrsz. 110 cm amatőr

1. Koska Szabina – Kincsem Adria / Csilló Lovas Egyesület
2. Nagypál Eszter – K-Genova / Hódmezővásárhelyi SLE
3. Bölecz Virág Ráhel – Filibert / Kiskunhalasi LTSE

8. vrsz. 110 cm nyitott

1. Ábrahám Zsófia – Don Lino / Túrkevei Városi SE
2. Hriazik Tamás – PM Carentina / Airvent Lovas Club
3. Csengery Dóra – Koko Loko / Antal Tanya LSC

9. vrsz. 120 cm nyitott

1. Füzér Gábor – Cariona / Kiskunhalasi LTSE
2. Braunitzer Enikő – PM Balouville / Airvent Lovas Club
3. Hajnal Eszter Virág – PM Arosa / Airvent Lovas Club

10. vrsz. 125 cm nyitott

1. Ábrahám Zsófia – PM Diamantina / Túrkevei Városi SE
2. Horváth Balázs – PM Casello / Airvent Lovas Club
3. Horváth Balázs – PM Baltimore / Airvent Lovas Club

Február 1., szombat

11. vrsz. 90 cm nyitott

1. Madarász Lili – Cuki Baba / Alfonz Dömsödi LK
2. Tóth Erika – Karenzo / Lovas Csodavilág E.
3. Kiss Lilla – Quartus / Debreceni Lovasklub

12. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Rózsa Giitta – Giorgia / Félegyházi LK
2. Tóth Erika – Karenzo / Lovas Csodavilág E.
3. Kocsis Maja – Sziriusz / Ceglédi Lovaskör SE

13. vrsz. 100 cm kezdő lovak

6. Jokán Gábor – Parázs / Alfonz Dömsödi LK
6. Jokán Gábor – Cocconut / Alfonz Dömsödi LK
6. Tóth Dorina – Katica / Veres-Team LSE
6. Csótó Liliána – Anna / Babilon Lovasklub E.
6. Kocsis Maja – Sziriusz / Ceglédi Lovaskör SE
6. Madarász Lili – Cuki Baba / Alfonz Dömsödi LK

14. vrsz. 100 cm nyitott

1. Kelemen Zita – Luise / Orgoványi Lovas Klub
2. Bellabás Luca – Agropoint Carmen III / Öregkő Lovasai E.
3. Bellabás Luca – Ballerina SZ / Öregkő Lovasai E.

15. vrsz. 105 cm nyitott

1. Török Sándor – Ekano / Lázár Lovaspark SE
2. Kelemen Zita – Luise / Orgoványi Lovas Klub
3. Bodrogi Kata Hanna – Papipa / Kéktói Ménes SE

16. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Karasszon Dániel – King of My Heart L / Debreceni LA KH

17. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Bacsa Rajmund – Linzer / Kéktói Ménes SE
2. Frank Dániel – Kármén B / Ördöglovas SE
3. Frank Dániel – Franky / Ördöglovas SE

18. vrsz. 110 cm amatőr

1. Bölecz Virág Ráhel – Filibert / Kiskunhalasi LTSE
2. Farkas Virginia – Dollár / Airvent Lovas Club
3. Halász Petra – Firefly / Hetényegyházi Hullám

19. vrsz. 110 cm nyitott

1. Ábrahám Zsófia – Don Lino / Túrkevei Városi SE
2. Ábrahám Zsófia – Forella / Túrkevei Városi SE
3. Hajdú Kitti – Anabelle / Hódmezővásárhelyi SLE

20. vrsz. 120 cm nyitott

1. Füzér Gábor – Cariona / Kiskunhalasi LTSE
2. Herczeg Csaba – Furioso XLIII-144 Flúgos / Aranyági LK
3. Braunitzer Enikő – PM Banderas / Airvent Lovas Club

21. vrsz. 125 cm nyitott

1. Fodor Gábor – Rádiháza Garnier / Equina Lovasklub
2. Fazekas István – Spirit / Határőr Dózsa SE
3. Braunitzer Enikő – PM Balouville / Airvent Lovas Club

22. vrsz. 130 cm nyitott

1. Ábrahám Zsófia – PM Diamantina / Túrkevei Városi SE
2. Horváth Balázs – PM Casello / Airvent Lovas Club
3. Horváth Balázs – PM Lavarone / Airvent Lovas Club

Február 2., vasárnap:

23. vrsz. 90 cm nyitott

1. Kujbus Lili – Evita / Trió Lovasklub Kft.
2. Vadócz Katalin – Nelson / Berri SE
3. Sári Mia Sarolt – Bon Carrière / Állatorvos-tud. Kar TLC

24. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Tóth Erika – Karenzo / Lovas Csodavilág E.
2. Vadócz Katalin – Nelson / Berri SE

25. vrsz. 100 cm kezdő lovak

1. Scheik Vanda – Jaqueline / Vital Lovas Klub
2. Kujbus Lili – Evita / Trió Lovasklub Kft.

Magyar Lovassport Szövetség

26. vrsz. 100 cm nyitott

1. Kovács Luca – Cassaletto / Airvent Lovas Club
2. Sári Mia Sarolt – Bon Carière / Állatorvos-tud. Kar TLC
3. Bellabás Luca – Ballerina Sz / Öregkő Lovasai E.

27. vrsz. 105 cm nyitott

1. Török Sándor – Arania / Lázár Lovaspark SE
2. Bacsa Rajmund – Figurás Tango / Kéktói Ménes SE
3. Vámosi Lilla – Sűgő / Pauer LK

28. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Zákány-Rácz Zsuzsanna – Odett / Mezőhegyesi Ménes KH SE

29. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Bacsa Rajmund – Linzer / Kéktói Ménes SE
2. Nagy Anna – Sparta Rouge / Öregkő Lovasai E.
3. Bacsa Rajmund – Figurás Tango / Kéktói Ménes SE

30. vrsz. 110 cm amatőr

1. Hajdú Petra – Bognár Hamvas / Diva Sport Lovasklub
2. Németh Viktóra – Rádiháza Görögtánc / Gerje LSE
3. Hajdú Dóra – Poppy Paste F / Diva Sport Lovasklub

31. vrsz. 100 cm nyitott

1. Nagy Anna – Comotiel / Öregkő Lovasai E.
2. Zákány-Rácz Zsuzsanna – Odett / Mezőhegyesi Ménes KH SE
3. Hajnal Eszter Virág – PM Forward / Airvent Lovas Club

32. vrsz. 120 cm nyitott

1. Hriazik Tamás – PM T'Angel / Airvent Lovas Club
2. Braunitzer Enikő – PM Toledo / Airvent Lovas Club
3. Török Sándor – Mr. Bravo / Lázár Lovaspark SE

33. vrsz. 125 cm nyitott

1. Horváth Balázs – PM Baltimore / Airvent Lovas Club
2. Ábrahám Zsófia – Ciboulette du Gibet / Túrkevei Városi SE
3. Braunitzer Enikő – PM Balouville / Airvent Lovas Club

34. vrsz. 135 cm nyitott

1. Horváth Balázs – PM Stanford / Airvent Lovas Club

2. Horváth Balázs – PM Casello / Airvent Lovas Club
3. Vecsei Lili – PM Fortuna / Airvent Lovas Club

Díjugrató országos és regionális verseny, Kaposvár

2020. február 8–9.

Február 8., szombat:

1. vrsz. 70-75 cm felkészítő

Nyitott

1. Lang István – C-Sylvester Van Maarle Z / Canton Lovas Klub

1. Nemes Dorottya Andrea – Sáripuszta Index / Lovasakadémia SC

3. Dencs Veronika – Panni / T-Enselle Sport-egyesület

REV-felkészítő

1. Sugár Viola – Lili / Kalafarm SE

1. Simonics Gréta – Luidsor / Pro Equus Lovas Klub

1. Vései Maja – I&H Hearbeat / Bellandor LKE

2. vrsz. 80-85 cm felkészítő

Nyitott

1. Kiss Szabolcs – Cassus / Taszári Vital LSC

1. Ligner Janka – Ikon-M / Vasszécsényi LE

1. Unger Patrícia – M-Ippon of Sáripuszta / Bábolna SE Lovas Sz.

1. Borbély Dóra – Bellissima / Lovasakadémia SC

1. Nemes Dorottya Andrea – Sáripuszta Index / Lovasakadémia SC

1. Hodics Miklós – Quetra St. John's / Somogyjádi Szabadidő SE

1. Halas Adél Anna – Zizégő / Lovasakadémia SC

REV-felkészítő

1. Vései Maja – I&H Heartbeat / Bellandor LKE

1. Sugár Viola – Lili / Kalafarm SE

1. Kulcsár Petra – Zizi St. John's / Somogyjádi Szabadidő SE

3. vrsz. 90 cm nyitott

1. Ludányi Anna – Sáripuszta Keringő / Lovasakadémia SC

1. Munn Nicole Sára – Jubella (póni) / Szentlőrinci Túra SZI SLE

3. Hauk Zsófia – Arzén / Lovasakadémia SC

4. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Bujtor Roland – Criss-Cross / Pro Equus Lovas Klub

2. Mlinkó Dóra – Caittha d'Elsendam Z / Univerzum LK Etei SE

3. Varga Balázs – Jailbird / Sumi Equi-Sport Kft.

5. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Bérczy Anna – Pegazus L / Simonpuszta NLHE

2. Kiss Luca Lilla – Karaván / PCSLE

2. Rataics Flóra – Tobi (póni) / Univerzum LK Etei SE

6. vrsz. 100 cm nyitott

1. Kiss Szabolcs – Zora / Taszári Vital LSC

2. Tózsér Tibor – T. T. Paloma / Pécsi Lovasklub Kft.

3. Lukács Rita Evelin – Quel Garcon / Szikszai Military LSE

3. Lukács Rita Evelin – Quel Garcon / Szikszai Military LSE

7. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Szentirmai Péter – Lagretta HB / Ácsi

- Kinizsi SE

2. Jakli Norina – Jesmar / Magyar Póni Klub Sz.

3. Bujtor Roland – Cartoon Hero / Pro Equus Lovas Klub

3. Bujtor Roland – Cartoon Hero / Pro Equus Lovas Klub

8. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Stiedl Anna Blanka – C'est la Vie R /

- Varga Ménes GYLE

2. Lukács Rita Evelin – Quel Garcon /

- Szikszai Military LSE

3. Benczik Petra – Nelson Van Het

- Goterengenveld / Univerzum LK Etei SE

9. vrsz. 110 cm amatőr

1. Takács Lili – PM Callister II / Taszári Vital LSC

2. Békási Antónia – Edison / Horseman Lovassport Egyesület

3. Sági Fanni – Poker / Lovasakadémia SC

10. vrsz. 110 cm nyitott

1. Ludányi Anna – Hanne / Lovasakadémia SC

2. Papp Benita – Honey Boy / Pro Equus Lovas Klub

3. Szapper Soma – TT Darisca / Pécsi Lovasklub Kft.

3. Szapper Soma – TT Darisca / Pécsi Lovasklub Kft.

11. vrsz. 120 cm nyitott

Nyitott

1. Nagy Júlia – Kincsem Royal Flush /

- Kalafarm SE

2. Nagy Júlia – Királyhágó / Kalafarm SE

3. Papp Péter – Fons et Origo / Völgység Lovas Egyesület

Fiatallóvas

1. Nagy Evelin – Montague / Ajkai LHE

2. Stiedl Anna Blanka – C'est la Vie R /

- Varga Ménes GYLE

3. Pataki Anna Klára – Nitro by Boris /

- Szikszai Military LSE

Magyar Lovassport Szövetség

12. vrsz. 130 cm nyitott

1. Papp Péter – G. Zail / Völgység Lovas E.
2. Kurnyák Ágnes – Queenlan / D-Team SE
3. Szücs Zoltán – Gigant / TwinSport SE

Február 9., vasárnap:

13. vrsz. 70-75 cm felkészítő

Nyitott

1. Lang István – C-Sylvester Van Maarle Z / Canton Lovas Klub

1. Vámosi Lilla – Sleipnir / Pauer LK

1. Dencs Veronika – Panni / T-Enselle Sporte.

REV-felkészítő

1. Szalai Sarolta – JB Kadarka / Szabadidő Lovasok SE

1. Simonics Gréta – Luidsoir / Pro Equus L. K.

1. Vései Maja – I&H Heartbeat / Bellandor LKE

14. vrsz. 80-85 cm felkészítő

Nyitott

1. Sótónyi Dóra Anna – Chuck Norris / Somogyjádi Szabadidő SE

1. Ligner Janka – Ikon-M / Vasszécényi LE

1. Unger Patricia – M-Ippon of Sárípuszta / Bábolna SE Lovas Sz.

1. Borbély Dóra – Bellissima /

Lovasakadémia SC

1. Dencs Veronika – Panni / T-Enselle Sportegyesület

REV-felkészítő

1. Fenyőházi Letícia – Calais / Szentlőrinci Túra SZI SLE

1. Vései Maja – I&H Heartbeat / Bellandor LKE

1. Sugár Viola – Lili / Kalafarm SE

1. Szalai Sarolta – JB Kadarka / Szabadidő Lovasok SE

1. Kulcsár Petra – Zizi St. John's /

Somogyjádi Szabadidő SE

15. vrsz. 90 cm nyitott

1. Bozsánovics Lidija – Sárípuszta Julianus / Lovasakadémia SC

2. Bukor Barbara Melinda – Lex Kabóka / Kabakán Kft.

3. Székelyhidi Nóra – Hannibál / Lovasakadémia SC

16. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. Hinger Andrea – TH Corydon /

Szentlőrinci Túra SZI SLE

2. Kiss Luca Lilla – Karaván / PCSLE

3. Simonics Imre – Luidsoir / Pro Equus Lovas Klub

17. vrsz. 100 cm nyitott

1. Simonics Imre – Nic von der Wart / Pro Equus Lovas Klub

2. Unterhuber Nóra – Logan / Pécsi Lovasklub Kft.

3. Gábor Lili Dorina – Rádiháza Írtáncos / Lovasakadémia SC

18. vrsz. 105 cm 5 éves lovak

1. Bujtor Roland – Criss-Cross / Pro Equus Lovas Klub

2. Szentirmai Péter – Nobel / Ácsi Kinizsi SE

19. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Pataki Anna Klára – Cover Girl AK / Szikszai Military LSE

2. Stiedl Anna Blanka – C'est la Vie / Varga Ménes GYLE

3. Czákó Rebeka Tímea – Charlie Firpo / Lovasakadémia SC

20. vrsz. 110 cm amatőr

1. Balla Nikolett – Sziszkó / Szikszai Military LSE

2. Tátrai Blanka – Sárípuszta Ígéret / Lovasakadémia SC

3. Papp Benita – Honey Boy / Pro Equus Lovas Klub

21. vrsz. 110 cm nyitott

1. Kiss Szabolcs – Zora / Taszári Vital LSC

2. Szapper Soma – TT Darisca / Pécsi Lovasklub Kft.

3. Ludányi Anna – Hanne / Lovasakadémia SC

22. vrsz. 115 cm 6 éves lovak

1. Bujtor Roland – Cartoon Hero / Pro Equus Lovas Klub

2. Varga Balázs – Sárípuszta Korfu / Sumi-Equi Sport Kft.

3. Szentirmai Péter – Lagretta HB / Ácsi Kinizsi SE

23. vrsz. 120 cm nyitott

Nyitott

1. Nagy Júlia – Királyhágó / Kalafarm SE

2. Szemerei Vivien – Katrina / Szikszai Military LSE

3. Sebők János – Wonder van Hazelberg / Zsanai Lovas Sport Klub

Fiatallóvas

1. Gátfalvi Kira – Grappa / Pulai Lovaspark SE

2. Nagy Evelin – Montague / Ajkai LHE

24. vrsz. 125 cm nyitott

1. Nagy Júlia – Kincsem Royal Flush / Kalafarm SE

2. Sebők János – Caracas / Zsanai Lovas Sport Klub

3. Sebők János – Wonder van Hazelberg / Zsanai Lovas Sport Klub

Fiatallóvas

1. Pataki Anna Klára – Nitro by Boris / Szikszai Military LSE

2. Stiedl Anna Blanka – C'est la Vie R / Varga Ménes GYLE

25. vrsz. 130 cm nyitott

1. Szentirmai Péter – Express / Ácsi Kinizsi SE

2. Kurnyák Ágnes – Queenlan / D-Team SE

3. Papp Péter – G Zail / Völgység Lovas E.

Díjugrató országos

fedeles verseny,

Budapest (Nemzeti Lovarda)

2020. február 14-16.

Február 14., péntek:

1. vrsz. 90 cm nyitott

1. Schád Zsófia – Contello / Berri SE

2. Sólyom Veronika – First Ronin P. H. / Apolló LSE

3. Szemán Olivér – Cicero / Varga Ménes GYLE

2. vrsz. 100 cm nyitott

1. Dobozi Zsannett – Snoopy / Equina LSE

2. Gulyás Dominik – Ameko Shiherizada / Ameko LSE

3. Fábriáncsics-Nagy Andrea – Cassandra MNM / Fábriáncsics Horses SE

3. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Faluhelyi Ádám – Cordiss / Fábriáncsics Horses SE

2. Kormos János – Alzuba / Mizsei Lovastanya SE

3. Burucs Borbála – Miami de Garder / Viktor-i Sportegyesület

3. Piroska Zoltán – Levendula M / Mezőhegyesi Ménes KH SE

3. Lehotai Máté – Kaaij CHS / Fábriáncsics Horses SE

4. vrsz. 110 cm nyitott

1. Szuhaí Rodrigo – Casino Gold / Gyula Farm Miskolc LSC

2. Tamás Jázmin – Carismo-M / Kenesei Lovas Klub

3. Lakatos Sára – Öcsi / Ameko LSE

5. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Mráz Tamás – El Conthero / Badacsonyi Lovas Sport Club

2. Berkes Máté – Chacco Sz / Gyula Farm Miskolc LSC

Magyar Lovassport Szövetség

3. Faluhelyi Ádám – Messi 4 / Fábianscsics Horses SE

6. vrsz. 120 cm nyitott

1. Ifj. Petrik Béla – Litiithya / Sion Security Kft.
2. Sebők János – Wonder van Hazelberg / Zsanai Lovas Sport Klub
3. Técsy Attila – Nadine / Técsy SE

7. vrsz. 130 cm nyitott

1. Técsy Attila – El Capitan / Técsy SE
2. Reischl Márton – Latino / Vajtai Elit LCSE
3. Técsy Attila – Nikidam Breaker / Técsy SE

Február 15., szombat:

8. vrsz. 90 cm nyitott

1. Czink György – Fortuna Quirinus M / Gyömrői Tövesmajor LE
 1. Súlyom Veronika – First Ronin P. H. / Apolló LSE
 1. Varga Nikolett – Cloud Nine / Pasaréti Honvéd Lovas SE
 1. Holdampf Renáta – Action Balouba Sz / Öregkő Lovasai Egyesület
 1. Holdampf Renáta – Connie / Öregkő Lovasai Egyesület
 1. Túróczi Laura – Pretty Woman / Carussel Lovas SE
 1. Lakatos Sára – Carlos / Ameko LSE
 1. Vandlik Júlia – Hotspot / Krucsó Lovasklub
 1. Szladek Szonja – Jojoba / Máta Ménes SE
 1. Rigó Rebeka Blanka – Ninmiro / Pasaréti Honvéd Lovas SE
 1. Markovich Lili – Zitania / Varga Ménes GYLE
 1. Moravszki Domonkos – Le-Grand / Tiszavasvári SE Lovasliget Lovas Szako.
 1. Bellabás Luca – Agropoint Carmen III / Öregkő Lovasai Egyesület
 1. Tömör-Tones Luca Zoé – Imhotep / Berri SE
 1. Keresztes Gréta Fanni – Paul / Debreceni LA KH
 1. Claessens Sharon – Gina / Viktor-i Sporte.
 1. Hermann Zsófia – Nobel van het Greevenhof Z / Debreceni LA KH
 1. H. Nagy Emma – Kolibri / Colorado Lovasiskola SE
- ## 9. vrsz. 100 cm kezdő lovas
1. Matos Szonja – Fesztivál / Csömöri LTKE
 2. Botos-Fábián Valéria – N-Kannan's Cento / Szentlőrinci Túra, SZI SLE
 3. Botos-Fábián Valéria – Katinka / Szentlőrinci Túra, SZI LSE

10. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Herczeg Csaba – Confetti / Aranyági LK
2. Szuha Péter – Lord Cornet PSZ / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Ifj. Szuha Gyula – Aranykapu Sancasall / Gyula Farm Miskolc LSC

11. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Gulyás Dominik – Hattrick II / Ameko LSE
2. Gulyás Dominik – Ameko Cupido / Ameko LSE
3. Csetényi Lea – Dano / Pasaréti Honvéd Lovas SE

12. vrsz. 110 cm nyitott

1. Szuha Rodrigo – Casino Gold / Gyula Farm Miskolc LSC
2. Garai Gergő – Ilco / Garai SE
3. Jován Richárd – Gésa / Mezőhegyesi Ménes KH SE

13. vrsz. 110 cm amatőr

1. Szabó Krisztina – Hattrick II / Viktor-i Sportegyesület
2. Busi Sándor – Genius / Equest-Sport LC
3. Vajay Dóra – Balouvalley / Varga Ménes GYLE

14. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Faluhelyi Ádám – Messi 4 / Fábianscsics Horses SE
2. Berkes Máté – Chacco SZ / Gyula Farm Miskolc LSC
2. Szladek Máté – Királylány / Máta Ménes SE

15. vrsz. 125 cm nyitott

1. Szekeres Ágota – Equest Balou Belle / Equest-Sport LC
2. Lambertus Balázs – Artemis / Szilágyi Lovasclub SE
3. Füzér Gábor – Cariona / Kiskunhalasi LTSE

16. vrsz. 135 cm nyitott

1. Técsy Attila – Nikidam Breaker / Técsy SE
2. Ifj. Szuha Gyula – Chacco Boy / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Szuha Gyula – Perth Jackson / Gyula Farm Miskolc LSC

Február 16., vasárnap:

17. vrsz. 100 cm nyitott

1. Bellabás Luca – Ballerina Sz / Öregkő Lovasai Egyesület
2. Bellabás Luca – Agropoint Carmen / Öregkő Lovasai Egyesület
3. Holdampf Renáta – Action Balouba Sz / Öregkő Lovasai Egyesület

18. vrsz. 100 cm kezdő lovas

1. H. Nagy Emma – Kolibri / Colorado Lovasiskola SE
2. Schád Zsófia – Contello / Berri SE
3. Koperniczky Lilla – Desdemona / Viktor-i Sportegyesület

19. vrsz. 100 cm 5 éves lovak

1. Burucs Borbála – Miami de Garder / Viktor-i Sportegyesület
2. Szuha Péter – Lord Cornet PSZ / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Faluhelyi Ádám – Sáripuszta Lincoln / Fábianscsics Horses SE

20. vrsz. 110 cm nyitott

1. Garai Gergő – Ilco / Garai SE
2. Bartos Eszter – Cyra / Csömöri LTKE
3. Klacsán Adrienn – Clarimo / Csömöri LTKE

21. vrsz. 110 cm amatőr

1. Busi Sándor – Genius / Equest-Sport LC
2. Szemerei Vivien – Katrina / Szikszai Military LSE
3. Mikó-Vécsey Nóra – Serafina / Varga Ménes GYLE

22. vrsz. 110 cm ifjúsági

1. Osztoivits Péter – River Side / Colorado Lovasiskola SE
2. Boda Szinta – Isztria / Szikszai Military LSE
3. Csetényi Lea – Dano / Pasaréti Honvéd Lovas SE

23. vrsz. 110 cm 6 éves lovak

1. Mráz Tamás – El Conthero / Badacsonyi Lovas Sport Club
2. Berkes Máté – Chacco Sz / Gyula Farm Miskolc LSC
3. Berkes Máté – Shiarado Sz / Gyula Farm Miskolc LSC

24. vrsz. 120 cm nyitott

1. Búza Krisztián – Luxor F / Cseszterlint LKE
2. Búza Krisztián – Linder / Cseszterlint LKE
3. Técsy Attila – Nadine / Técsy SE

25. vrsz. 130 cm nyitott

1. Ifj. Petrik Béla – Litiithya / Sion Security Kft.
2. Buza Patrik Zoltán – Opál / Krucsó Lovasklub
3. Ifj. Szuha Gyula – Chacco Boy / Gyula Farm Miskolc LSC

26. vrsz. 140 cm nyitott

1. Szuha Gyula – Casalido / Gyula Farm Miskolc LSC
2. Reisz Panna – Excell SB / Castilia Kft.
3. Reisz Panna – Cirrus / Castilia Kft.

DÍJUGRATÁS

Március 6–8. Kiemelt verseny – Budapest
Március 8. Regionális verseny – Balástya
Március 12–15. CSI3*, CSIAm, CSIYH1*
 – Dortmund (GER)
Március 12–15. CSI3*-W LF, CSI1* – Varsó (POL)
Március 14–15. Országos és regionális verseny
 – Kaposvár
Március 19–22. Fedeles döntő
 – Budapest, Nemzeti Lovarda
Március 28. Regionális verseny – Mórahalom
Április 3–5. Országos verseny – Kecskemét, Bábolna
Április 3–5. Regionális verseny – Kaposvár

MILITARY

Március 9–11. Talent edzőtábor és vizsga – Bábolna
Március 21–22. Nyílt edzés – Mikepércs
Április 4. AK-A0-A – Mikepércs

TÁVLOVAGLÁS

Március 7. Nemzetközi verseny – Barban (CRO)
Április 3–5. Ob-forduló (100 km, 80 km, 60 km,
 40 km, fogat 40 km, 20 km) – Cece
Április 4. Nemzetközi verseny – Garcin (CRO)

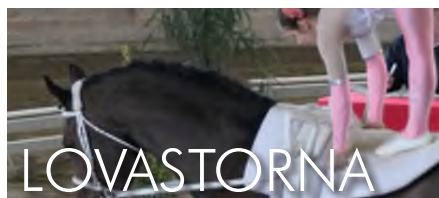
FOGATHAJTÁS

Március 8. CAN-A, CAN-B, CAN-C fedett pályás
 verseny – Szilvásvárad
Március 14. CAN-A, CAN-B, CAN-C fedett pályás
 verseny – Hortobágy
Március 29. CAN-A, CAN-B, CAN-C fedett pályás
 verseny – Budapest, Nemzeti Lovarda
Március 26–29. CAI2* HP1, HP2, HP4 – Exloo (NED)
Április 2–5. CAI2* HP1, HP2, HP4 + ifjúsági
 – Migliarino Pisano (ITA)

DÍJLOVAGLÁS

Március 6–8. CDI1*/Y/J/Ch/P – Motesice (SVK)
Március 7–8. DBT – Weikersdorf (AUT)
Március 7–8. CDN-A – Kaposvár
Március 19–22. Ornago ITA CDI3*/YH/Y/J/
 Ch/P/U25
Március 26–29. San Giovanni in M. ITA CDI3*/
 YH/Y/J/Ch/P/U25
Március 21–22. Pilisjászfalu CDN-A/B

LOVASTORNA

Március 8. XXII. Műlovas verseny – Budapest
Március 21–22. CV11* és Tavasz Kupa – Kaposvár

BOGNÁRLÓ = MINŐSÉG

Holst., Old., KWPN, BWP, SE, stb.

drága – selejt helyett

garanciával, önköltségen

www.bognarmenes.hu

30/631-4883

Vigo, Kannan, Elvis, Mylord, stb. apától

Kiscsikótól – versenylóig

MINŐSÉG = BOGNÁRLÓ

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ
 Szébenyi Dániel

FELELŐS SZERKESZTŐ
 Somogyvári Anett

SZERKESZTIK
 Kovács Réka
 Stróbl Dorottya
 Sári Enikő
 Horváth Roland

LAPTULAJDONOS
Magyar Lovassport Szövetség

ELNÖK
 Lázár Vilmos

KIADÓ
Magyar Mezőgazdaság Kiadó Kft.
 ügyvezető igazgatók
 Sári Enikő, Hájos László

SZERKESZTŐSÉG
 1141 Budapest, Mirtusz u. 2.
 Telefon: 06-1/470-0411. Fax: 06-1/470-0410
 Információ: Tömpe Anna
 tompa.anna@magyarmezogazdasag.hu

Hirdetésfelvevél:
 Dohány Árpád, +36-70-232-4231
 dohany.arpad@magyarmezogazdasag.hu

ELŐFIZETÉS
 A lap megrendelhető a Kiadó címén,
 a 06-1/273-2287-es számon
 és a szabo.ildiko@magyarmezogazdasag.hu
 e-mail címen.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.
 Postacím: 1900 Budapest
 Előfizetésben megrendelhető az ország bármely
 postáján, a hírlapot kézbesítőknél, a www.posta.hu
 webshopban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>),
 e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen,
 telefonon a 06-1-767-8262 számon,
 levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.
 Külföldre és külföldön előfizethető
 a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu webshop
 (<https://eshop.posta.hu/storefront/>),
 1900 Budapest, 06-1-767-8262,
hirlapelofizetes@posta.hu
 Belföldi előfizetési díj egy évre: 8340 Ft.

TERJESZTÉS
 Terjeszti a Lapker Zrt.
 A lap megvásárolható a Lapker Zrt.
 országos hálózatán keresztül.

NYOMDA
 Pauker-Holding Kft.
 1047 Budapest, Baross u. 11-15.

Nyomás: 2020. 2. 27.

ISSN: 1786-8955

A Kiadó adatkezelési szabályzata elérhető
 a www.magyarmezogazdasag.hu/adatvedelem
 oldalon.

© Copyright – Magyar Lovassport Szövetség
 Tilos a lap bármely részének bármilyen
 formában vagy módon történő másolása,
 feldolgozása a Kiadó előzetes engedélye nélkül!

MAGYARMEZOGAZDASAG.HU
 az Agrárhíroportál

Onlineüzletág-vezető: Práger Ádám
 Szerkesztők: Mizsei Károly, Szőnyi Judit

BLUE HORS

MAKE A CHAMPION

BLUE HORS

Blue Hors Farrell

Blue Hors Zackerey

Blue Hors Fortron

Blue Hors Kingston

BLUE HORS FORTRON

OLDENBURGER | 2017 | BROWN | 170 CM
For Romance II - Desperados - Wolkenstein II

BLUE HORS KINGSTON

DVH 1350 | 2015 | BLACK | 170 CM
Glock's Toto Jr. - Turbo Magic - Flemmingh

BLUE HORS ST. SCHUFRO

DVH 1180 | 2011 | BLACK | 170 CM
St. Moritz Junior - BH Don Schufro - Ataturk

BLUE HORS FARRELL

DVH 1178 | 2011 | BROWN | 170 CM
Fürstenball - Dacaprio - Wolkenstein II

BLUE HORS DON OLYMBRIO

DVE 1078 | 2008 | CHESTNUT | 169 CM
Jazz - Ferro - Sultan

BLUE HORS DALIAN

HANOVERIAN | 2017 | BROWN | 168 CM
Dancier - Sir Donnerhall I - De Niro

BLUE HORS ZACKEREY

DVH 1265 | 2014 | DARK BROWN | 174 CM
Blue Hors Zack - Sandro Hit - Solos Carex

BLUE HORS ZACK

DVE 943 | 2004 | BROWN | 174 CM
Rousseau - Jazz - Belisar

PANNON ROYAL LOVASKLUB . BEATRIX CSERPÁK

beatrix.cserpak@icloud.com . Phone: +36 309370264

BLUEHORS.COM

LÓVERSENY *minden* *évszakban!*

TAVASZI LÓVERSENY ÉS FOOD TRUCK SHOW
DERBY ÉS DIVAT FESZTIVÁL
NEMZETKÖZI LÓVERSENY ÉS FOOD TRUCK SHOW
ÜGETŐSZILVESZTER

2020. MÁJUS 8-10.
2020. JÚLIUS 3-5.
2020. SZEPTEMBER 4-6.
2020. DECEMBER 31.